

Pohjoissuomalaisten ehdokkaiden Facebook-kirjoittelu vuoden 2015 eduskuntavaalien alla

Oulun
yliopisto

Historia-
tieteet

Historia

Pro Gradu
8.6.2021

Juha
Karjalainen

Sisällys

JOHDANTO	3
1. EHDOKKAIDEN FACEBOOK-PÄIVITYSTEN TEKNINEN MUOTO	17
1.1. Kansanedustajaehdokkaat	17
1.2. Facebook-julkaisujen toimintatyytit	19
1.3. Facebook-julkaisujen reagoinnit ja kommentit	24
2. EHDOKKAIDEN FACEBOOK-PÄIVITYSTEN AATTEELLINEN SISÄLTÖ	28
2.1. Puolueiden aatteellinen tausta	28
2.2. Facebook-julkaisujen ministeriöpainotukset	32
2.3. Facebook-julkaisujen ristiriitaisuudet	36
3.3.1. Vasemmisto vastaan oikeisto	37
3.3.2. Kasvukeskukset vastaan syrjäseutu	51
3.3.3. Kansallinen vastaan kansainvälinen suuntautuminen	60
3.3.4. Suomenkieliset vastaan ruotsinkieliset	67
3.3.5. Yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus	70
3.3.6. Ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus	73
3.3.7. Eliitti vastaan kansa	81
3.3.8. Yhteenveto	84
LOPPULAUSE	89
LÄHTEET JA TUTKIMUSKIRJALLISUUS	94

JOHDANTO

Tutkimuksen aiheena on *Pohjoissuomalaisten ehdokkaiden Facebook-kirjoittelu vuoden 2015 eduskuntavaalien alla*. Keskityn kahdeksan pohjoissuomalaisen eduskuntavaaliehdokkaan Facebook-käyttäytymiseen vuoden 2015 vaalien alla: Katja Hänninen (vasemmisto), Hanna Halmeenpää (vihreät), Pirkka Aalto (kristillisdemokraatit), Heikki Autto (kokoomus), Johanna Ojala-Niemelä (sosiaalidemokraatit), Tapani Tölli (keskusta), Olli Immonen (perussuomalaiset) ja Annika Jouppila (RKP).¹ Ehdokkaat edustavat mahdollisimman laajasti erilaisia politiikan toimijoita niin ikänsä, sukupuolensa, asuinpaikkansa, ideologiansa, asemansa kuin myös vaalimenestyksensä perusteella. Yhdistävänä tekijänä on kuitenkin pohjoisuus: Jokainen heistä on ollut ehdolla joko Oulun tai Lapin vaalipiirissä.

Verkon ja sosiaalisen median rooli poliittisen viestinnän työkaluna on nykyään erittäin merkittävä. Monelle poliitikolle, erityisesti uriensa alkuvaiheessa, kustannustehokas *some* saattaa olla jopa tärkein viestinnän ja poliittisen vuorovaikutuksen väline. Facebook, Twitter ja jopa Instagram on tehokkaasti valjastettu niin yksittäisten ehdokkaiden kuin puolueidenkin käyttöön. Uskottavalla poliitikolla on edelleen verkkosivut, mutta niiden rooli on erilainen: ne eivät vastaa jokapäiväisiin haasteisiin ja kansalaisten tiedonhaluun. Sosiaalinen media on saavuttanut suosiota erityisesti kustannustehokkuutensa ja vuorovaikutusominaisuuksiensa takia.

Sosiaalisen median merkitys on kasvanut vaali vaalilta, mutta vuoden 2021 kuntavaalien aikaan korona näyttäisi kiihdyttäneen kehitystä entisestään. Suomalaisista jopa 43 prosenttia arveli vuoden 2021 alussa politiikan toiminnan ja näkyvyyden sosiaalisessa mediassa vaikuttavan kuntavaalien äänestyspäätökseen erittäin paljon tai jonkin verran.²

¹ Tässä tutkimuksessa suomalaisista puolueista käytetään seuraavia lyhenteitä tai lyhennettyjä muotoja, jos puolueita ei ole kirjoitettu kokonaan: SDP tai sosiaalidemokraatit = Suomen Sosialidemokraattinen Puolue, RKP = Suomen ruotsalainen kansanpuolue, kokoomus = Kansallinen Kokoomus rp., KD = Suomen Kristillisdemokraatit r.p., keskusta = Suomen Keskusta, PS = Perussuomalaiset rp., vasemmisto = Vasemmistoliitto ja vihreät = Vihreä liitto r.p.

² Niemonen 2021, elektr. dokumentti.

Tutkimukseni on sosiaalisen median tutkimuksen ja verkon historian lisäksi poliittisen historian ja lähihistorian tutkimusta. Aihe on sikäli merkittävä, että ajanjakson tuoreudesta johtuen poliittisen historian tutkimus siitä on hyvin vähäistä. Monet aiheesta käsittelevät teokset ulottuvat ajallisesti vaihtelevin painotuksin vuoden 2003, 2007 ja 2011 eduskuntavaaleihin. Mitä lähempänä nykyaikaa ollaan, sitä vähemmän aiheesta on vakavasti otettavaa tutkimusta. Toisaalta ajallisesti tultaessa tätä päivää kohti, tutkimuksen määrä vähenee mutta sosiaalisen median merkitys kasvaa. Tutkimusaiheelle on siis kysyntää sekä yleisenä aikakauden tutkimuksena että erityisenä tutkimuksena sosiaalisesta mediasta. Historiatieteellisen arvon lisäksi tutkimuksella on myös yhteiskunnallista merkitystä yleisesti: sosiaalinen media on läsnä yhä useamman jokapäiväisessä arjessa, minkä vuoksi se voi kiinnostaa myös historiatieteen ulkopuolella.

TUTKIMUSTILANNE

Sosiaalisen median perusteista on kirjoittanut Janne Matikainen. Sosiaalisen median käsite ei ole tarkkarajainen, mutta tutkimuskirjallisuudessa termille on annettu erilaisia ominaispiirteitä. Verrattuna perinteiseen mediaan sosiaalisessa mediassa (kuten Facebook, Twitter, blogit, Youtube ja Wikipedia) sisällöntuotanto on hajautettua ja käyttäjät tuottavat enemmän sisältöä. Sosiaalisen median ideologiseksi piirteiksi on mainittu seuraavia: avoimuus, demokratia, vapaat sisällöt, kollektiivinen älykyys, hierarkian väheneminen ja amatöörien voima.³

Kari Lietsala ja Esa Sirkkunen jakavat sosiaalisen median kuuteen genreen: 1) sisällön luominen ja julkaiseminen (blogit, wikit ja podcasting), 2) sisällön jakaminen (Flickr, Youtube), 3) verkostoitumis- ja yhteisöpalvelut (Facebook, LinkedIn), 4) yhteistuotanto (Wikipedia), 5) virtuaalimaailmat (Habbo) ja 6) liitännäiset (hyödyntäminen palvelua toisessa palvelussa esim. Google kartat).⁴

³ Matikainen 2012, 135.

⁴ Lietsala & Sirkkunen, 13–14; Matikainen 2012, 135–138.

Jussi-Pekka Erkkola taas esittää sosiaaliselle medialle viisi ominaispiirrettä: 1) Ero perinteiseen mediaan, 2) pirstaleinen ja hajanainen tietokäsitys, 3) teknologiasidonnaisuus, 4) kollektiivisuus ja 5) kudelmaisuus. Näiden lisäksi yleisesti sosiaalisen median piirteeksi tunnistetaan kaupallisuus.⁵

Perinteisen ja sosiaalisen median suhde on yksi tapa määrittää sosiaalisen median ominaispiirteitä. Karkea jako menee siinä, että perinteisen median sisällöntuottajat ovat pääasiassa ammattilaisia ja sosiaalisessa mediassa pääasiassa tavallisia käyttäjiä. Mediatyhtiöiden arvo ja ansaintamalli painottuu perinteisessä mediassa sisältöjen tuottamisessa, kun taas sosiaalisessa mediassa painopiste on rakenteiden ja alustojen luomisessa ja ylläpidossa. Perinteisen median (sanomalehdet ja tv-kanavat) asema on kaikesta huolimatta vielä suhteellisen vahva, jopa nuorten keskuudessa, vaikka esimerkiksi päivittäin seuraaminen on tasaisesti vähentynyt. On myös huomattava, ettei jako perinteiseen ja sosiaaliseen mediaan ole välttämättä niin jyrkkä, kuin saattaisi olettaa, vaan suhde on monitahoisempi. Sekä sosiaalinen että perinteinen media ottaa sisältöjä toisiltaan. Nämä kaksi mediaa voikin nähdä kokonaisuutena, jota kutsutaan uudeksi mediajulkisuudeksi.⁶

Peter Dahlgren erottaa verkon tai sosiaalisen median julkisuudelle viisi erilaista tyyppiä: 1) E-hallinto (kansalaisten ja hallinnon välinen vuorovaikutus), 2) aktivismi ja vaikuttaminen (puolueet, kansalaisjärjestöt ja intressiryhmät), 3) kansalaisfooromit, 4) esipoliittinen julkisuus (poliittisesti potentiaaliset keskustelut) ja 5) journalistinen verkkojulkisuus.⁷

Sosiaalisessa mediassa käydään myös keskustelua kansalaisten ja vallanpitäjien välillä. Hallinnosta lähteneet e-demokratia- ja e-osallistumishankkeet eivät ole saaneet yleensä kovin suurta suosiota, vaan kansalaiset ovat pitkälti olleet passiivisia niiden suhteen. Sosiaalisen median käytön suhteen poliitikot edustavat ehkä luonnollisempaa käyttäjäkuntaa verrattuna hallintoon. Blogien, Facebookin ja Twitterin käyttöaste ja ylipäättään käyttöönotto vaihteli ja vaihtelee

⁵ Matikainen 2012, 138–141; Erkkola 2008, passim.

⁶ Matikainen 2020, 138–141.

⁷ Dahlgren 2005, 152–153; Matikainen 2012, 144.

yksittäisillä poliitikoilla ja puolueilla, mutta seuraaja- ja kommenttimäärissä ne saattavat yltää suuriinkin lukuihin. Aktiivisimmillaan poliitikot ovat perinteisesti olleet sosiaalisessakin mediassa tietysti vaalien alla.⁸

Sosiaalisen median julkisuudesta puhuttaessa on muistettava se, ettei esimerkiksi Facebookin julkisuus muodosta yhtä suurta julkisuutta, vaan suuresta määrästä erilaisia pienoislukuisuuksia. Jokaisella käyttäjällä on oma arkisen elämän virta, eräänlainen pienoislukisuus, joka on merkityksellinen juuri käyttäjälle. Yhteiskunnallisessa mittakaavassa yksittäisen käyttäjän pienoislukisuus ei ole välttämättä merkittävä, mutta kun lasketaan yhteen kaikki käyttäjät, on lukuisilla pienoislukuisuuksilla jo merkitystä. Hannu Nieminen jakaa julkisuuden kolmeen tasoon: 1) arkijulkisuus, 2) mediavälitteinen julkisuus ja 3) sisäpiirijulkisuus. Sosiaaliselle medialle on tyypillistä, että se yhdistää julkisuusmuodot 1 ja 2, mikä tekee siitä ilmiönä uudentyyppisen. Sisäpiirijulkisuuksien osalta vain osa on sosiaalisessa mediassa.⁹

Cinthya Nimbe González-Arriagan artikkeli ”Social Media in Political Communication in Mexico: An Empirical Study in Local Electoral Institutions” käsittelee sosiaalista mediaa ja poliittista kommunikaatiota Meksikossa. Tutkimuksessa eritellään hyvin se, mitä sosiaalinen media on tuonut lisää kommunikaatioon. Sosiaalisen median käsitteeseen sisällytetään blogit, mikroblogit, wikit, chatit, yhteisöpalvelut, kuvien ja videoiden jakamispalvelut ja podcastingit. Perinteisen median (radio ja tv) ero sosiaaliseen mediaan on, että sosiaalinen media on monelta monelle, vastavuoroinen, kaksisuuntaista ja välitöntä riippumatta etäisyydestä ja paikasta. Nämä tekijät parantavat viestinnän tehokkuutta, mikä selittää nopean käyttöönoton jokapäiväiseen elämään. Perinteinen media taas on viestintää yhdeltä monelle.¹⁰

Marija A Bekafigon ja et al. ”State Parties 2.0 Facebook, Campaigns, and Elections” on erityisesti Facebookin käyttöön Yhdysvaltojen vaalikamppailuissa erikoistunut tutkimus ja antaa näin vertailukohdan länsimaiden suurimpaan

⁸ Matikainen 2012, 145–148.

⁹ Nieminen 2006, 27–42; Matikainen 2012, 154–156.

¹⁰ González-Arriagan 2015, 320–321.

demokratiaan ja Facebookin syntymään sosiaalisen median käyttökulttuurista. Artikkelit tarkastelee Facebookin roolia Yhdysvaltojen osavaltiotason puoluekoneistojen kampanjoissa vuonna 2010. Erityisesti käsitellään sitä, miten ja miksi puolueet ottavat sosiaalisen median sivustot strategioihinsa tukeakseen ehdokkaitansa.¹¹

Bekafigon artikkelissa todetaan sosiaalisen median sivustojen tulleen nopeasti nykyaikaisen poliittisen kampanjoinnin keskeiseksi työkaluksi. Suuren joukon amerikkalaisia todetaan käyttävän erityisesti Facebookia. Internetistä on tullut merkittävä foorumi sosiaaliseen ja poliittiseen vuorovaikutukseen. Facebookin käyttäjämäärä on kasvanut eksponentiaalisesti. Joulukuun 2008 ja 2009 välillä kasvua sosiaalisen median parissa vietetyn ajan suhteen oli 82 prosenttia Internetin käyttäjien keskuudessa. Suosio oli erityisesti korkeaa teini-ikäisten ja nuorten aikuisten parissa. Vaikka Facebookin ja Twitterin ei ollut tarkoitus olla poliittisia portaaleja, ne on otettu tätä tarkoitusta varten hyvin nopeasti käyttöön. Vuoteen 2010 mennessä 22 prosenttia Internetin käyttäjistä käytti sosiaalisen median verkkosivuja poliittiseen aktiivisuuteen.¹²

Internet ja sosiaalisen median sivustot ovat nykyään elintärkeä osa kansallista kampanjointia kommunikaation, rahankeräyksen ja organisaation alueilla. Erityisesti rahankeräykseen Internet on tuonut uusia mahdollisuuksia, joita ei aiemmin välttämättä samaan tapaan ollut.¹³

Yksi Internetin ja sosiaalisen median vallankumouksellinen puoli on edullisuus ehdokkaille sekä kyky tavoittaa äänestäjiä ja kerätä varoja epäperinteisten ehdokkaiden hyväksi, vaikka he olisivat muuten alisteisessa asemassa kilpaillessaan vaaleissa. Internetin avulla voi kiertää perinteisen kampanjoinnin suuret kustannukset ja suuren tarpeen kampanjatyövoimalle. Tämä hyödyttää vähemmillä resursseilla varustettuja ehdokkaita suhteessa varakkaampiin ehdokkaisiin. Verkkokampanjointiin tarvittavat resurssit ovat perinteiseen kampanjointiin verrattuna pienempiä. Siksi ehdokkaat, puolueet ja eturyhmät

¹¹ Bekafigo et al. 2013, 99.

¹² Bekafigo et al. 2013, 99.

¹³ Bekafigo et al. 2013, 100.

kehittävät yhä enenevässä määrin Internet-voimavarojaan. Sosiaalisen median käyttö saattaa muuttaa dynamiikkaa antamalla ei-valtaapitäville puolueille paremman mahdollisuuden kilpailla ja mainostaa tavalla, jossa ne eivät tarvitse suurta määrää varainkeruuta ja henkilövoimia kampanjointiin.¹⁴

Douglas Hagarin artikkeli ”Campaigning Online: Social Media in the 2010 Niagara Municipal Elections” tutki sitä, kuinka ehdokkaat käyttivät sosiaalista mediaa vuonna 2010 Niagaran kuntavaalien aikaan. Sosiaalisen median käyttö onkin kasvanut useimmissa kehittyneissä demokratioissa. Sosiaalisen median sovelluksien käyttö vaatii vain Internet-yhteyden ja tietokoneen tai muun älylaitteen, minkä vuoksi poliittiset toimijat voivat helposti kehittää ja jakaa sisältöä laajalle yleisölle.¹⁵

Vuonna 2010 Niagaran kuntavaaleissa sosiaalisen median käyttö sekä ehdokkaiden ja äänestäjien vuorovaikutus oli vielä pientä. Sosiaalisen median käyttö kampanjatyökaluna oli tuolloin vielä suhteellisen tuoretta, mikä voi selittää asiaa, kun ehdokkaat vasta opettelivat käyttämään sitä tähän tarkoitukseen.¹⁶ Vähäisestä sosiaalisen median käytöstä huolimatta havaittiin tutkimuksessa korrelaatio sosiaalisen median käytön ja vaalimenestyksen välillä. Haastajaehdokkaiden osalta Facebook-julkaisujen ja tykkäysten määrä korreloi positiivisesti vaalimenestyksen kanssa. Päinvastoin taas istuvien ehdokkaiden osalta Facebook-julkaisut ja tykkäykset korreloivat negatiivisesti vaalimenestyksen osalta. Tähän mielenkiintoiseen ilmiöön on esitetty muutama syy. Ensinnäkin niillä virassa jo olevilla ehdokkailla, jotka käyttivät sosiaalista mediaa ei välttämättä ole ollut voimavaroja muille kampanjointityyleille kuten ovelta ovelle -kampanjointiin. Toiseksi istuvat ehdokkaat saattavat päättää käyttää sosiaalista mediaa siinä vaiheessa, kun perinteinen kampanjointi sakkaa tai ei tuota haluttua tulosta. Kolmanneksi sosiaalisen median käyttö saattaa ohjata virassa jo olevia ehdokkaita suuntaamaan voimavarojaan pois

¹⁴ Bekafigo et al. 2013, 101–102.

¹⁵ Hagar 2014, 75–76.

¹⁶ Hagar 2014, 88.

perinteisestä kampanjoinnista, joka heidän tapauksessaan saattaisi olla tehokkaampaa äänestäjien tavoittamisessa.¹⁷

Monica Pătruțin artikkeli ”Can Facebook Help You Become Mayor? Case Study: Bacău, 2016” on tapaustutkimus Romaniasta Bacăun kaupungista ja sosiaalisen median käytöstä poliittisiin tarkoituksiin. Ajallisesti tutkimuksen kohde osuu välittömästi Suomen eduskuntavaalien 2015 jälkeiseen aikaan, mikä tekee siitä mielenkiintoisen vertailukohdan pro gradu -tutkielmaa varten. Tutkittavat vaalit sijoittuvat lisäksi muista artikkeleista poiketen Euroopan mantereelle.¹⁸

Facebook koostuu solmukohdista, joita ovat Facebookin jäsenet. Poliittiselle toimijalle on elintärkeää olla keskeinen solmukohta, eli hänellä tulee olla niin paljon yhteyksiä kuin mahdollista ja niin monta kaveria kuin mahdollista. Mitä suurempi on virtuaalisten kontaktien määrä, sitä suurempi on sosiaalinen asema ja sosiaalinen tärkeys. Suuri määrä kontakteja saatetaan tulkita kansalaisten tueksi ja sympatiaksi, ja sillä voi olla merkitys vaalivoittojen saamiseksi. Facebook sirpaloi virtuaalisen tilan: Romanian ehdokkaiden kanavat toimivat toimivat pitkälti enemmän PR-työkaluna kuin alustana väittelyille, sillä ehdokkaat eristivät itsensä ideologiaperusteisesti. Vuonna 2012 Romaniassa järjestettiin paikalliset vaalit ja parlamenttivaalit. Molempien vaalien kampanjoissa ehdokkaat käyttivät sosiaalista mediaa itseä mainostaviin viesteihin, hyökätäkseen joitakin aiheita vastaan, kannattajiensa kutsumiseen äänestämään ja välttääkseen epämiellyttäviä väittelyitä vaalikampanjoiden aikana.¹⁹

Kysymykseen ”Voiko Facebook auttaa sinua tulemaan pormestariksi?” voi artikkelin mukaan vastata ”kyllä”, jos seuraavat ehdot täyttyvät: 1) ehdokas on jo paikallisesti kuuluisa 2) verkkokommunikaatio kaupunkilaisten kanssa on aloitettu vuosi ennen äänestystä 3) onnistuminen tarjoamaan verkkovierailijoille päivittäin vastaukset kysymyksiin 4) ehdokas teki kaikkia asioita myös verkon ulkopuolella.²⁰

¹⁷ Hagar 2014, 87–88.

¹⁸ Pătruț 2016, 84.

¹⁹ Pătruț 2016, 85–86.

²⁰ Pătruț 2016, 90.

TUTKIMUSTEHTÄVÄ

Tutkin pohjoissuomalaisten eduskuntavaaliehdokkaiden Katja Hänninen (vasemmisto), Hanna Halmeenpää (vihreät), Pirkka Aalto (kristillisdemokraatit) Heikki Autto (kokoomus), Johanna Ojala-Niemelä (sosiaalidemokraatit), Tapani Tölli (keskusta), Olli Immonen (perussuomalaiset) ja Annika Jouppila (RKP) Facebook-kirjoittelua vuoden 2015 vaalien alla.

Pro graduni pääkysymys on: *Millaista oli tutkimukseen valittujen vuoden 2015 eduskuntavaaleissa Oulun ja Lapin vaalipiireissä ehdolla olleiden poliitikkojen Facebook-kirjoittelu?* Pääkysymys koostuu seuraavista osakysymyksistä:

- 1) *Millainen oli julkaisujen tekninen toteutus? Millaisia tapoja käyttää Facebookia ehdokkaat hyödynsivät? Kuinka suosittuja päivitykset olivat? Kuinka paljon päivityksiin reagoitiin ja kommentoitiin?*
- 2) *Julkaisujen perusteella: Mitä poliittisia ristiriitailottuvuuksia ehdokas korosti? Millä tavalla ehdokas asemoituu poliittiset ristiriitailottuvuudet huomioon ottaen? Kuinka paljon yksittäisen ehdokkaan aseoituminen vastaa puolueen linjaa?*

Tarkoituksena on tutkia ehdokkaiden Facebook-päivityksiä maaliskuuhuhtikuun 2015 aikana. Ajallisesti tutkimuksen ydin rajautuu Facebook-julkaisujen osalta aikavälille 1.3.2015–26.4.2015. Ajatuksena on keskittyä sosiaalisen median käyttämiseen juuri vaalien alla. Tätä merkittävästi pidempi ajanjakso muuttaisi tutkimuksen suuntaa enemmän ehdokkaiden Facebook-päivitysten yleistutkimukseksi. Toisaalta merkittävästi lyhyempi ajanjakso taas saattaisi antaa vaillinaisen kuvan kampanjoinnista. Tarkastelujakson ulottaminen viikon verran vaalipäivän 19.4.2015 jälkeiseen aikaan mahdollistaa ehdokkaiden analyysien, kiitosten ja muiden jälkipohdiskeluiden ottamisen huomioon tutkimuksessa.

Tutkittavat sivut ovat nimenomaan ehdokkaiden Facebook-sivuja, eivät esimerkiksi ehdokkaiden julkisia tai yksityisiä Facebook-profiileja. Sivuihin

keskittyminen johtuu kahdesta syystä: 1) Tiedon saatavuus: Facebook-sivuilla kaikki päivitykset ovat julkisia. Ehdokkailla saattaa olla sivujen lisäksi Facebook-profiilit, joissa osa päivityksistä jaetaan vain kavereille tai pienemmälle piirille. 2) Tiedon poliittisuus: Facebook-profiileissa saatetaan jakaa politiikan lisäksi myös yksityiselämään liittyvää tietoa, joka ei tämän tutkimuksen kannalta ole oleellista. Lisäksi vain kavereille jaettavat poliittiset päivitykset saattavat olla vakavasti otettavien poliittisten kannanottojen sijaan puoliksi tai kokonaan huumorilla höystettyjä heittoja, jotka kuuluvat sosiaalisen median luonteeseen. Vakavasti otettavien poliittisten kannanottojen seulominen on huomattavasti mielekkäämpää poliitikkojen julkisten Facebook-sivujen kautta, kuin Facebook-profiileista.

Kansanedustajaehdokkaiden kampanjaa tehdään muuallakin kuin sosiaalisessa mediassa tai ylipäänsä verkossa. Näkyvyyttä hankitaan esimerkiksi televisiossa, radiossa, lehdissä, jalkautumalla toreille ja jakamalla pienpainatteita. Verkkotutkimukselle ja erityisesti sosiaalisen median tutkimukselle on kuitenkin selkeät perustelut. Verkon merkitys on kasvanut valtavasti 1990-luvulta tähän päivään. On esimerkiksi arvioitu, että verkkosivuja on vuonna 2009 vuoteen 2005 verrattuna kaksinkertainen määrä. Lisäksi verkon määrällisen kasvun lisäksi myös sen laatu ja käytettävyys paranee jatkuvasti. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat verkkomaksuominaisuudet, joita myös poliittinen markkinointi hyödyntää.²¹ Sosiaalisen median käyttö taasen yleisesti aikuisväestön eli äänestäjien keskuudessa on moninkertaistunut vuosien aikana. Esimerkiksi Yhdysvalloissa tarkasteluvälillä 2005–2015 sosiaalisen median käyttö oli lähes kymmenkertaistunut.²² Arkikäytön lisääntyminen tarkoittaa politiikan kannalta luonnollisesti sitä, että sosiaalisen median potentiaali äänestäjiä tavoittavana välineenä kasvaa, minkä vuoksi erilaisten palveluiden kuten Facebookin poliittinen merkitys voimistuu.

Sosiaalisen median palveluiden joukosta Facebook on perusteltu valinta sen suosion vuoksi suomalaisten eduskuntavaaliehdokkaiden keskuudessa. Twitter

²¹ Maarek 2011, 158–159.

²² Perrin, Andrew 2015, elektr. dokumentti.

nosti vuoden 2015 vaaleihin mennessä suosiotaan, mutta Facebook oli edelleen ehdokkaiden ykkösväline sosiaalisessa mediassa.²³

Olen naisesti tutkimuksen peruskäsite on sosiaalinen media. Sosiaalisen median palveluiden ydinpiirre on, että käyttäjät tuottavat ja jakavat itse sisältöä verkkoyhteyden avulla. Tämä sisältö voi olla esimerkiksi kirjoitusta, kuvia, liikkuvaa kuvaa tai uutisia. Tunnettuja sosiaalisen median palveluita ovat Facebook, Twitter, Instagram ja YouTube. Sosiaalisella medalla saatetaan tarkoittaa käyttäjästä riippuen monia eri asioita ja sen rajaaminen ei ole yksiselitteistä. Tutkimukseni kannalta sosiaalisen median rajojen täydellinen määrittely ei kuitenkaan ole tärkeää, sillä päähuomioni on yhdessä sosiaalisen median palvelussa (Facebook), joka yleisesti ottaen luokitellaan sosiaalisen median ytimeen käytännössä jokaisessa määritelmässä.

Facebook on Mark Zuckerbergin vuonna 2004 kehittämä suosittu sosiaalisen median palvelu. Suomessa se saavutti suosiota nuorten aikuisten keskuudessa kesästä 2007 lähtien. Palvelun ajatuksena on sosiaalinen verkostoituminen.²⁴ Palvelussa rekisteröitynyt käyttäjä voi jakaa sisältöä (esimerkiksi tekstiä, kuvia, videoita ja linkkejä), kommentoida muiden jakamaa sisältöä, kuulua ryhmiin, luoda sivuja ja tykätä muiden luomista sivuista. Käyttäjien joukossa on niin tavan kansalaisia kuin poliitikkoja ja viihdemaailman julkisuudenhenkilöitä.

LÄHTEET JA MENETELMÄT

Tutkimuksen päälähteenä on kuuden kansanedustajaehdokkaan Facebook-sivujen julkaisut välittömästi ennen ja jälkeen vuoden 2015 eduskuntavaaleja aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015. Verkkolähteissä, sosiaalisessa mediassa ja Facebookissa on muistettava muutama asia, jotka erottavat ne perinteisistä kirjallisista lähteistä. Erityisen Facebookista lähteenä tekee sen, että kuka tahansa palveluun rekisteröitynyt voi lähtökohtaisesti kommentoida mihin tahansa julkiseen päivitykseen. Sisällöt siis ovat saavutettavissa hyvinkin laajalle

²³ Rosvall 2015, elektr. dokumentti.

²⁴ Saarikoski et al. 2009, 310–311, 318.

joukolle. Toisaalta Facebookissa sisältöjä on mahdollista muokata ja poistaa jälkeinpäin. Sama koskee myös esimerkiksi julkaisujen kommenttiosioita: sivujen ylläpitäjät voivat poistaa kommentteja tai estää jopa kokonaan ihmisiä kommentoimasta. Jokainen kommentin jättäjä voi myös itse muokata tai poistaa kommenttejaan jälkeinpäin. Haasteena on myös se, että tykkääjämäärät saattavat muuttua tutkimuksenkin aikana, vaikka ne kertaalleen tilastoitaisiin. Tässä on kuitenkin hyvä muistaa, että pari vuotta vanhoihin päivityksiin oikeasti hyvin harvoin palataan, joten muutokset eivät ole tutkimuksen kannalta loppujen lopuksi olennaisia. Suurin osa muokkauksista, kommentteista ja tykkäyksistä tulevat päivityksille vähän niiden luonteesta riippuen muutaman ensimmäisen tunnin, päivän ja joskus viikon aikana. Tämän vuoksi vuoden 2015 alkupuolen päivityksiä on jo suhteellisen turvallista tutkia vakavalla otteella.

Eräs haaste koskee Facebookissa jaettua sisältöä, joka vie Facebookin ulkopuolelle (kuten verkkosivut, videot, uutislinkit). Ne saattavat olla vanhentuneita, eikä julkaisujen alkuperäinen ajatus enää välity samalla tavalla, jos jaettuun sisältöön ei pääse käsiksi.

Ehdokkaiden *Facebook-profiilien* jättäminen tutkimuksen ulkopuolelle saattaa antaa joidenkin ehdokkaiden Facebook-aktiivisuudesta hieman vinoutuneen ja vaillinaisen kuvan, jos ehdokkaat pääsääntöisesti julkaisevat Facebook-profiilinsa, eivät Facebook-sivunsa kautta. Jotkut poliitikot keskittävät lähes kaiken toimintansa Facebook-profiiliin, toiset käyttävät Facebook-sivujaan aktiivisemmin ja osa käyttää molempia. Tämä on asia, joka on syytä tiedostaa, kun ajattelee ehdokkaiden kokonaisprofiilia sosiaalisessa mediassa ja Facebook-palvelussa. Kun tämän ehdon kuitenkin tiedostaa, tuottaa valittu näkökulma validia tietoa juuri ehdokkaiden Facebook-sivujen aktiivisuudesta ja suosioista, mikä itsessään jo on kiintoisa ja perusteltu tutkimusaihe.

Vaihtelevin määrin lähteinä käytetään tarvittaessa ehdokkaiden verkkoblogeja, kirjoja tai muita sosiaalisen median välineitä. Lähteistä puolueen tuottama poliittinen materiaali on siitä merkityksellistä, että se ohjaa monelta osin yksittäistenkin ehdokkaiden vaaliteemoja ja ideologista viitekehystä, jonka sisällä ehdokkaat tulisi pysyä. Ehdokkaiden itsensä päätettävissä on se, mitä

kokonaisuuksia painotetaan ja millä tavalla niitä esille tuo. Tutkimuksen ei ole tarkoitus kuitenkaan olla puolueohjelmien ristiriitaulottuvuuksien analyysi, joten syvällisempi erittely niihin liittyen jätetään pois. Vertailua kansanedustajaehdokkaan julkaisujen ristiriitaulottuvuuksien sijoittumisella suhteessa puolueideologiaan ja muuhun puolueen sijoittumiseen samaisilla käydään sen verran kuin sen voi tutkimuksen kannalta katsoa olennaiseksi ja tarpeelliseksi tapauskohtaisesti.

Tutkimuskysymyksiin vastaamisessa hyödynnetään sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia menetelmiä. Koko työ perustuu siihen, että kaikki ehdokkaiden julkaisut tarkasteluajanjaksolta on käyty järjestelmällisesti läpi. Julkaisujen tiedot on kirjattu ylös, ja tähän opinnäytetyöhön on tuotu niistä olennainen informaatio. Ehdokkaiden Facebook-päivitysten olennaisia osia kuten lukumäärä, päivitysten tykkäysmäärät ja kommenttimäärät sekä sijoittuminen ristiriitaulottuvuuksilla on taulukoitu. Ristiriitaulottuvuuksien osalta hyödynnetään olemassa olevaa tutkimusta ja verrataan ehdokkaiden näkemyksiä ja olemassa olevaa tietoa eri ristiriitaulottuvuuksista. Päivitysten osalta on tarkasteltu sitä, mistä yhteiskunnallisista aiheista ja poliittisista tavoitteistaan ehdokas puhuu ja mihin sävyyn: Onko hän ollut jonkun julkaisussa käsitellyn teeman puolesta vai sitä vastaan? Kuinka voimakkaasti hän on ottanut tähän kantaa? Erityisesti tutkiessa kysymystä, onko ehdokas selkeästi vai maltillisesti jonkin asian puolesta tai sitä vastaan, on jouduttu kokonaisvaltaisesti tulkitsemaan julkaisujen sisältöä. Ehdokkaiden sijoittaminen ristiriitaulottuvuuksilla on tämän tutkimuksen tulkinta. Tuloksia ehdokkaista on myös vertailtu keskenään.

Hyödynnän tutkimuksessani Arend Lijphartin ristiriitaulottuvuuden käsitettä. Eri valtioiden väestön keskuudessa ilmenee jakolinjoja, jotka perustuvat arvoihin, uskomuksiin ja eturistiriitoihin. Puolueet ilmentävät näitä eroja. Lijphart erottaa seitsemän erilaista ristiriitaulottuvuutta: 1) sosioekonominen, 2) uskonnollinen, 3) kulttuuris-etninen, 4) kaupunki-maaseutu tai keskusta-periferia, 5) hallitsemistapaan kohdistuva tuki 6) ulkopoliittinen ja 7) materialistinen vastaan postmaterialistinen. Ristiriitaulottuvuuden käsite auttaa kuvaamaan näitä

jakolinja väestön ja sitä kautta puolueiden ja ehdokkaiden välillä.²⁵ Ristiriitaulottuvuuden käsitettä on sovellettu myös Suomeen. Heikki Paloheimo erottaa Suomen puoluejärjestelmässä seitsemän ristiriitaulottuvuutta: 1) vasemmisto vastaan oikeisto, 2) kasvukeskukset vastaan syrjäseutu, 3) kansallinen vastaan kansainvälinen suuntautuminen, 4) suomenkieliset vastaan ruotsinkieliset, 5) yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus, 6) ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus, 7) eliitti vastaan kansa.²⁶

Poliittinen markkinointi on käsite, jonka määrittely on olennaista tutkimuksen kannalta. Philippe J. Maarekin mukaan poliittisella markkinoinnilla (engl. *political marketing*) tarkoitetaan poliittisen viestinnän toimintaperiaatteita: kokonaisvaltaista toimintasuunnitelmaa, joka pitää sisällään poliittisen viestinnän suunnittelun, järjeistämisen ja läpiviennin.²⁷ Poliittinen markkinointi pitää siis sisällään muun muassa ne periaatteet ja keinot, joilla poliitikko markkinoi omia poliittisia tavoitteitaan (mahdollisille) äänestäjille (kampanjoinnin aikana). Tutkimuksen kannalta keskeinen väline, Facebook, on monelle poliitikolle olennainen osa poliittista markkinointia.

HISTORIAALLINEN TAUSTA

Tutkimuksen kannalta muutama sana vuoden 2015 eduskuntavaalien tuloksesta ja sitä edeltäneestä poliittisesta tilanteesta on paikallaan. Eduskuntavaalien 2011 suurin voittaja oli kolmanneksi sijoittunut perussuomalaiset. Muut puolueet menettivät enemmän tai vähemmän paikkoja.²⁸ Perussuomalaisten huima nousu muutti Suomen siihenastisia poliittisen vallan rakenteita kertaheitolla. Suomen hallituksen kokoonpano vaihteli 2010-luvun alkupuoliskolla.

Vuoden 2011 ja vuoden 2015 eduskuntavaalien välissä Suomessa toimi kaksi hallitusta: Jyrki Kataisen hallitus 22.6.2011–24.6.2014 ja Alexander Stubbin hallitus 24.6.2014–29.5.2015. Molempien hallitusten pääministeripuolue oli

²⁵ Lijphart 1984, 127–129; Paloheimo & Raunio 2008, 12–16.

²⁶ Paloheimo 2008, 37–38.

²⁷ Maarek 2011, 31.

²⁸ "Koko maa – Puolueiden kannatus". Vaalit 2011, elektr. dokumentti.

Kansallinen Kokoomus. Kataisen hallituksen kokoonpanoon kuuluivat aluksi seuraavat puolueet: kokoomus, SDP, RKP, vasemmistoliitto, vihreät ja kristillisdemokraatit. Kataisen hallituksen lopettaessa kokoonpanoon kuuluivat kokoomus, SDP, RKP, vihreät ja kristillisdemokraatit. Stubbin hallitus aloitti samalla kokoonpanolla kuin Kataisen hallitus lopetti. Stubbin hallitukseen kuuluisen lopettaessa toimintansa kokoomus, SDP, RKP ja kristillisdemokraatit.²⁹

Vasemmistoliitto jätti Kataisen hallituksen 25.3.2014. Puolue ei hyväksynyt hallituksen kehysriihiesitystä.³⁰ Vihreä Liitto lähti ulos hallituksesta 18.9.2014. Hallitus hyväksyi Fennovoiman ydinvoimaluvan muutoksen, minkä seurauksena puolue katsoi, ettei voi jatkaa hallitusyhteistyötä.³¹ Tällä kokoonpanolla menttiin hallituskausi loppuun. Näistä lähtökohdista myös vuoden 2015 eduskuntavaalikampanjat käytiin.

Vuoden 2015 vaaleissa eduskuntapuolueista kannatustaan suhteessa edellisiin vuoden 2011 vaaleihin kasvattivat keskusta, vihreät ja RKP. RKP:llä kannatuksen nousu tosin ei realisoitunut paikkamäärässä. Muut eduskuntapuolueet, perussuomalaiset, kokoomus, SDP, vasemmistoliitto ja kristillisdemokraatit, enemmän tai vähemmän menettivät kannatusta sekä prosentuaalisesti että paikkamäärässä.³²

²⁹ ”Hallituksen tiedot ja kokoonpano 72. Katainen | 22.6.2011–24.6.2014”, elektr. dokumentti & ”Hallituksen tiedot ja kokoonpano 73. Stubb | 24.6.2014–29.5.2015”, elektr. dokumentti.

³⁰ Gertsch & Lapintie 2014, elektr. dokumentti.

³¹ Tapiola 2014, elektr. dokumentti.

³² ”Koko maa - Puolueiden kannatus”. Eduskuntavaalit 2015, elektr. dokumentti.

1. EHDOKKAIDEN FACEBOOK-PÄIVITYSTEN TEKNINEN MUOTO

1.1. Kansanedustajaehdokkaat

Seuraavat kansanedustajista esitetyt perustiedot ovat YLE:n vaaligalleriasta. Ainoa poikkeus on Olli Immonen, jonka tietoja ei ollut syötetty vaaligallerian. Hänen osaltaan käytetään ehdokkaan omia verkkosivuja.

Vasemmistoliiton Katja Hänninen oli vuonna 2015 ehdolla ollessaan 35-vuotias myyjä (yksityinen työnantaja) Raahesta, Oulun vaalipiiristä. Koulutustaustaltaan hän oli ylioppilas. Kokemusta hänellä oli jo vaalien aikaan kansanedustajan ja kaupunginvaltuutetun tehtävistä. Poliittisten teemojen ja tavoitteiden suhteen hän korosti pienituloisten, vanhusten ja lapsiperheiden asemaa, elvytyspolitiikkaa, sotilaallista liittoutumattomuutta, harmaan talouden kitkemistä ja ekologisia energiaratkaisuja.”³³

Vihreän Liiton Hanna Halmeenpää oli vuonna 2015 ehdolla ollessaan 39-vuotias biologian ja maantiedon lehtori (julkinen työnantaja) sekä kaupunginvaltuutettu Kalajoelta, Oulun vaalipiiristä. Poliittisten teemojen ja tavoitteiden osalta hän painotti erityisesti ydinvoimavastaisuutta ja kotimaisen uusiutuvan energian käyttöä, koulutusta ja opettajia sekä lapsia ja nuoria. Hän myös arvosteli leikkauspolitiikkaa ja puolusti koulutuksen säilyttämistä maakunnissa.”³⁴

Kansallisen Kokoomuksen Heikki Autto oli vuonna 2015 ehdolla ollessaan 30-vuotias kansanedustaja (julkinen työnantaja) ja kaupunginvaltuutettu Rovaniemeltä, Lapin vaalipiiristä. Sisällöllisesti hän politiikassaan painotti suomalaista työtä ja yrittämistä, perheitä ja peruspalveluita, koulutusta, toimivia liikenneyhteyksiä sekä Lapin etua ja elinkeinoja.”³⁵

Suomen Sosiaalidemokraattisen puolueen Johanna Ojala-Niemelä oli vuonna 2015 ehdolla ollessaan 40-vuotias kansanedustaja (julkinen työnantaja) ja

³³ Katja Hänninen, vaalikonevastaukset 2015, YLE, elektr. dokumentti.

³⁴ Hanna Halmeenpää, vaalikonevastaukset 2015, YLE, elektr. dokumentti.

³⁵ Heikki Autto, vaalikonevastaukset 2015, YLE, elektr. dokumentti.

kaupunginvaltuutettu Rovaniemeltä, Lapin vaalipiiristä. Poliitikassaan hän alleviivasi laadukkaita vanhus-, nuoriso- ja lapsiperhepalveluita, liikenneyhteyksiä sekä teollisuutta, biotaloutta, työtä ja toimeentuloa.³⁶

Suomen Keskustan Tapani Tölli oli vuonna 2015 ehdolla ollessaan 63-vuotias kansanedustaja ja valtiotieteiden maisteri (julkinen työnantaja) Tyrnävältä, Oulun vaalipiiristä. Poliittisissa tavoitteissa hänen painopisteensä oli hyvinvointiyhteiskunnan vahvistamisessa, työllisyydessä ja alueellisten vahvuuksien nostamisessa. Tölli korosti yhteistyöverkostojaan ja kykyään rakentavaan yhteistyöhön yli puoluerajojen.³⁷

Suomen Kristillisdemokraattien Pirkka Aalto oli vuonna 2015 ehdolla ollessaan 45-vuotias biologian ja maantiedon lehtori (julkinen työnantaja) sekä kaupunginvaltuutettu Kemijärveltä, Lapin vaalipiiristä. Poliittisissa teemoissa hänellä korostuivat kristilliset arvot, Lappi, puoluerajat ylittävä yhteistyö ja ympäristö.³⁸

Perussuomalaisten Olli Immonen oli vuonna 2015 ehdolla ollessaan 29-vuotias kansanedustaja (julkinen työnantaja) ja kaupunginvaltuutettu Oulusta, Oulun vaalipiiristä. Poliittisesti hän korosti erityisesti kansallismielisyyttä ja turvallisuutta.³⁹

RKP:n Annika Jouppila oli vuonna 2015 ehdolla ollessaan 42-vuotias lastentarhanopettaja (yksityinen työnantaja) Limingasta, Oulun vaalipiiristä. Luottamustehtävien suhteen Jouppila oli kokematon, sillä hän ei ollut kansanedustaja tai kunnanvaltuutettu, vaan pikemminkin riviehdokas. Poliittisten tavoitteiden osalta hän korosti voimakkaasti päiväkotiasioita sekä lapsia ja nuoria.⁴⁰

³⁶ *Johanna Ojala-Niemelä*, vaalikonevastaukset 2015, YLE, elektr. dokumentti.

³⁷ *Tapani Tölli*, vaalikonevastaukset 2015, YLE, elektr. dokumentti.

³⁸ *Pirkka Aalto*, vaalikonevastaukset 2015, YLE, elektr. dokumentti.

³⁹ Immonen 2015b, elektr. dokumentti & Immonen 2015d, elektr. dokumentti.

⁴⁰ *Annika Jouppila*, vaalikonevastaukset 2015, YLE, elektr. dokumentti.

1.2. Facebook-julkaisujen toimintatyypit

Tutkimuksessa eritellään kansanedustajaehdokkaiden Facebook-julkaisut tarkastelujaksolla 1.3.2015–26.4.2015 **toiminnan** perusteella (toimintatyypit). Toiminta on jaettu kolmeen eri luokkaan: 1) **jaot**, 2) **päivitykset** ja 3) **muut**. Toiminnan perusyksikköjä näiden luokkien sisällä ovat esimerkiksi *tekstilinkin jako*, *toisen FB-käyttäjän kuvan jako*, *tekstipäivitys*, *kuvapäivitys* ja *profiilikuvan päivitys*. Kansanedustajaehdokkaiden Facebook-päivitysten, tykkäysten ja kommenttien määrä on tarkistettu seuraavina päivinä: 31.1.2018–12.2.2018. Tutkimusta varten on kerätty talteen manuaalisesti Facebookia selaamalla tarkka tieto ehdokkaiden edellä mainitulla aikavälillä tuottamista päivityksistä, niiden aiheista ja sisällöstä, niiden teknisestä toteutuksesta sekä niiden tykkääjä- ja kommenttimääristä. Myöhemmin tästä aineistosta on koottu erilaisia tutkimuksessa esitettyjä taulukoita. Teknisten seikkojen tutkiminen on tärkeää, sillä erilaiset tavat käyttää sosiaalista mediaa ja Facebookia kertovat paitsi ehdokkaiden eroista somen käyttäjinä, heidän teknisistä valmiuksistaan mutta myös millaisia samanlaisia tapoja käyttää Facebookia ehdokkaat harjoittivat yleisesti.

Seuraavassa on taulukkomuodossa keskeiset tiedot päivitysten teknisistä muodoista. Ensimmäisessä taulukossa esitetään julkaisujen toimintatyyppiryhmät (jaot, päivitykset ilman jakoja ja muut) eli tutkimukselliset pääryhmät ja muissa taulukoissa niiden alaryhmät.

Taulukko 1: Ehdokkaiden Facebook-julkaisujen toimintatyypit⁴¹

	Kaikki yhteensä	Jaot	Päivitykset	Muut
Hänninen	110	66	43	1
Halmeenpää	74	27	43	4
Autto	61	49	12	0
Ojala-Niemelä	55	12	43	0
Tölli	53	22	31	0
Aalto	69	52	17	0
Immonen	30	21	9	0
Jouppila	22	17	5	0

Taulukko 2: Ehdokkaiden Facebook-julkaisujen jakotyypit I⁴²

	Tekstilinkin jako	Video-linkin jako	Oman profiilin tekstijulkaisun jako	Oman profiilin kuvajulkaisun jako	Toisen some-palvelun linkkijako
Hänninen	48	2	0	0	1
Halmeenpää	19	2	0	0	0
Autto	8	6	13	21	0
Ojala-Niemelä	7	1	0	3	0
Tölli	10	7	0	2	0
Aalto	32	0	0	2	0
Immonen	20	0	0	0	0
Jouppila	12	2	0	0	0

⁴¹ Facebook-sivujen "Pirkka Aalto - poliitikko", "Heikki Autto", "Hanna Halmeenpää", "Katja Hänninen", "Olli Immonen", "Annika Jouppila RKP", "Johanna Ojala-Niemelä" ja "Tapani Tölli" statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

⁴² Facebook-sivujen "Pirkka Aalto - poliitikko", "Heikki Autto", "Hanna Halmeenpää", "Katja Hänninen", "Olli Immonen", "Annika Jouppila RKP", "Johanna Ojala-Niemelä" ja "Tapani Tölli" statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

Taulukko 3: Ehdokkaiden Facebook-julkaisujen jakotyypit II⁴³

	Toisen FB-käyttäjän kuvan jako	Toisen FB-käyttäjän albumin jako	Toisen FB-käyttäjän tapahtuman jako	Toisen FB-sivun tekstipäivityksen jako	Toisen FB-sivun linkin jako	Toisen FB-sivun kuvan jako	Toisen FB-sivun albumin jako	Toisen FB-sivun videon jako	Toisen FB-sivun tapahtuman jako
Hänninen	2	0	0	1	1	4	1	1	5
Halmeenpää	2	0	1	1	0	1	0	0	0
Autto	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Ojala-Niemelä	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Tölli	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Aalto	5	0	0	0	0	12	0	0	1
Immonen	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Jouppila	1	0	0	0	0	2	0	0	0

Taulukko 4: Ehdokkaiden Facebook-julkaisujen päivitystyypit⁴⁴

	Tekstipäivitys	Kuvapäivitys	Profiliku van päivitys	Kansiku van päivitys	Tapahtumapäivitys (luonti)	Tapahtumapäivitys (jako)	Kuvapäivitys (seurana muita FB-käyttäjiä)	Kuvapäivitys (seurana oma profili)
Hänninen	12	27	0	2	1	0	0	0
Halmeenpää	5	38	0	0	0	0	0	0
Autto	1	8	2	1	0	0	0	0
Ojala-Niemelä	12	29	0	0	1	1	0	0
Tölli	9	20	0	2	0	0	0	0
Aalto	8	6	0	1	0	0	1	1
Immonen	6	3	0	0	0	0	0	0
Jouppila	1	4	0	0	0	0	0	0

⁴³ Facebook-sivujen "Pirkka Aalto - poliitikko", "Heikki Autto", "Hanna Halmeenpää", "Katja Hänninen", "Olli Immonen", "Annika Jouppila RKP", "Johanna Ojala-Niemelä" ja "Tapani Tölli" statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

⁴⁴ Facebook-sivujen "Pirkka Aalto - poliitikko", "Heikki Autto", "Hanna Halmeenpää", "Katja Hänninen", "Olli Immonen", "Annika Jouppila RKP", "Johanna Ojala-Niemelä" ja "Tapani Tölli" statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

Tilastoinnin pohjalta huomaa, että tarkastelut ehdokkaat jakaantuvat julkaisujen osalta kahteen koulukuntaan: 1) Ehdokkaista Halmeenpäällä, Auttolla, Ojala-Niemellä ja Töllillä julkaisut olivat kuvapainotteisia. 2) Ehdokkaiden Hänninen, Aalto, Immonen ja Jouppila päivittely perustui tekstilinkkien jakoon.

Hännisen toiminta pohjautui pitkälti tekstilinkkien jakoon. Kuvapäivitykset taas ovat toiseksi suosituin julkaisun muoto. Seuraavaksi eniten on tekstipäivityksiä. Muita julkaisutoimintatyppejä on monipuolisesti, mutta ne ovat suhteessa edellisiin määrällisesti hyvin pieniä.

Halmeenpään päivitysvirta perustui suuresti kuvapäivityksiin. Seuraavaksi suosituinta on (teksti)linkin jakaminen. Jakoja on monipuolisemmin, mutta määrällisesti päivityksiä on enemmän.

Autton julkaisutoiminta oli kuvapainotteista. Se siis perustuu pitkälti oman henkilökohtaisen profiilin kuva- ja tekstijulkaisujen jakoon. Päivitysten suhteen hän suosii myös kuvapäivityksiä. Jaot muodostavat huomattavasti isomman osan julkaisuista kuin tavalliset päivitykset. Osin tämä selittyy sillä, että hän jakaa hyvin ahkerasti oman henkilökohtaisen profiilinsa poliittisia päivityksiä, mikä ikään kuin kiertää sen, ettei hän poliitikko-sivullaan päivitä niin runsaasti asioita.

Ojala-Niemelän toiminta perustui kuvapäivityksiin. Seuraavaksi eniten yksittäisistä julkaisuista on tekstipäivityksiä. Erilaisia jakoja Ojala-Niemellä on suhteellisen vähän.

Töllin julkaisut pohjautuivat kuvapäivityksille. Tekstilinkin jaot tulevat toiselle sijalle, mutta kuvapäivityksiä on silti kaksi kertaa enemmän kuin näitä. Julkaisujen tyyppien suhteen erilaisia jakotoimintatyppejä on monipuolisemmin, mutta päivityksiä on määrällisesti kuitenkin enemmän.

Aallon toiminta perustui suurelta osin (teksti)linkkien jakeluun. Toisen FB-sivun kuvan jaot kiilaavat toiselle sijalle, mutta niitä on selkeästi vähemmän. Huomattavaa kuitenkin on, että edes päivitysjulkaisujen yleisin tyyppi -

tekstipäivitykset - ei yllä kahden suurimman jakotoiminnan joukkoon määrissä. Aallon julkaisut ovat siis selkeästi jakopainotteisia päivitysten kustannuksella.

Immosen päivittely perustui pitkälti erilaisten (teksti)linkkien jakeluun. Tekstipäivitysten rooli ei nouse lähellekään samaan luokkaan määrältään, vaikka onkin toiseksi suurin yksittäinen julkaisujen toimintatyyppi.

Jouppilan FB-julkaisut olivat suurelta osin erilaisten (teksti)linkkien jakelua. Kuvapäivitysten rooli ei nouse lähellekään samaan luokkaan määrältään, vaikka onkin toiseksi suurin yksittäinen julkaisujen toimintatyyppi.

Kaikkien kansanedustajaehdokkaiden kohdalta suurin toimintatyyppiryhmä on "jaot". Viidellä (Hänninen, Autto, Aalto, Immonen ja Jouppila) ehdokkaalla suurin osa julkaisuista menee tähän kategoriaan. Toiseksi suurin toimintatyyppiryhmä on "päivitykset". Kolmella (Halmeenpää, Ojala-Niemelä ja Tölli) ehdokkaalla suurin osa julkaisuista menee tähän kategoriaan. Sen sijaan ryhmä "muut" jää jokaisella ehdokkaalla viimeiseksi. Vain kahdella ehdokkaalla kahdeksasta on ylipäänsä tämän kategorian julkaisuja. Kuudella ehdokkaalla muut-julkaisujen määrä oli nolla kappaletta.

Suosituin yksittäinen julkaisutoimintatyyppi kansanedustajaehdokkaiden keskuudessa on *tekstilinkin jako* (neljällä ehdokkaalla). Toiseksi suosituin julkaisutoimintatyyppi taas on *kuvapäivitykset* (kolmella ehdokkaalla). Oman profiilin kuvajulkaisun jako sijoittuu kolmanneksi suosituimmaksi julkaisutoimintatyyppiksi (yhdellä ehdokkaalla suosituin). Mikäli päivityksiä ei oteta huomioon, suosituin yksittäinen julkaisutoimintatyyppi pelkkien jakojen osalta on *tekstilinkin jako*, joka on suurin jakojulkaisutoimintatyyppi seitsemällä ehdokkaalla kahdeksasta. Ainoastaan yhdellä (Heikki Autto) *oman profiilin kuvajulkaisun jako* oli suurin jakojulkaisutoimintatyyppi. Mikäli taas jakoja ei oteta huomioon, suosituin yksittäinen julkaisutoimintatyyppi pelkkien päivitysten osalta

on *kuvapäivitys* kuudella ehdokkaalla. Kahdella ehdokkaalla (Aalto ja Immonen) suosituin päivitystoimintatyyppi on *tekstipäivitys*.⁴⁵

Yleisesti ehdokkaat näyttivät suosivan siis kuvia ja erilaisten tekstilinkkien jakoa. Erilaiset itse kirjoittamat tekstipäivitykset eivät olleet niin kovassa huudossa. Tähän on nähdäkseni selkeitä syitä: kuvat herättävät huomiota Facebook-virrassa. Niillä on kahtalainen tehtävä: 1) toisaalta saada potentiaalisen äänestäjän huomio kiinnittymään some-virran julkaisuissa juuri ehdokkaan päivitykseen ja toisaalta 2) kuvien avulla voi parhaassa tapauksessa tiivistää kohtuullisen määrän informaatiota iskevään muotoon. Tekstilinkkien jaon idea taas on se, että iskevällä päivityksellä on mahdollista saada äänestäjän huomio ja tekstilinkillä on mahdollista ohjata lisätietoa kaipaava lukija syvemmän tiedon ääreen. Etu tekstipäivitykseen, jossa tämä asia sanottaisiin pitkästi kerralla on selvä: lyhyellä julkaisulla, jossa linkki pitempään tekstiin ohjaa muualle vältetään kaikkien lukijoiden vyöryttäminen pitkillä teksteillä, sillä sanoman ytimen voi tiivistää lyhyempäänkin. Toisaalta lisätietoja kaipaaville tarjotaan mahdollisuus syventymiseen.

1.3. Facebook-julkaisujen reagoinnit ja kommentit

Ehdokkaiden päivityksiin saamat reagoinnit ja kommentit kertovat siitä, kuinka suosittuja päivitykset ovat sosiaalisen median käyttäjien kanssa. Poliitikot luonnollisesti tavoittelevat mahdollisimman suuria tykkääjämääriä ja myös mahdollisimman suuria (myönteisten) kommenttien määriä. Seuraavassa on taulukkomuodossa ehdokkaiden Facebook-julkaisujen reagoitien, kommenttien ja niiden keskiarvomäärät:

⁴⁵ Facebook-sivujen "Pirkka Aalto - poliitikko", "Heikki Autto", "Hanna Halmeenpää", "Katja Hänninen", "Olli Immonen", "Annika Jouppila RKP", "Johanna Ojala-Niemelä" ja "Tapani Tölli" statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

Taulukko 5: Ehdokkaiden Facebook-julkaisujen reagoinnit ja kommentit⁴⁶

	Reagoinnit	Reagoinnit KA	Kommentit	Kommentit KA
Hänninen	4082	36,62	224	2,04
Halmeenpää	6263	84,64	409	5,53
Autto	1426	23,38	72	1,18
Ojala-Niemelä	785	14,27	32	0,58
Tölli	2154	40,64	65	1,23
Aalto	778	11,28	38	0,55
Immonen	3297	109,9	317	10,57
Jouppila	139	6,32	3	0,14

Facebook-reagoiteja Hanna Halmeenpää keräsi yhteensä eniten, mutta keskimääräisessä tykkäysmäärässä hän on toisena. Olli Immonen taas sijoittuu reagoitien keskiarvossa ensimmäiseksi mutta Facebook-reagoitien kokonaismäärän osalta kolmanneksi. Katja Hänninen keikkuu lähellä kahta edellä mainittua molemmissa luokissa: reagoitien kokonaismäärässä toisena ja keskiarvon osalta neljäntenä. Tapani Tölli, Heikki Autto, Johanna-Ojala-Niemelä ja Pirkka Aalto voidaan sijoittaa molempien luokkien osalta keskikastiin, tosin Tölli karkkyy hieman lähempänä kärkeä kuin muut. Annika Jouppila on selkeä peränpitäjä. Yksittäisen ehdokkaan ero edellä esitettyyn reagoitimäärään selittyy sillä, että ehdokkaiden kokonaismäärä tarkasteluajanjaksolla julkaisujen suhteen vaihtelee. Toiset ehdokkaat keräsivät tarkasteluajanjaksolla enemmän reagoiteja yksittäisiin julkaisuihin, mutta lopulta julkaisivat harvemmin verrattuna muihin.

Julkaisujen kommenttien osalta tulokset ovat samanlaisia. Hanna Halmeenpää, Olli Immonen ja Katja Hänninen ovat tilastollisesti selkeästi kärjessä, keskitaso muodostuu Heikki Auttosta, Tapani Tölistä, Pirkka Aallosta ja Johanna Ojala-Niemelästä sekä häntäpäätä pitää Annika Jouppila. Huomattavaa on se, että Olli Immosen kommenttien määrän keskiarvo on lähes kaksinkertainen verrattuna seuraavaksi tulevaan Hanna Halmeenpähän. Kuten jo reagoitien kohdalla,

⁴⁶ Facebook-sivujen "Pirkka Aalto - poliitikko", "Heikki Autto", "Hanna Halmeenpää", "Katja Hänninen", "Olli Immonen", "Annika Jouppila RKP", "Johanna Ojala-Niemelä" ja "Tapani Tölli" statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

sijoittuminen listalla eri sijalle kommenttien määrän keskiarvon ja kokonaisluvun osalta johtuu siitä, että ehdokkaiden kokonaismäärä tarkasteluajanjaksolla julkaisujen suhteen vaihtelee. Toiset ehdokkaat keräsivät tarkasteluajanjaksolla enemmän kommentteja yksittäisiin julkaisuihin, mutta lopulta julkaisivat harvemmin verrattuna muihin.

Kuten aiemmin jo todettua, Hänninen ja Halmeenpää olivat tarkastelluista henkilöistä aktiivisimpia julkaisijoita ja Immonen taas toiseksi epäaktiivisin. Silti Immonen keräsi suuren saaliin reagoiteja ja kommentteja. Tämän voi katsoa kertovan sosiaalisen median ja erityisesti Facebookin tärkeydestä ja tehokkuudesta istuvalle kansanedustaja Immoselle ja perussuomalaisille yleensäkin. Merkitys tulee selväksi vertaamalla jo esimerkiksi pitempään eduskunnassa istuneen keskustan Tapani Töllin ja sosiaalidemokraattien Johanna Ojala-Niemelän sijoittumiseen taulukoissa. Immosen nuoruus verrattuna keskustan Tölliin on myös selvä selittävä tekijä Facebookin suuremmassa suosiossa. SDP ja keskusta ovat lisäksi hyvin perinteisiä puolueita, joiden kannatus on peruja pitkälti jo ajalta ennen somea.

Vaikka sekä Ojala-Niemelä että Tölly varmasti olivat vakavissaan myös sosiaalisen median osalta, näkyy päivityksissä vähäisempi panostus verrattuna Immoseseen, Hänniseen ja Halmeenpäähän. SDP:n ja keskustan tutkimukseen valittujen ehdokkaiden potentiaalinen äänestäjäkunta lienee ollut suurelta osin muualla kuin aktiivisissa Facebook-käyttäjissä. Tämän seikan ja jo eduskunnassa saavutetun aseman vuoksi motivaatio kehittää sosiaalisen median läsnäoloa oli luultavasti matalampi kuin vähemmän tunnetuilla ja nuoremmilla ehdokkailla. Useimmin julkaisuja ulos tuutanneiden Hännisen ja Halmeenpään aktiivisuus oli kuitenkin Facebook-näkyvyyden ja vaalien tuloksen suhteen tuloksellista ja merkittävää. Tavoitteiden suhteen some-presenssin lisääminen oli kampanjan suhteen viisas ratkaisu, sillä Halmeenpää ei vielä ollut kansanedustaja ja Hänninenkin noussut vasta vaaleja edeltävänä vuonna. Asema politiikan valtakunnallisella huipulla ei siis ollut heillä niin vakiintunut kuin Immosella. Tämä varmasti vaikutti myös motivaatioon suhteessa aktiiviseen päivittämiseen.

Hagarin tutkimustulokset Niagaran vuoden 2010 kuntavaaleissa käytetyn sosiaalisen median vaikutuksesta vaalitulokseen eivät sellaisenaan tue tässä saatuja tuloksia pohjoissuomalaisten kansanedustajaehdokkaiden Facebookin hyödyistä vaaleissa. Hagarin mukaan Niagaran vaaleissa haastajaehdokkaat hyötyivät somesta, mutta taas istuvat eivät.⁴⁷ Tällaista logiikkaa ei Suomen vuoden 2015 vaalien osalta ole havaittavissa, vaan pikemminkin reagoiduimmat ja tykättyimmät ehdokkaat menestyivät hyvin vaaleissa, olivat he sitten istuvia edustajia tai eivät.

⁴⁷ Hagar 2014, 87–88.

2. EHDOKKAIDEN FACEBOOK-PÄIVITYSTEN AATTEELLINEN SISÄLTÖ

2.1. Puolueiden aatteellinen tausta

Kansallisen Kokoomuksen periaateohjelma uusittiin vuonna 2006. Kokoomus julistautui keskustaoikeistolaiseksi. Ekologinen painotus väheni aiempiin nähden, tasa-arvoon tuli etuliite ”mahdollisuuksien”, uusliberalistinen markkinaideologia sai jalansijaa aiempaan verrattuna ja yksilöllisyyttä korostettiin. Perinteistä kokoomuslaisuutta edustivat yhteisvastuu, kristilliset perinteet, yrittäjäys ja valtiollinen itsenäisyys. Kuitenkin korostettiin myös globaalia vastuuta ja Euroopan unionia. Kuten puolueissa yleensä, kokoomuksessakin oli erilaisia aatteellisia siipiä. Eräs tapa jakaa puolue fraktioihin on maltilliset kokoomuslaiset, markkinaliberaalit, sinivihreät ja arvokonservatiivit.⁴⁸

Vuoden 2011 vaaliohjelma korostaa sosiaalipoliittisia teemoja ja tasa-arvoista koulutusta. Mahdollisuuksien tasa-arvo jäsentää ohjelmaa. Ohjelman taustalla voi nähdä puolueen sosiaalireformistisen fraktion, jonka näkyvin edustaja oli puolueen puheenjohtajaksi vuonna 2004 valittu Jyrki Katainen. Kataisen seuraajaksi valittiin vuonna 2014 Alexander Stubb, joka korosti kautensa ohjelmissaan maltillisen markkinaliberalistisia teemoja. Muun muassa koulutus nähtiin talouskasvun vauhdittajana.⁴⁹

Vuonna 2006 puolueen viettäessä satavuotisjuhliaan julkaistiin Suomen Keskustan uusi yleisohjelma. Edellisessä ohjelmassa ollut markkinaliberaali painotus oli kadonnut. Sen sijaan korostettiin toistuvasti tasa-arvoa ilman etuliitettä ”mahdollisuuksien”. Tasa-arvon kohdalla painotettiin luonnollisesti myös alueellista tasa-arvoa. Perinteistä keskustalaisuutta mukana oli yhteisöllisyyden korostamisen ja kristillisyyden muodossa. Alkiolaisista ajatuksista oli viittauksia rauhantyön ja kansainvälisen yhteistyön muodossa, eikä

⁴⁸ Mickelsson 2015, 303–304.

⁴⁹ Mickelsson 2015, 325–327.

ekologisuuttakaan ollut unohdettu. Sisäisiä fraktioita olivat puolueen konservatiiviset oikeistolaiset, vasemmistolaiset ja liberaalit.⁵⁰

Perussuomalaiset julkaisi yleisohjelmatason ohjelman vuonna 2005. Siinä korostettiin konservatiivisia arvoja kuten perhettä, suomalaisuutta ja maanpuolustusta. Perussuomalaiset vaatii poliisien määrän lisäämistä, kovia otteita rikollisuutta ja huumeita vastaan, perusteettomien turvapaikanhakijoiden pikakäännytyksiä ja perustuslakituomioistuinta. Ohjelmassa puhutaan pitkäaikaistyöttömistä ja ylivelkaantuneista.⁵¹

Konservatiivisia, kansallismielisiä ja populistisia liikehdintöjä on pidetty eräiden arvioiden mukaan maailmanlaajuisen postmaterialistisen vihreän liikehdinnän vastavoimana. Perussuomalaisten harjoittama maahanmuuttopolitiikan arvostelu voidaan johtaa aina vuonna 2003 eduskuntaan valittuun Tony Halmeeseen asti. Vuoden 2007 eduskuntavaaliohjelman, vuoden 2010 Nuivan vaalimanifestin,⁵² vuoden 2015 maahanmuuttopolitiittisen ohjelman ja vuoden 2015 eduskuntavaaliohjelman myötä viimeistään maahanmuuttopolitiittiset vaatimukset vakiintuivat puolueen tavoitteisiin. Perussuomalaisia on kuvattu yhdistävän kansallisuusaate eli nationalismi ja perinteisten arvojen kunnioitus. Myös feminismin arvostelua on esiintynyt. Sosiaalipoliittisia tavoitteita esitettiin puolueen ohjelmissa ja eduskuntaryhmässä. Talouspoliittisesti esimerkiksi vuoden 2011 eduskuntavaaliehdokkaista ja valituista kansanedustajista on ollut mahdollista havaita sekä oikeistolaisuutta että vasemmistolaisuutta painottuen kuitenkin jälkimmäiseen.⁵³

Ruotsalainen kansanpuolue uudisti yleisohjelmansa vuonna 2006. RKP puolustaa ja korostaa kaksikielisyyttä, yksilöiden ja vähemmistöjen oikeuksia, demokratiaa, parlamentarismia, tasa-arvoa, ruotsinkielisten alueiden elinmahdollisuuksia, alueellista tasa-arvoa, ympäristönsuojelua,

⁵⁰ Mickelsson 2015, 300–301.

⁵¹ Mickelsson 2015, 307.

⁵² Nuiva vaalimanifesti oli muutamien perussuomalaisiin kuuluneiden maahanmuuttokriittisten henkilöiden oma ohjelma, eikä se varsinaisesti ollut osa virallisia puolueohjelmia. Ks. Mickelsson 2015, 321–322.

⁵³ Mickelsson 2015, 320–322.

uskonnonvapautta ja suomalaisuuden kristillisiä juuria. Yleisohjelma käsittelee ajan hengen mukaan globalisaatiokehitystä. RKP määrittelee itsensä (kulttuurisesti) vapaamieliseksi ja (taloudellisesti sosiaali)liberaaliksi puolueeksi.⁵⁴

Suomen Kristillinen Liitto, myöhemmin Suomen Kristillisdemokraatit on painottanut moraaliarvoja. Puolueen kannatus perustui modernisoitumisen ja maallistumisen vastareaktioon. Kristilliset vastustivat alkoholin myynnin laajentamista, aborttia, vapaata rakkautta ja samaa sukupuolta olevien intiimejä suhteita.⁵⁵ Puolue puolusti markkinataloutta talousjärjestelmän perustana, muttei halunnut, että markkinoiden vapautta käytetään väärin. Kristilliset vastustivat sekä puhdasta markkinataloutta että sosialismia sekä kannatti osuustoiminnallisten ja valtiollisten yritysten mahdollisuuksia toimia.⁵⁶

SDP:n yleisohjelma hyväksyttiin vuonna 1999. Ohjelmassa sosialismin määritelmästä oli poistettu kaikki talousjärjestelmään viittaava tulkinta. Tähän oli syynä etenkin reaalisosialismin romahdus ja Suomen liittyminen Euroopan unioniin. Siinä puhuttiin arvoista tavoitteiden sijaan, sillä puolueessa oli koettu, että lähes kaikki keskeiset reformit oli saavutettu. Arvojen korostaminen oli aiemmin tyypillistä konservatiivisille puolueille.⁵⁷ Vuosituhannen viimeisinä vuosikymmeninä ympäristöpolitiikan nousu pinnalle vaikutti puolueen aatteellisiin siipiin markkinaideologian lisäksi. Ristiriitautuvuuksia loivat tuolloin suhtautuminen toisaalta markkinoihin ja toisaalta talouskasvuun tai ekologisuuteen. Puolueessa oli karkeasti neljänlaista ajattelua: 1) markkina- ja talouskasvumyönteiset 2) markkinamyönteiset mutta talouskasvukriittiset 3) markkinakriittiset mutta talouskasvumyönteiset 4) markkina- ja talouskasvukriittiset.⁵⁸

Vuonna 2008 Jutta Urpilainen valittiin SDP:n johtoon. Puolue julistautui keskustavasemmistolaiseksi ja kosiskeli näin keskiluokkaa. Urpilainen kannatti

⁵⁴ Mickelsson 2015, 304–305.

⁵⁵ Mickelsson 2015, 204.

⁵⁶ Mickelsson 2015, 230.

⁵⁷ Mickelsson 2015, 295, 297.

⁵⁸ Mickelsson 2015, 298.

“eettistä markkinataloutta”, joka toimi pidemmällä tähtäimellä huomioiden sosiaaliset ja ekologiset kysymykset toisin kuin tavanomainen markkinatalous. Vuonna 2013 Antti Rinne valittiin puolueen puheenjohtajaksi. Hänen linjansa miellettiin vasemmistolaisemmaksi kuin Urpilaisen ja Rinteen kannattajat vetosivat uusliberalismia arvosteleviin jälkikeynesiläisiin ajatuksiin.⁵⁹

Vasemmistoliitto hyväksyi uuden yleisohjelman vuonna 2007. Sosialismiin suhtauduttiin pienen ohjelmallisen tauon jälkeen myönteisesti, mutta sitä pidetään ajattelutapana, jolla taataan enemmän vapautta ja demokratiaa kaikille, eikä niinkään talousjärjestelmänä. Puolueen nähdään edustavan sosialismin perinnettä. Globaali näkökulma oli vahvempana.⁶⁰ Vasemmistossakin esiintyi keskenään jokseenkin erimielisiä sisäisiä siipiä. Punavihreät edustivat kolmatta vasemmistoa ja olivat nuoren polven vasemmistolaisia. Heille ekologiset kysymykset ja ydinvoiman vastustaminen olivat keskeistä. Toisen siiven muodostivat entiset taistolaiset eli vähemmistökommunistit. He olivat kriittisiä taloudellista integraatiota kohtaan. Kolmanneksi siiveksi voidaan lukea puolueen ay-fraktio. He olivat entisiä enemmistökommunisteja, jotka toimivat SAK:ssa. Ay-fraktio oli ydinvoimamyönteisempää, eikä jakanut punavihreiden ekologisia ajatuksia. He olivat lähellä sosiaalidemokraatteja ja heidän piirissään haluttiin yhdistyä SDP:n kanssa.⁶¹

Martti Korhosen tilalle vasemmistoliiton johtoon tulleen Paavo Arhinmäen myötä varsinkin puolueen eduskuntaryhmä muuttui entistä selkeämmin punavihreäksi. Vuoden 2015 eduskuntavaaleissa puolue vaati elvytystä leikkauspolitiikan sijaan.⁶²

Vihreä Liitto oli ahkera ohjelmien tuottaja. Vuoteen 2006 mennessä puolueelle oli laadittu jo 6 yleisohjelmaa. Ohjelmissa eurooppalaisten esikuvien mukaan puhutaan ekologiasta, individualismista, suorasta demokratiasta, kolmannesta maailmasta ja aseistariisunnasta. Suomalaiset vihreät korostavat myös

⁵⁹ Mickelsson 2015, 324–327.

⁶⁰ Mickelsson 2015, 294.

⁶¹ Mickelsson 2015, 294–295.

⁶² Mickelsson 2015, 324.

vähemmistöjen kuten vammaisten, maahanmuuttajien ja seksuaalivähemmistöjen oikeuksia.⁶³

Ajan kuluessa vihreiden ohjelmat muuttuivat aiempaa myönteisemmäksi edustuksellista demokratiaa kohtaan, kansallisesta globaalimmiksi sekä ekologismista kohti ympäristönsuojelua ja pragmaattista reformismia. Ensimmäisissä ohjelmissa arvostellaan valtion edustuksellisia instituutioita. Ympäristönsuojelu näkee saastumisen teknisenä ongelmana, kun taas ekologismi on holistinen näkemys talouskasvukielteisellä vireellä. Myöhemmissä ohjelmissa globaalin näkökulman painottaminen näkyy EU:n tuomisena Suomen rinnalle maantieteellisenä ulottuvuutena.⁶⁴ Vihreät jakautuivat sisäisesti syväekologisteihin ja sosiaalivihreisiin. Eräs jakolinja oli alueellinen: cityvihreät vastaan susirajavihreät. Jäsenkuntaan on kuulunut niin ääriivasemmistolaisia kuin maltillisia porvareita.⁶⁵

2.2. Facebook-julkaisujen ministeriöpainotukset

Ehdokkaiden poliittisista painotuksista kertoo paljon se, minkä ministeriön alle kuuluvia poliittisia aiheita he päivityksissään käsittelivät. Niistä voi ehdokkaan oman mielenkiinnonkohteiden lisäksi lukea myös puolueen painotuksista ja saada tietoa vaalien alla keskustelussa yleisesti pinnalla olevista aiheista. Sama koskee päivityksiin liitettyjä linkkejä, verkkosivuja, uutisia ja artikkeleita, sillä usein päivitysten sisältö avautuu äänestäjälle kokonaan vasta lukemalla linkkien sisällöt. Osa tilapäivityksistä koski lähinnä yhden ministeriön alaa, osa useampaa. Joidenkin päivitysten osalta tuottaa haasteita määritellä, minkä ministeriön alle asiat tarkalleen kuuluvat, ja osa linkeistä on jo vanhentuneita. Onkin siksi korostettava, että seuraavassa esitetty tilastointi on tämän tutkimuksen tulkinta, ja että samalla aineistoilla saattaisi päätyä toisenlaisiinkin tuloksiin. Suuntaa-antavan kokonaiskuvan se kuitenkin antaa pätevästi, eikä ole syytä olettaa, että eri tulkinnoilla yksittäisistä päivityksistä se kovinkaan paljoa

⁶³ Mickelsson 2015, 279.

⁶⁴ Mickelsson 2015, 279–280.

⁶⁵ Mickelsson 2015, 281.

muuttuisi.

Alla olevaan taulukkoon on koottu ministeriöpainotukset.⁶⁶ Taulukko on muodostettu siten, että ehdokkaiden jokaiselle Facebook-julkaisuille on pyritty löytämään ministeriöt, joiden alle kuuluvia poliittisia aiheita ne käsittelevät ja laskettu niiden lukumäärä. Kaikkien päivitysten osalta ei ole ollut olemassa selkeää ministeriötä, mikä sekin on merkattu taulukkoon. Graafisesti joka toinen rivi on maalattu eri värillä lukemisen helpottamiseksi. Muiden värikoodien merkitykset ovat: keltainen = ehdokkaan suosituin ministeriö(t), hopeinen = ehdokkaan toiseksi suosituin ministeriö(t) ja pronssinen = ehdokkaan kolmanneksi suosituin ministeriö(t).

Taulukko 6: Ehdokkaiden Facebook-julkaisujen ministeriöpainotukset⁶⁷

	UM	OM	SM	PLM	VM	OKM	MMM	LVM	TEM	STM	YM	Ei selkeä
Aalto	5	4	2	4	6	4	3	1	4	8	12	5
Autto	4	1	3	3	2	6	5	6	16	7	4	8
Halmeenpää	7	3	2	3	3	7	1	2	12	5	6	1
Hänninen	10	3	4	7	19	17	3	6	18	17	9	7
Immonen	5	7	17	2	4	2	1	3	3	2	1	7
Jouppila	1	1	1	1	1	4	1	1	1	3	1	1
Ojala-Niemelä	1	-	1	1	2	1	-	-	2	1	-	4
Tölli	-	1	1	1	1	1	3	-	7	4	1	13

Käsiteltyjen ehdokkaiden painotukset eri ministeriöihin olivat suhteellisen odotustenmukaisia jo puoluetustojen puolesta. Pienimuotoisia yllätyksiä tarjosivat lähinnä kokoomuslaisen Autton hiljaisuus puolustusministeriön suhteen, kristillisdemokraattien Aallon luonto- ja ympäristöpainotus ja sosiaalidemokraattisen Ojala-Niemelän kantaa ottamattomuus oikeusministeriön asioihin, vaikka hänellä oli alan koulutus.

⁶⁶ Ministeriöiden lyhenteet: UM = ulkoministeriö, OM = oikeusministeriö, SM = sisäministeriö, PLM = puolustusministeriö, VM = valtionvarainministeriö, OKM = opetus- ja kulttuuriministeriö, MMM = maa- ja metsätalousministeriö, LVM = liikenne- ja viestintäministeriö, TEM = työ- ja elinkeinoministeriö, STM = sosiaali- ja terveysministeriö, YM = ympäristöministeriö ja Ei selkeä = ei selkeää ministeriötä.

⁶⁷ Katja Hännisen, Hanna Halmeenpään, Heikki Autton, Johanna Ojala-Niemelän, Tapani Töllin, Pirkka Aallon, Olli Immosen ja Annika Jouppilan statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

Kuten luvuista näkee: Hänninen käsitteli eniten valtionvarainministeriön alle liittyviä aiheita. Toiseksi eniten päivityksissä ilmeni työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvia politiikan teemoja. Seuraavaksi eniten päivityksiä oli yhtä paljon sekä opetus- ja kulttuuriministeriön että sosiaali- ja terveysministeriön asioista. Muiden ministeriöiden piiriin kuuluvia aiheita käsiteltiin huomattavasti vähemmän. Kaikista vähimmälle huomiolle jäivät maa- ja metsätalousministeriön sekä oikeusministeriön alat. Hännisen valtionvarainministeriöpainotus päivityksissä johtuu pitkälti veropolitiikasta puhumisesta.⁶⁸ Ehdokkaan puolueesta huomioiden listan kärkiministeriöt eivät olet yllätyksellisiä, sillä sosiaali- ja terveysasiat, kulttuuri ja opetus sekä työ ovat yleisiä vasemmistolaisia aiheita. Kääntäen vähiten käsittelyssä olevat ministeriötkään eivät yllätä, sillä maatalouspainotus tai kovan kriminaalipolitiikan vaatiminen ei ole yleistä puolueen piirissä.

Halmeenpää siis käsitteli eniten työ- ja elinkeinoministeriön alle liittyviä aiheita. Toiseksi eniten päivityksissä oli yhtä paljon ulkoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan kuuluvia asioita. Kolmanneksi eniten päivityksissä käytiin läpi ympäristöministeriön teemoja. Kaikista vähimmälle huomiolle jäi maa- ja metsätalousministeriö, eikä juuri enempää käsitelty sisäministeriön tai liikenne- ja viestintäministeriön alle kuuluvaa politiikkaa. Ehdokkaan painotus työ- ja elinkeinoministeriöön johtuu lähes täysin energiapolitiikan suuresta roolista päivityksissä.⁶⁹ Erityisesti ydinvoimaa käsiteltiin paljon.⁷⁰ Myös ulkoministeriön keskeinen asema päivityksissä liittyy energiapolitiikkaan ja ydinvoimaan.⁷¹ Ympäristöministeriön suhteellisen korkea esiintyvyys on Halmeenpään puolueesta huomioiden odotettua. Vähiten käsittelyllä olleet ministeriötkään eivät tuota varsinaisia yllätyksiä.

Auttolla päivityksissä painottui ylivoimaisen selkeästi eniten työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvat aiheet. Kaikkia muita ministeriöitä käsitteleviä päivityksiä oli huomattavasti vähemmän. Toiseksi eniten

⁶⁸ Ks. esim. Katja Hännisen 1. statuspäivitys 5.3.2015, statuspäivitys 7.3.2015 ja 4. statuspäivitys 20.3.2015.

⁶⁹ Hanna Halmeenpään statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015, passim.

⁷⁰ Ks. esim. Hanna Halmeenpään statuspäivitys 2.3.2015 ja 2. statuspäivitys 2.4.2015.

⁷¹ Ks. esim. Hanna Halmeenpään 2. statuspäivitys 13.3.2015 ja statuspäivitys 4.4.2015.

päivityksissä oli sosiaali- ja terveysministeriön alle kuuluvia asioita. Kolmanneksi eniten päivityksissä käytiin yhtä paljon opetus- ja kulttuuriministeriön sekä liikenne- ja viestintäministeriön teemoja. Kaikista pienimmän huomion sai oikeusministeriö. Autto painotti työn, työpaikkojen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten merkitystä politiikassaan. Tämä ei ollut vain ehdokkaan oma vaan myös hänen edustamansa puolueen linja vuoden 2015 vaaleissa. Kokoomus mainostaa politiikkaansa sloganilla ”työn kautta”.⁷² Autton puoluetustan huomioiden puolustusministeriön alaisten aiheiden käsittelyn vähäisyyttä voi pitää jokseenkin odottamattomana.

Ojala-Niemelän päivityksissä poliittista sisältöä oli niukalti ja ministeriöt eivät juuri painotuksien määrässä eroa toisistaan. Tilapäivityksissä eniten oli valtionvarainministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimialaan kuuluvia aiheita. Toiseksi eniten käsiteltiin tasaisesti viiden muun ministeriön alle kuuluvaa politiikkaa. Neljän ministeriön teemoja ei käsiteltylankaan. Päivitysten poliittisen sisällön vähyyden vuoksi Ojala-Niemelän painotuksia on vaikea päätellä vain Facebookista. Mielenkiintoinen yksityiskohta on, ettei ehdokkaalla ollut ollenkaan varsinaisesti oikeusministeriötä painottavia aiheita päivityksissään, vaikka hänellä on oikeustieteen kandidaatin tutkinto.

Töllin päivitykset painottuivat eniten työ- ja elinkeinoministeriöön, toiseksi eniten sosiaali- ja terveysministeriöön sekä kolmanneksi eniten maa- ja metsätalousministeriöön. Muita ministeriöitä käsiteltiin joko kerran tai ei ollenkaan. Töllin osalta haasteita tuotti suuri osuus tilapäivityksiä, joiden osalta selkeää ministeriöpainotusta ei ollut mahdollista määrittää joko lähteiden puutteen tai julkaisujen yleispoliittisen luonteen vuoksi. Tölö painottikin työ- ja elinkeinopolitiikassaan paikallista sopimista⁷³ ja yrittäjyyttä⁷⁴. Maa- ja metsätalous taas on keskustan perinteisiä poliittisia aihepiirejä, joten sen nouseminen merkittäväksi ei ole juurikaan yllättävää.

⁷² Kokoomus-tilin statuspäivitysvideo 1.4.2015.

⁷³ Tapani Töllin 1. ja 3. statuspäivitys 24.3.2015.

⁷⁴ Tapani Töllin statuspäivitys 15.4.2015.

Aallon päivitykset painottuivat selkeästi ympäristöministeriöön. Sosiaali- ja terveysministeriö tuli toisena. Valtionvarainministeriöön liittyvä sisältö oli kolmantena. Vähiten käsiteltiin liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalaa. Ympäristöministeriön korostunut rooli kertoo siitä, että Aallolle ympäristöasiat olivat lähellä sydäntä. Myöhemmin hän onkin kertonut haluavansa muuttaa kristillisdemokraateista entistä luonto- ja ympäristöystävällisemmän puolueen.⁷⁵

Immonen painotti ylivoimaisesti eniten sisäministeriöön liittyviä aiheita päivityksissään. Kaikki muut ministeriöt tulevat lukumäärällisesti kaukana perässä. Toiseksi eniten oli oikeusministeriöön liittyviä päivityksiä ja kolmanneksi eniten ulkoministeriöön liittyviä aiheita. Maa- ja metsätalousministeriö sekä ympäristöministeriö pitivät perää. Sisäministeriön suurta osuutta selittävät maahanmuuttoaiheiset päivitykset. Myös oikeusministeriöön liittyvät päivitykset ovat sidoksissa maahanmuuttoon, sillä ehdokas käsitteli niissä maahanmuuttaja- ja ulkomaalaistaustaisten henkilöiden rikollisuutta.⁷⁶ Vähiten käsiteltyjä maa- ja metsätalousministeriötä ja ympäristöministeriötä on kuitenkin käsitelty ainoaan näihin liittyvään linkatussa ehdokkaan kotisivukirjoituksessa melko seikkaperäisesti.⁷⁷

Jouppilan päivitysten suosikkiministeriö oli aiheiden perusteella opetus- ja kulttuuriministeriö. Toisena tulee sosiaali- ja terveysministeriö. Muu onkin tasaista: Loppujen ministeriöiden hallinnonaloja käsiteltiin yhtä monissa päivityksissä. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuutta nostaa ehdokkaalle tärkeä aihe: ruotsin kieleen ja kielen opetukseen liittyvät kysymykset.⁷⁸

2.3. Facebook-julkaisujen ristiriitaisuudet

Puolueiden ja ehdokkaiden ideologisia eroja sopii hyvin kuvaamaan käsite nimeltä ristiriitaisuus. Suomalaisessa puoluejärjestelmässä voidaan Heikki Paloheimon mukaan erottaa toisistaan seitsemän ristiriitaisuutta.

⁷⁵ Kunnas 2017, elektr. dokumentti.

⁷⁶ Olli Immosen statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015, passim.

⁷⁷ Olli Immosen 2. statuspäivitys 2.4.2015.

⁷⁸ Annika Jouppilan statuspäivitykset 3.3.2015 ja 4.3.2015.

Paloheimon tulkinta perustuu Arend Lijphartin ristiriitaulottuvuusjakoon, mutta sitä on muokattu Suomeen sopivammaksi.⁷⁹

Ehdokkaat on mahdollista sijoittaa Facebook-päivitystensä perusteella ristiriitaulottuvuusjanoilla paikoilleen. Seuraava analyysi perustuu ehdokkaiden poliittisia kannanottoja sisältäviin päivityksiin tarkasteluajalta lukuun ottamatta YLE:n ja Ilta-Sanomien vaalikonevastauksia. Vaalikonevastausten mukaan ottaminen olisi muuttanut tutkimuksen luonnetta radikaalisti. Rakenteen niille on luonut joku muu kuin ehdokas itse ja ne kattavat luonteensakin puolesta jo lähes kaikki ristiriitaulottuvuudet. Niiden käsittely tässä yhteydessä olisi hämärtänyt ehdokkaiden todellisia painotuksia.

3.3.1. Vasemmisto vastaan oikeisto

Lijphartin sosioekonominen ulottuvuus on Paloheimon suomalaisessa muunnoksessa oikeisto-vasemmisto-ristiriitaulottuvuus. Jakolinjan toisessa oikeistolaisessa päässä on sellaisia asioita kuin markkinavoimiin luottaminen, valtion roolin minimointi mutta aatehistoriallisesti myös uskonnollisuus, isänmaallisuus ja maanpuolustushenkisyys. Vastakkaisella vasemmistolaisella puolella on valtion taloudellisen, sääntelevän ja palveluja tuottavan roolin korostaminen mutta aatehistoriallisesti myös kansainvälinen solidaarisuus, ateismi ja pasifismi. Jako pohjautuu yhteiskunnan luokkarakenteiden eturistiriitoihin. Myös Suomen NATO-jäsenyys on suositumpaa porvarillisissa puolueissa kuin vasemmistopuolueissa.⁸⁰ Eduskunnan vaalien 2015 aikaan voimassa ollut istumajärjestys noudatteli melko hyvin oikeisto-vasemmistoulottuvuutta: vasemmalta oikealle puhemiehestä katsoen VAS-SDP-VIHR-PS-KESK-KD-KOK-RKP. Myöhemmin vuonna 2019 perussuomalaiset on siirretty kokoomuksesta oikealle ja RKP keskustan ja kristillisdemokraattien väliin.⁸¹

⁷⁹ Reunanen & Suhonen 2009, 326–327; Lijphart 1984, 127–129; Paloheimo & Raunio 2008, 12–16.

⁸⁰ Reunanen & Suhonen 2009, 327–329; Lijphart 1984, 127–129; Paloheimo & Raunio 2008, 12–16.

⁸¹ Hara, Jyri & Hamunen, Ulla-Maija 2019, elektr. dokumentti.

Taulukko 7: Ehdokkaat vasemmisto vastaan oikeisto -ristiriitulottuvuudella⁸²

	Selkeästi vasemmalla	Maltillisesti vasemmalla	Keskellä	Ei voi päätellä	Maltillisesti oikealla	Selkeästi oikealla
Hänninen	XXX					
Halmeenpää	XXX					
Autto						XXX
Ojala-Niemelä	XXX					
Tölli						XXX
Aalto				XXX		
Immonen						XXX
Jouppila		XXX				

Vasemmisto vastaan oikeisto -ristiriitulottuvuus nousi Katja Hännisen kirjoituksissa selkeästi eniten esille kaikista ristiriitulottuvuuksista. Erityisesti kokonaisvaltaisen vasemmistolainen talouspolitiikka ja sotilaallinen liittoutumattomuus korostivat sitä. Edellä sanottu tuli esille jo ehdokkaan halusta painottaa tiettyjä vaaliteemoja. Hänninen esitti vasemmistoliiton puoluevaltuustossa puolueen vaalikärjissä mainittavan erikseen, että lastensuojelutyön riittävät resurssit on turvattava, työssäjaksamista edistettävä ja kirjattava selkeästi vasemmistoliiton kielteinen NATO-kanta.⁸³

Hänninen suhtautui erittäin kriittisesti koko leikkauspolitiikasta puhumiseen ja leikkausnarratiiviin. Asia tulee hyvin esille, kun Raahen Seutu -lehti pyysi alueen kansanedustajaehdokkaita kommentoimaan kokoomuksen Ben Zyskowiczin esittämää leikkauslistaa. Hänninen kirjoittikin tarkasteluajanjaksona olleen ajan ensimmäisessä päivityksessä maaliskuun alussa, että menoleikkauksista puhuminen ja tulonlisäysten sivuuttaminen erillisenä asiana on poliittinen valinta, johon Zyskowiczin lista tähtää. Hänninen jakoi julkaisussaan linkin verkkosivuillensa tarkempaan kirjoitukseen, jossa hän kertoi kyseenalaistavansa koko kysymyksenasettelun ja ylipäätään leikkauslistojen tarpeellisuuden.⁸⁴ Myöhemmin maaliskuussa Hänninen arvosteli julkaisussaan jälleen

⁸² Katja Hännisen, Hanna Halmeenpään, Heikki Autton, Johanna Ojala-Niemelän, Tapani Töllin, Pirkka Aallon, Olli Immosen ja Annika Jouppilan Facebook-sivujen statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

⁸³ Katja Hänninen -Facebook-sivun statuspäivitys 7.3.2015

⁸⁴ Katja Hänninen -Facebook-sivun statuspäivitys 3.3.2015; Hänninen 2015a, elektr. dokumentti.

leikkauslistoja, tällä kertaa keskustan ja kokoomuksen alullepanemia. Hänen mielestään peruspalveluihin oli varaa, kunhan tehtäisiin verouudistus. Lisäksi Hänninen asetti miljardileikkaukset ja miljardien verovuodot veroparatiiseihin vastakkain. Hänen mielestään luotiin mielikuvaa, jonka mukaan paras vastuunkantaja oli eniten leikkaava ja ”kurjistava”.⁸⁵

Hännisen verotusnäkemykset julkaisuissa alleviivasivat hänen vasemmistolaisuuttaan. Hän esitteli päivityksissään vasemmistoliiton veromallia. Sen tavoitteena oli Hännisen mukaan rahoittaa hyvinvointivaltion palvelut, pienentää tuloeroja ja selkeyttää verotusta. Hän uskoi veromallin aiheuttavan talouteen positiivisen kierteen: se lisäisi kansalaisten ostovoimaa, jolloin he kuluttaisivat ja näin työllistäisivät muita lisäten verotuloja.⁸⁶ Hänninen esitti eräässä päivityksessään näkemyksen, että Suomessa ei ole kestävyysvajetta vaan verovaje. Ehdokas näki ongelmana veroparatiisit, veronkierron ja ”epäoikeudenmukaisen verotuksen”. Hyvinvointivaltio ei käynyt hänen mukaansa liian kalliiksi, jos rahoituspohja pidettiin kunnossa.⁸⁷ Kuten edellä jo käy ilmi, korosti ehdokas verotuksen ja näin samalla valtion taloudellista, sääntelevää ja palveluja tuottavaa roolia, mikä on tyypillistä nimenomaan vasemmistolle.

Koulutus- ja opiskelukysymyksissä Katja Hänninen edusti sinänsä yllätyksettömästi vasemmistolaisia linjoja vastustaessaan erilaisia leikkauksia ja valtion tarjoamien etujen heikennyksiä. Hänninen iloitsi opintotukikuukausien rajaamispäätöksen peruuntumisesta.⁸⁸ Hänen mukaansa opintorahan pitäisi riittää päätoimiseen opiskeluun koko maassa ja sen vastikkeellisuutta olisi lievennettävä jatkuvan kiristämisen sijaan.⁸⁹ Hänninen jakoi maaliskuussa Pohjois-Pohjanmaan Vasemmiston kannanoton, jonka mielestä hyvien koulutusmahdollisuuksien turvaaminen on kansalaisten tasa-arvon ja alueellisen tasa-arvon ydinkysymys. Alueyhdistys halusi pysäyttää ”aivovuodon” etelään.⁹⁰ Huhtikuussa Hänninen korosti päivityksessään haluavansa Suomeen leikkaus-

⁸⁵ Katja Hänninen -Facebook-sivun 4. statuspäivitys 20.3.2015.

⁸⁶ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 5.3.2015 ja 2. statuspäivitys 16.4.2015.

⁸⁷ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 18.3.2015.

⁸⁸ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 13.3.2015; Hänninen, Katja 2015b, elektr. dokumentti.

⁸⁹ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 20.3.2015.

⁹⁰ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 21.3.2015.

ja säästöpoliittisen keskustelun sijaan koulutuspoliittista keskustelua. Hän olisi nähnyt mielummin pohdintaa oppimisympäristöjen kehittämisestä tai tasa-arvoisesta koulutuksen turvaamisesta kuin vaatimuksia maksullisuudesta, lakkauttamisista ja leikkaamisista.⁹¹

Vasemmistolaiseen tapaan Hänninen puolusti valtion järjestämiä palveluita usein päivityksissään. Maaliskuussa hän paheksui päivityksessään SDP:n kansanedustaja Kari Rajamäen toimia, joiden tuloksena laittomasti maassa oleville ei säädetty lakia oikeudesta kiireettömään hoitoon. Hänninen oli itse puolustanut eduskunnassa lakia ja oikeuksia terveyspalveluihin.⁹² Aivan huhtikuun alussa hän vastusti päivityksessään ennaltaehkäisevistä palveluista ja toimeentulosta leikkaamista vedoten lapsiasiavaltuutetun raporttiin ja Pelastakaa lapset ry:n kyselyyn eriarvoistumisesta.⁹³ Katja Hänninen puolusti myöhemmin samassa kuussa julkista postipalvelua ja 5-päiväisen postinjakelun turvaamista.⁹⁴ Pari päivää tämän jälkeen hän nosti julkaisussaan esille perheet, niin lapsiperheet kuin yksin asuvat. Hänninen vaati lapsiperheisiin liittyen lapsilisäleikkausten perumista, tasa-arvoisten koulutusmahdollisuuksien ja laajan kouluverkon turvaamista sekä lapsivaikutusten kattavaa arviointia kaikessa päätöksenteossa mutta myös yksin elävien puolustamiseksi oikeankokoisia, kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja, toimeentulon turvaavaa perustuloa sekä palveluja ja toimintatapoja, joilla torjutaan yksinelämisen riskejä.⁹⁵

Omaishoitajia hän muisti puhumalla heidän oikeudestaan vapaapäiviin ja koteihin luvattuihin tukitoimiin.⁹⁶ Lisäksi hän halusi parantaa pienituloisten eläkeläisten toimeentuloa ja työllistää enemmän ihmisiä vanhustenhoivaan.⁹⁷ Julkisten palvelujen osalta olennaista on myös, että Hänninen kannatti Raahen taidemuseohanketta.⁹⁸

⁹¹ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 10.4.2015.

⁹² Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 13.3.2015.

⁹³ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015.

⁹⁴ Katja Hänninen -Facebook-sivun 3. statuspäivitys 9.4.2015.

⁹⁵ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 12.4.2015.

⁹⁶ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 17.4.2015.

⁹⁷ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 14.4.2015.

⁹⁸ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 17.4.2015.

Talouspoliittista vasemmistolaisuutta Hännisen osalta alleviivasi hänen myönteinen suhtautumisensa elvyttämiseen. Maaliskuun viimeisenä päivänä hän jakoi Facebook-sivuillaan linkin Pohjois-Pohjanmaan Vasemmiston kannanottoon, jonka sisältönä oli lyhyesti tiivistettynä: taloudellinen elvyttäminen työllistämällä. Alueyhdistys maalaili uhkakuvia Suomen taloudesta ilman elvytystoimenpiteitä: paheneva työttömyys, vähenevät verotulot ja valtionvelan kasvaminen kestäättömälle tasolle. Vasemmiston elvyttäminen tarkoittaisi tie-, rautatie- ja rakennus- ja korjauskohteiden toteuttamista, kuten sisäilmaongelmista kärsivien koulujen ja muiden kiinteistöjen kuntoon laittamista. Alueyhdistyksen argumentti näiden taloudellisten toimien puolesta oli, että ne täytyisi joka tapauksessa tehdä jossain vaiheessa, minkä vuoksi ne pitäisi toteuttaa heti kuin mahdollista rahoituksen korkojen ollessa matalia ja koska kerrannaisvaikutukset muidenkin alojen kuten palvelualan työllisyyteen olisivat huomattavat. Vasemmiston mallissa yrityksiä tuettaisiin mielummin edellä sanotusti kuin suorilla yritystuilla tai verohelpotuksilla, koska Pohjois-Pohjanmaan Vasemmiston mielestä niiden työllisyysvaikutuksista ei olisi takeita. Lopuksi kirjoituksessa lueteltiin keskeisiä hankkeita, jotka toteuttamalla elvyttämistä olisi mahdollista harjoittaa käytännössä.⁹⁹ Huhtikuussa Hännisen julkaisussa selitettiin mitä elvyttäminen on: herätellään taloutta panemalla siihen rahaa eli rakennetaan, korjataan ja tuetaan erilaisia hankkeita.¹⁰⁰

Hänninen suhtautui kielteisesti sotilasliitto NATO:n jäsenyyteen, mikä on tyypillisempää vasemmistolle kuin oikeistolle.¹⁰¹ Tarkemmin asiaa käsitellään otsikon ”Kansallinen vastaan kansainvälinen suuntautuminen” alla.

Vasemmistopainotteisuus on vasemmistoliiton ehdokkaalle luonnollinen valinta jo puolueen kannatusprofiiliin vuoksi. Eduskuntapuolueista nimenomaan vasemmistoliiton kannattajat ovat olleet perinteisestikin jo muiden puolueiden

⁹⁹ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 31.3.2015; ”Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto: Vasemmisto elvyttäisi työllistämällä myös Pohjois-Pohjanmaalla”, elektr. dokumentti.

¹⁰⁰ Katja Hänninen -Facebook-sivun 5. statuspäivitys 18.4.2015.

¹⁰¹ Katja Hänninen -Facebook-sivun statuspäivitys 7.3.2015 ja 3. statuspäivitys 13.4.2015.

kannattajiin verrattuna eniten vasemmalla.¹⁰² Vasemmistopuolueiden kannattajia yhdistää erilaisten julkisten hyvinvointipalveluiden merkityksen korostaminen.¹⁰³

Jo puoleen nimen "vasemmistoliitto" mukaan Katja Hänninen on selkeästi vasemmalla. Ristiriitautottavuudella vasemmisto vastaan oikeisto Hänninen oli kirjoitustenkin osalta kiistattomasti selkeästi vasemmalla kaikin mahdollisin tavoin.

Vasemmisto-oikeisto-ristiriitautottavuudessa keskeisiä asioita ovat verotukseen liittyvät kysymykset. Hanna Halmeenpää jakoi huhtikuun alkupuolella Facebookin linkin kirjoitukseen vihreästä veropolitiikasta. Laajassa "Vihreä veropolitiikka tähtää kestävään, kannustavaan kasvuun" -kirjoituksessa, jonka takana olivat Hanna Halmeenpää ja vihreiden talouspoliittisen työryhmän jäsen ja ekonomi Johanna Kohvakka, tuotiin esille puolueen veropoliittinen vaihtoehto. Teksti oli suhteellisen vasemmistohenkinen, mikä käy ilmi seuraavasta kohdasta kirjoituksen alussa: "Verotuloja tarvitaan paikkaamaan julkisen talouden vajetta sekä turvaamaan tasokkaat peruspalvelut kaikille kansalaisille. Päättäjien tehtävä on huolehtia etenkin heikoimmista. Tämä tarkoittaa mm. riittävän laajapohjaista ja riittävän selvään progressioon perustuvaa verotusta." Kirjoituksessa korostettiin talouden keskeisyyttä vaaliteemana jokaisissa eduskuntavaaleissa. Vihreällä veropolitiikalla vastustettiin julkisten palveluiden leikkauksia, kannatettiin tasokkaiden peruspalveluiden turvaamista, progressiivinen verotusta, ja verotuksen kulutusta ohjaava vaikutusta, haluttiin painopiste työn ja yrittämisen verotuksesta ympäristölle haitallisen toiminnan, varallisuuden ja kulutuksen verottamiseen, kannatettiin pienituloisten ansiotuloverotuksen, pieneläkkeiden ja piensosiaaliedunsaajien veronkevennyksiä sekä perustuloa, vaadittiin polttoaineveron päästöosuuden korottamista ja kotimaisen uusiutuvan energian tukemista, esitettiin kaivosveroa ja painotettiin harmaantalouden torjuntaa. Moni esitetyistä keinoista on tyypillistä vasemmistolaiselle talous- ja veropolitiikalle. Kirjoituksessa kuitenkin esitettiin joitakin toimia, jotka eivät ole niin tuttuja vasemmistolaisesta politiikasta kuten

¹⁰² Paloheimo & Sundberg 2005, 190–192.

¹⁰³ Paloheimo 2005, 206–207.

menokuria. Pienyrittäjät ja piensijoittajat huomioitiin ALV-rajan nostamisen vaatimisella 8500 eurosta 30 000 euroon ja pääomatulojen verovapauden sallimisella 2000 euroon asti. Progressiivisuutta kannatettiin pääomatuloissa: yli 30 000 euron pääomatulojen verottaminen haluttiin 33 prosentista 35 prosenttiin, millä kustannettaisiin piensijoittajien verokevennyksen aiheuttamaa lovea.¹⁰⁴

Vasemmisto-oikeisto-akselilla suhtautuminen julkiseen koulutukseen on verotuksen ohella tärkeä määrittelevä tekijä. Hanna Halmeenpää korosti koulutuksen tasa-arvoa ja vetosi kasvatustieteen professori Kari Uusikylän näkemyksiin. Uusikylän mielestä koulutus on tasa-arvon perusta, ja hän puolusti peruskoulua.¹⁰⁵

Halmeenpään huhtikuisessa Facebook-päivityksessä lähellä varsinaista vaalipäivää ehdokas jakoi kirjoituksen vihreiden vaaliohjelmasta, jossa lueteltiin kymmenen vihreää uudistusta Suomelle. Suurin osa näistä liittyi tavalla tai toisella oikeisto-vasemmisto-akselin ristiriitaisuuteen. Puolueen ja samalla Halmeenpään painotus oli taloudellisesti vasemmistolle tyypillisemmissä vaatimuksissa. Kirjoituksen otsikkotasolla haluttiin torjua köyhyyttä ja pitää kaikista huolta, kunnianhimoisesti haluttiin Suomen kouluista maailman parhaita ja korostettiin uuden työn luomista. Vihreät ja Halmeenpää kannattivat perustuloa ja tasavertaista terveydenhuoltoa kaikille sekä vastustivat köyhyyttä ja eriarvoistumiskehitystä. Puolue ja ehdokas vaativat maksutonta ja tasa-arvoista koulutusta sekä halusivat maailman parasta koulutusta. Edellisten hyvin vasemmistohenkisten tavoitteiden lisäksi kirjoituksessa luotiin visiota vihreästä taloudesta: vihreää teollisuusstrategiaa, vihreää työllisyyspakettia ja kotimaista uusiutuvaa energiaa. Näitä vaatimuksia ei voi täysin luokitella oikeistoon tai vasemmistoon, koska niiden motiivina on pitkälti ympäristön- ja luonnonsuojelu. Ne kuitenkin käärittiin osin perinteisen oikeistolle tyypilliseen retoriikkaan taloudesta ja helpommasta pääsystä töihin.¹⁰⁶

¹⁰⁴ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 7.4.2015; Halmeenpää 2015a, elektr. dokumentti.

¹⁰⁵ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun 3. statuspäivitys 14.4.2015; Leppänen 2015, elektr. dokumentti.

¹⁰⁶ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 17.4.2015.

Vihreiden kannattajakunta on perinteisesti sijoittanut itsensä vasemmisto-oikeisto-ulottuvuudella vasemmalle, muttei kuitenkaan niin kauas akselin vasemmalla puolella kuin vasemmistoliiton kannattajat.¹⁰⁷ Yrittäjyyttä ja julkista taloutta koskevissa kysymyksissä Vihreiden kannattajien aateprofiili on lähempänä vasemmistoa kuin oikeistoa.¹⁰⁸ Tämän vuoksi puolueen ehdokkaiden esille tuomien aiheiden painottuminen vasemmalle ei tuota varsinaisia yllätyksiä muttei sinänsä sekään, että joukossa saattaa olla akselin oikeammalle puolelle tyypillisempiä ajatuksia.

Talouteen tiukasti liittyviä päivityksiä oli ehdokkaalla suhteellisen vähän, mutta ne olivat sisällöllisesti sitäkin yksityiskohtaisempia, laajempia ja perustellumpia, varsinkin jos huomioi päivityksiin linkattujen kirjoitusten sisällön. Halmeenpään painotukset olivat ratkaisuiltaan selkeästi vasemmistolaisuuteen kallellaan, vaikka yksittäisiä teemoja ja ehdotuksia voidaan luokitella vähintäänkin keskusta-oikeistolaisuudelle tyypillisiksi. Jaettujen kirjoitusten ja kannanottojen suhteen kuitenkin on selvää, että ristiriitaulottuvuudella Halmeenpää on selkeästi vasemmalla.

Heikki Autto jakoi julkaisussaan puolueensa kannanoton, jossa kokoomus tyrmää opintotukilain muutosesityksen, sillä se ei tuo eduskuntaryhmän mukaan tavoiteltuja säästöjä eikä nopeuta valmistumista.¹⁰⁹ Maanpuolustuksen osalta Autto kannatti päivityksissään koko maan puolustamista ja riittävien resurssien varaamista puolustusvoimille.¹¹⁰ Hän teroitti myös yleisen turvallisuuden merkitystä.¹¹¹ Autto painotti turvekysymyksessä omavaraisuutta ja huoltovarmuutta.¹¹² Autto korosti päivityksissään voimakkaasti ja usein työn, työpaikkojen ja yrittäjyyden merkitystä. Työnteosta pitäisi hänen mukaansa saada kannattavampaa.¹¹³

¹⁰⁷ Paloheimo & Sundberg 2005, 190–192.

¹⁰⁸ Paloheimo 2005, 206–207.

¹⁰⁹ Heikki Autto -Facebook-sivun statuspäivitys 13.3.2015.

¹¹⁰ Heikki Autto -Facebook-sivun statuspäivitys 30.3.2015.

¹¹¹ Heikki Autto -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 8.4.2015.

¹¹² Heikki Autto -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 12.3.2015.

¹¹³ Heikki Autto -Facebook-sivun statuspäivitys 11.3.2015, statuspäivitys, 12.3.2015, 2. statuspäivitys 19.3.2015, 1. statuspäivitys 23.3.2015, statuspäivitys 27.3.2015, statuspäivitys 30.3.2015, 2. statuspäivitys 7.4.2015, 1. statuspäivitys 8.4.2015, statuspäivitys 13.4.2015 ja 1. statuspäivitys 18.4.2015.

Autto toi päivityksissään usein esiin palvelut ja niiden kunnossapidon. Hänen mielestään palveluiden kuuluisi olla kunnossa koko maassa.¹¹⁴ Ehdokas peräänkuulutti julkaisuissaan myös koulutusta ja sivistystä. Autton mukaan kokoomus on sitoutunut pitämään Suomen koulutuksen kärkimaana myös tulevaisuudessa.¹¹⁵

Kokoomuksen kannattajakunta on perinteisesti ollut eduskuntapuolueista oikeistolaisinta vuosikymmenestä toiseen.¹¹⁶ Myönteinen suhtautuminen yrittäjyyteen yhdistää porvarillisten puolueiden kannattajia (Kesk., Kok., RKP). Kokoomuksen kannattajat kannattavat markkinataloutta ja verotuksen keventämistä, mutta suhtautuvat kriittisesti suurikokoiseen julkiseen sektoriin.¹¹⁷ Näin ollen oikeistolaisten aiheiden ja vaatimusten valikoituminen kokoomuslaisten ehdokkaiden listalle on luontevaa.

Suomalaisessa poliittisessa kontekstissa Autto sijoittuu selkeästi oikeistoon erityisesti turvallisuuden, maanpuolustuksen ja talouden korostusten vuoksi, vaikka hänellä on myös vasemmiston kanssa yhteisiä teemoja esimerkiksi palvelujen ja sivistyksen korostamisen osalta. Tämän voi katsoa johtuvan hänen perifeerisen vaalipiirinsä erityispiirteestä mutta myös Suomen poliittisen kentän yleisestä luonteesta. Ihmiset ovat kasvukeskuksia enemmän huolissaan palvelujen saatavuudesta syrjäseuduilla.

Johanna Ojala-Niemelä kannatti velkaneuvonnan siirtämistä valtiolle. Hän korostaa asiaa käsittelevään päivitykseen linkatussa blogitekstissään Suomen huonon taloustilanteen aiheuttamasta ihmisten velan lisääntymisestä, velkaantuneen ihmisen palvelun nopeata ja varhaista tarvetta saada apua, kuntien huonoja resursseja ja alueellista tasa-arvoa. Huomionarvoista on, että

¹¹⁴ Heikki Autto -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 19.3.2015, statuspäivitys 5.4.2015 ja 1. statuspäivitys 8.4.2015.

¹¹⁵ Heikki Autto -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 23.3.2015, statuspäivitys 28.3.2015, 2. statuspäivitys 7.4.2015.

¹¹⁶ Paloheimo & Sundberg 2005, 190–192.

¹¹⁷ Paloheimo 2005, 206–207.

velkaneuvonta siirrettiinkin lopulta valtiolle vuonna 2019.¹¹⁸ Ajatus julkisen sektorin tarjoamista palveluista on sinänsä itsessään enemmän vasemmistokuin oikeistohenkinen, mutta varsinaisesta palveluiden lisäämisestä kyse ei ole, vaan lähinnä teknisestä muutoksesta julkisten verorahoitteisten palveluiden sisällä. Ojala-Niemelän valinta juuri tämän aiheen käsittelyyn luo kuitenkin kuvaa julkisia palveluja korostavasta ja näin ollen vasemmistoon kallellaan olevasta ehdokkaasta. Perinteisistä vasemmistolaiseteemoista ehdokas nostaa esille myös tasa-arvoasioita muun muassa jakamalla Minna Canthin päivänä ruusuja ja korostamalla AY-liikettä.¹¹⁹

SDP:n kannattajakunta on perinteisesti ollut vasemmalla vuosikymmenestä toiseen, vaikka siirtymää akselin vasemmasta päästä kohti keskustavasemmistoa tapahtuikin 1970-luvun lopulta 2000-luvun alkuun mennessä.¹²⁰ Vasemmistopuolueiden, joihin SDP kuuluu, kannattajia yhdistää erilaisten julkisten hyvinvointipalveluiden merkityksen korostaminen.¹²¹ Sosiaalidemokraattisten ehdokkaiden (keskusta)vasemmistolainen painotus poliittisten aiheiden ja vaatimusten osalta tuskin siis yllättää ketään.

Vaikka oikeisto-vasemmisto-akselia käsittelevä poliittinen sisältö on suhteellisen vähäistä, on Ojala-Niemelä sen perusteella sijoitettavissa sinänsä yllätyksettömästi selkeästi vasemmistoon.

Tölli jakoi yrittäjäneuvos Risto Heikkilän kirjoituksen paikallisesta sopimisesta. On ilmiselvää, että ehdokas jakaa kirjoitukset teesit ainakin suurimmaksi osaksi jakaessaan sen ilman erillisiä kantaaottavia saatetekstejä. Niinpä päivityksen sanomaa voi tarkastella myös Töllin omana sanomana, vaikka se on toisen kirjoittama. Ydin siinä oli viesti siitä, että Suomen työkustannukset ovat keskeisiä kilpailijamaita Saksaa ja Ruotsia kalliimpia. Tätä ongelmaa korjaamaan kirjoittaja esitti paikallista sopimista, sillä yleinen palkkojen alentaminen on mahdotonta. Kirjoittaja vertasi Suomen, Ruotsin ja Saksan järjestelmiä ja etenkin Saksan

¹¹⁸ Johanna Ojala-Niemelä -Facebook-sivun statuspäivitys 10.4.2015; Ojala-Niemelä 2015a, elektr. dokumentti; Varjonen 2015, elektr. dokumentti.

¹¹⁹ Johanna Ojala-Niemelä -Facebook-sivun statuspäivitys 21.3.2015 ja 17.3.2015.

¹²⁰ Paloheimo & Sundberg 2005, 190–192.

¹²¹ Paloheimo 2005, 206–207.

avaamislausekejärjestelmää, joka sallii paikallista sopimista. Lopuksi kirjoittaja korosti kuinka vaikeaa Suomessa joustot ovat, sillä vaikka ne olisivatkin mahdollisia, ottavat sopijaosapuolet oikeudellisen riskin.¹²² Tölli korosti päivityksissään myös normien purkamista¹²³ ja yrittäjyyttä¹²⁴. Toisaalta Tölli viittasi Santeri Alkion ajatuksiin, joihin hän näki kuuluvan oikeudenmukaisuuden ja tasa-arvon.¹²⁵

Keskustan kannattajat ovat perinteisesti sijoittaneet itsensä vuosikymmenten saatossa oikeisto-vasemmisto-ulottuvuudella mielummin oikealle kuin vasemmalle puolelle. Pientä siirtymää oikeammalle tapahtui 1970-luvun lopulta 2000-luvun alkuun tultaessa.¹²⁶ Myönteinen suhtautuminen yrittäjyyteen yhdistää porvarillisten puolueiden kannattajia (Kesk., Kok., RKP).¹²⁷ Kannattajakunnan ajattelu selittää osaltaan myös yksittäisten ehdokkaiden korostamien aiheiden ja vaatimusten oikeistopainotteisuutta puolueen nimestä huolimatta.

Kokonaisuutta katsoen ehdokkaan päivitykset olivat vasemmisto-oikeisto-akselilla oikeistopainotteisia aiheiltaan erityisesti juuri talouspolitiikan vuoksi. Niinpä Tölli on mielekästä sijoittaa selkeästi janan oikeistolaiseen päähän.

Pirkka Aallolla on politiikassaan sekä oikeistolaisia että vasemmistolaisia piirteitä. Ehdokas korosti valtion rajoittavaa ja ohjaavaa roolia päihdepolitiikassa. Hän totesi nuuskasta: "Ainakin kahdessa vaalipaneelissa, joissa olen ollut, on syntynyt kiihkeä keskustelu nuuskasta. Itse on vastustanut, kuten olen vastustanut kaikkien muidenkin uusien pähteiden laillistamista. Yllättävän moni on kuitenkin ollut ihan vastakkaistakin mieltä...".¹²⁸ Aalto jakoi alkoholipolitiikkaa käsittelevän kirjoituksen kannustavilla saatesanoilla "Hyvä kannanotto Sarilta!". Kannanotossa esitettiin alkoholiverotuksen maltillisen noston jatkamista ja myyntiaikojen rajoittamisen miettimistä. Kirjoittaja uskoi tästä syntyvän 1–2

¹²² Tapani Tölli -Facebook-sivun 1. ja 3. statuspäivitys 24.3.2015.

¹²³ Tapani Tölli -Facebook-sivun 1. ja 2. statuspäivitys 2.4.2015; Tölli 2015, elektr. dokumentti.

¹²⁴ Tapani Tölli -Facebook-sivun statuspäivitys 15.4.2015 ja 1. statuspäivitys 7.4.2015.

¹²⁵ Tapani Tölli -Facebook-sivun 2. ja 3. statuspäivitys 7.4.2015.

¹²⁶ Paloheimo & Sundberg 2005, 190–192.

¹²⁷ Paloheimo 2005, 206–207.

¹²⁸ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 14.4.2015.

miljardin euron säästön vuosittain.¹²⁹ Valtion kontrolloivan roolin korostaminen on tyypillistä erityisesti vasemmistolaiselle politiikalle. Toinen vasemmistolle oikeistoa tyypillisempi kanta on Pirkka Aallon näkemys sotilaallisesta liittoutumisesta: Hän vastustaa Suomen liittymistä Pohjois-Atlantin liittoon eli NATO-sotilasliittoumaan.¹³⁰

Aalto oli nimeään myöten uskonnollisen puolueen ehdokas, minkä vuoksi ei ole yllättävää, että uskonto nousi myös hänen politiikassaan suhteelliseen merkittävään rooliin. Uskonto vaikutti ehdokkaan näkemyksiin useassa päivityksessä.¹³¹ Tarkemmin uskonnon roolia on eritelty osiossa ”Yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus”. Aatehistoriallisesti uskonnollisten arvojen korostaminen on leimallisesti oikeistolaista. Uskonnollisten arvojen ja perinnäisten moraalikäsitteiden merkityksen korostaminen on ollut KD:n kannattajien aatteellista profiilia hallitseva piirre.¹³² Kristillisdemokraattien kannattajakunta on sijoittanut itsensä perinteisesti oikeisto-vasemmisto-akselilla enemmän tai vähemmän oikeaan päähän.¹³³

Pelkkien Facebook-päivitysten perusteella Pirkka Aallon sijoittaminen pelkästään oikeistoon tai vasemmistoon ei ole mielekästä. Asemoituminen riippuu pitkälti mitä politiikanlohkoa tai yksittäistä kysymystä käsitellään.

Olli Immonen arvosteli voimakkaasti ulkomaalaisten ja erityisesti venäläisten maakauppoja turvallisuuteen vedoten.¹³⁴ Maaliskuisessa päivityksessään Immonen luetteli päävaaliteemojaan. Teemat ”Valtion velkaantuminen hallintaan” ja ”Yrittäjyyttä edistettävä” ovat selkeän oikeistohenkisiä.¹³⁵ Hän korosti isänmaallisuutta ja isänmaata päivityksissään.¹³⁶

¹²⁹ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 3. statuspäivitys 18.3.2015; Rissanen 2015, elektr. dokumentti.

¹³⁰ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 18.3.2015 ja statuspäivitys 16.4.2015.

¹³¹ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 8.4.2015, 5. statuspäivitys 12.4.2015, statuspäivitys 7.3.2015 ja 7. statuspäivitys 8.4.2015.

¹³² Paloheimo 2005, 206–207.

¹³³ Paloheimo & Sundberg 2005, 190–192.

¹³⁴ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 3.3.2015; Immonen 2015a, elektr. dokumentti.

¹³⁵ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 20.3.2015.

¹³⁶ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 8.4.2015, 2. statuspäivitys 17.4.2015 ja 1. statuspäivitys 18.4.2015.

Iso osa Immosen oikeisto-vasemmisto-akselilla sijoittamiseen tarvittava materiaali on saatavilla huhtikuun alun päivityksestä, jossa hän jakaa linkin kotisivujensa vaaliteemat-kirjoitukseen. Siellä muun muassa Immonen korosti yrittämisen vaikeutta Suomessa. Erityisesti hän nosti esiin pienyrittäjien ahdingon byrokratian ja sääntelyn puristuksessa. Osansa arvostelusta saivat Immosen näkemyksen mukaan yritysten verotusten korkeus ja ennustamattomuus. Kirjoituksessa koulutusjärjestelmän roolia yrittämisen kulttuurin juurruttamisessa Suomeen korostettiin.¹³⁷

Immonen vaati polttoaineverotuksen alentamista ja autoveron poistoa erityisesti työmatkojen ja Suomen kilpailukyvyn kannalta. Lisäksi hän piti mahdollisena täyssähköautojen vapautusta arvonlisäverosta. Toisaalta hän halusi puuttua "sähkönsiirron riistohinnoitteluun". Immosen vaaliteemat-kirjoituksessa korostettiin valtion kokonaisvelan huolestuttavaa tasoa, julkisen sektorin tehostamista sekä rakenteellisten ja verotuksellisten uudistusten tärkeyttä. Ehdokkaan mielestä perintövero voitaisiin poistaa tai sitä voitaisiin kohtuullista ja kehittää progressiiviseksi, tuloveroa pitäisi lieventää, valtiontalouden niin salliessa pääomatulojen verotusta pienentää ja harkita yhteisöveron maksuvelvollisuus pitäisi ulottaa vain yrityksestä nostettuihin voittoihin. Eläkekatto olisi myös hänen mukaansa säädettävä, mutta pieneläkeläisten eläkkeitä ei saisi leikata.¹³⁸

Immonen piti työllistämistä ja yrittämistä Suomessa vaikeana lupabyrokratian takia ja teki huomion, että Ruotsin lupamäärä on murto-osa Suomen vastaavasta. Hän ehdotti lupabyrokratian ja sääntelyn merkittävää purkamista ja riippumattoman selvitysinstanssin perustamista asian tutkimiseen. Vaaliteemat-kirjoituksessa vaadittiin maa-alueiden ostamisen rajoittamista EU- ja ETA-maiden ulkopuolisilta, erityisesti strategisten alueiden osalta. Immonen tuki yleistä perustuslaillista maanpuolustusvelvollisuutta ja siitä johdettua yleistä asevelvollisuutta. Hän kannatti puolustusyhteistyötä Euroopan maiden ja Yhdysvaltojen kanssa, mutta NATO-jäsenyyden osalta sitovaa

¹³⁷ Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015; Immonen 2015b, elektr. dokumentti.

¹³⁸ Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015; Immonen 2015b, elektr. dokumentti.

kansanäänestystä. Immonen halusi harkittavan YLE-verosta luopumista ja YLE:n siirtämistä maksukortin taakse, jolloin palvelusta maksaisivat he, jotka haluavat.¹³⁹

Perussuomalaisten ja puoluetta edeltävän SMP:n kannattajat ovat perinteisesti sijoittaneet itsensä oikeisto-vasemmisto-ulottuvuudella oikeistoon vaikkakaan eivät kovin oikealle vaan lähelle keskustaa.¹⁴⁰ Tämä näkyy luontaisesti myös puolueen ehdokkaiden korostamissa aiheissa ja vaatimuksissa.

Perussuomalaisten kannattajien aatteellista profiilia hallitsevia piirteitä ovat olleet kurin ja järjestyksen korostaminen, kielteinen suhtautuminen Euroopan unionin yhdentymisen vahvistumiseen sekä pakolaisten ja ulkomaalaisen työvoiman maahantuloa kohtaan.¹⁴¹

Immonen on sijoitettavissa oikeisto-vasemmisto-akselilla melko selkeästi oikeiston puolelle. Hänen päivitystensä teemat ovat suurelta osin aiheiltaan ja sisällöltään enemmän perinteisen oikeiston kuin vasemmiston vastaavia. Ehdokas korosti isänmaallisuutta, maanpuolustus(henkeä) ja valtion roolin supistamista.

Vasemmisto-oikeisto-ristiriitaulottuvuuden osalta Jouppilan nostot päivityksissä olivat enemmän vasemmalla kuin oikealla, sillä hänen päivityksissään korostettiin julkisia palveluja. Ehdokas jakoi vanhusten hoitoon liittyvän uutisen "Törkeää laittaa kuolemansairaita vanhuksia kotiin kuolemaan yksin" saatesanoilla: "Ehdottomasti tarvitaan lisää hoitohenkilökuntaa vanhustenhoitoon, muuten tällä hetkellä vanhusten kanssa työskentelevät joutuvat työuupumuksen takia sairaalomille ja kuka sitten hoitaa vanhuksia!?" Jaetussa uutisessa ratkaisuksi ongelmiin niin ikään esitettiin rahallisia panostuksia alalle.¹⁴² Hän vastusti myös opintotuen lisäleikkauksia.¹⁴³ Jouppilan slogan "Hyvinvoiva lapsi, nuori, perhe ja vanhus" tuki muiden päivitysten

¹³⁹ Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015; Immonen 2015b, elektr. dokumentti.

¹⁴⁰ Paloheimo & Sundberg 2005, 190–192.

¹⁴¹ Paloheimo 2005, 206–207.

¹⁴² Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 2.3.2015.

¹⁴³ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 18.3.2015.

sanomaa, vaikkei siinä avoimesti vaadittukaan julkisten palvelujen lisäresursointia.¹⁴⁴

RKP:n kannattajakunta on sijoittanut itsensä perinteisesti oikeisto-vasemmisto-akselilla oikeistoon.¹⁴⁵ Myönteinen suhtautuminen yrittäjyyteen on yhdistänyt kaikkien porvarillisten puolueiden kannattajia (Kesk., Kok., RKP).¹⁴⁶ Onkin mielenkiintoista, että Jouppilan poliittiset aiheet ja vaatimukset ovatkin vähintään maltillisesti vasemmistohenkisiä vastoin puolueen kannattajien mieluisia näkemyksiä.

3.3.2. Kasvukeskukset vastaan syrjäseutu

Kasvukeskusten ja syrjäseudun vastakkain asettava ristiriitaisuus pitää sisällään niin eri väestöryhmien intressit, erilaiset kulttuuriarvot kuin kysymyksen siitä, pitäisikö yhteiskunnan voimavaroja hajauttaa aluepolitiikan nimissä vai keskittää tehokkuuden takia. Lijphart nimeää tämän keskusta-periferia-uloittuvuudeksi. Suomalaiset puolueet painottavat ristiriitaisuutta eri tavoin: Keskusta profiloituu perinteisesti aluepolitiikan ajajana kun taas kokoomus ja SDP kannattavat kasvukeskuspolitiikkaa. Kokoomuksen, SDP:n ja vihreiden kannatus painottuukin Etelä-Suomen kasvukeskuksiin, keskustan ja vasemmistoliiton suhteellisesti Pohjois-Suomeen.¹⁴⁷

¹⁴⁴ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 26.3.2015.

¹⁴⁵ Paloheimo & Sundberg 2005, 190–192.

¹⁴⁶ Paloheimo 2005, 206–207.

¹⁴⁷ Reunanen & Suhonen 2009, 329; Lijphart 1984, 127–129; Paloheimo & Raunio 2008, 12–16.

Taulukko 8: Ehdokkaat kasvukeskukset vastaan syrjäseudut - ristiriitaulottuvuudella¹⁴⁸

	Selkeästi kasvu- keskusten puolella	Maltillisesti kasvu- keskusten puolella	Tasapuolinen	Ei voi päättellä	Maltillisesti syrjä- seutujen puolella	Selkeästi syrjä- seutujen puolella
Hänninen						XXX
Halmeenpää					XXX	
Autto					XXX	
Ojala-Niemelä			XXX			
Tölli						XXX
Aalto			XXX			
Immonen						XXX
Jouppila				XXX		

Katja Hänninen otti muutamissa julkaisuissaan kantaa ristiriitaulottuvuuteen kasvukeskukset vastaan syrjäseutu. Hänninen jakoi maaliskuun keskivaiheilla linkin kirjoitukseensa hänen verkkosivuillensa. Pääaiheena oli köyhyys, mutta hän otti kirjoituksessaan myös selkeän kannan aluepoliittisen edunvalvonnan näkökulmasta, mikä käy ilmi seuraavasta lainauksesta: “Eikä opiskelukaan auta syrjäytymiseen, jos kouluverkko ei yllä laajasti koko Suomeen. Koulutuspaikkoja on lisättävä erityisesti tänne pohjoiseen. Hyvinvointierot näkyvät jo peruskoulutuksessa. Viime syksyn ekaluokkalaiset ovat eriarvoisemmaksi asemassa kuin koskaan aikaisemmin johtuen opettajien lomautuksilta, materiaalisäästöistä ja koulumatkojen pidentymisistä.”¹⁴⁹ Pohjoinen ulottuvuus eli oma vaalipiiri ja samalla syrjäseutu tuli siis esille tässä yhteydessä. Laajan kouluverkon turvaamisen Hänninen nosti Facebookissa myös myöhemmin huhtikuun puolessa välissä itselleen tärkeäksi poliittiseksi vaatimukseksi.¹⁵⁰

Katja Hänninen jakoi Pohjois-Pohjanmaan Vasemmiston voimakkaan aluepoliittisen kannanoton saatesanoilla “Pohjois-Pohjanmaan Vasemmiston

¹⁴⁸ Katja Hänninen, Hanna Halmeenpää, Heikki Autton, Johanna Ojala-Niemelän, Tapani Töllin, Pirkka Aallon, Olli Immosen ja Annika Jouppilan Facebook-sivujen statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

¹⁴⁹ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 18.3.2015; Hänninen, Katja 2015c, elektr. dokumentti.

¹⁵⁰ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 12.4.2015.

mielestä hyvien koulutusmahdollisuuksien turvaaminen on kansalaisten tasa-arvon ja alueellisen tasa-arvon ydinkysymys.” Kannanotto oli sisällöllisesti vahvasti valtion resurssien kasvukeskuksiin keskittämistä vastaan. Kirjoituksen arvostelukohteena olivat aivovuoto etelän kasvukeskuksiin ja keskittymiskehitys, mikäli ammattikoulun opiskelupaikoista leikataan. Opintotukea sen mukaan ei pidä heikentää vaan vahvistettava päätoimisen opiskelun mahdollistamiseksi koko maassa. Tekstissä todettiin myös, ettei Pohjois-Suomi voi olla vain muun Suomen raaka-ainevarasto ja ettei kaikki osaaminen ole kehäkolmosen sisäpuolella.¹⁵¹ Hänninen toisti vaatimuksensa tasa-arvoisista koulutusmahdollisuuksista ympäri maata myöhemminkin päivityksissään. Tuolloin hän kommentoi opintorahaa ja halusi, että se riittäisi päätoimiseen opiskeluun koko maassa.¹⁵²

Vasemmistoliiton ja sen edeltäjän vahvinta kannatusaluetta on perinteisesti ollut pohjoisen ja itäisen Suomen alueet. Kannatuksen ydinalueella Pohjois-Suomessa kannatusta on tullut sekä kaupungeista että maaseudulta.¹⁵³ Ei siis kovin ihme, että vasemmistolaisten ehdokkaiden retoriikassa ja vaatimuksissa näkyy syrjäseutujen puolustaminen.

Syrjäseudut ja kasvukeskukset vastakkain laittavaan ristiriitaulottuvuuteen liittyviä julkaisuja oli määrällisesti vähän, mutta sisällöllisesti niissä oli sen verran laajalti asiaa, että ehdokkaan poliittisen painotuksen suhteen on mahdollista tehdä päätelmiä. Hänninen korosti koko maan tasa-arvoista kohtelua useaan otteeseen, mutta toi erityisesti esille vaalipiirinsä edun. Päivitysten henki oli syrjäseutujen edut ja huolet huomioiva. On perusteltua sijoittaa Katja Hänninen ristiriitaulottuvuudella selkeästi syrjäseutujen puolelle.

Hanna Halmeenpään julkaisuissa ei juurikaan näkynyt ristiriitaulottuvuuspari kasvukeskukset vastaan syrjäseutu. Parissa päivityksessä aihetta kuitenkin sivuttiin hiukan. Hän totesi maaliskuun alussa muun muassa seuraavasti:

¹⁵¹ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 21.3.2015; ” Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto: Aivovuoto etelään pysäytettävä”, elektr. dokumentti.

¹⁵² Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 20.3.2015.

¹⁵³ Paloheimo & Sundberg 2005, 183–187.

“Vannotaanko alueemme keskusta-vetoisissa kunnissa maakuntiin laajasti työtä tuovan uusiutuvan energian ja biotalouden nimeen aina vasta seuraavan ydinvoimalan rakentamisen jälkeen?” Halmeenpää siis argumentoi uusiutuvan energian puolesta alueellisen työllisyyden näkökulmasta.¹⁵⁴ Lisäksi ehdokas näki lähiruuan ja lähiruokailmiö REKO:n mahdollisuudet paikallisesti ja maaseudulla.¹⁵⁵

Vihreiden kannatus on perinteisesti ollut heikointa Pohjois-Suomen maaseudulla ja vahvinta suurissa kaupungeissa.¹⁵⁶ Puolue ei siis ole ollut syrjäseutujen ihmisten erityisessä suosiossa. Tällaisessa tilanteessa vihreän pohjoissuomalaisen ehdokkaan ei ole kannattanut ainakaan heikentää entisestään tilannetta omalla äänestysalueellaan puhumalla voimakkaasti keskittämispolitiikan puolesta. Retorisesti järkevintä on ollut korostaa puolueen niitä linjauksia ja kannanottoja, joista syrjäseutujen ja Pohjois-Suomen asukkaat hyötyisivät.

Halmeenpään sijoittaminen niukkojen päivitysten valossa ristiriitaulottuvuusjanalla kasvukeskukset vastaan syrjäseutu on hiukan haasteellista. Ehkä hieman vihreille epätyypilliseen tapaan päivityksissä oli hiukan syrjäseutupainotteisuutta ja -näkökulmaa. Ainakaan kasvukeskuksia ei erityisemmin korostettu. Ehdokas voidaankin sijoittaa maltillisesti syrjäseutujen puolelle.

Autto korosti useassa päivityksessään Lappia ja Lapin etua. Autton ajattelun tiivistää hyvin seuraava lainaus: “Biotalous on Suomelle ja erityisesti Lapille valtava potentiaali. Jotta tämä potentiaali voi realisoitua työpaikoiksi ja miljardituloiksi koko kansantaloudelle, niin tarvitaan vahvoja panostuksia siihen, että maakuntien elinkeinot voivat kehittyä ja lunastaa nämä odotukset. Infrastrukturi ja palvelut on pidettävä kunnossa joka puolella maata!”¹⁵⁷ Hän

¹⁵⁴ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 2.3.2015.

¹⁵⁵ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 11.4.2015; Halmeenpää 2015b, elektr. dokumentti.

¹⁵⁶ Paloheimo & Sundberg 2005, 183–187.

¹⁵⁷ Heikki Autto -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 19.3.2015.

korosti Lapin tarvitsevan työtä, työpaikkoja, koulutusta, sivistystä ja palveluja.¹⁵⁸ Autto piti Meri-Lappia matkailun kannalta potentiaalisena alueena.¹⁵⁹ Autton retoriikka painotti useissa päivityksissään ”Lapin etua” ja ”Lapin edustajaa” retorisenä keinona.¹⁶⁰

Kokoomuksen kannatus on painottunut etelään ja länteen. Suhteellisesti heikointa se on ollut Pohjois-Suomen pienissä maaseutukunnissa ja Pohjanmaan rannikon ruotsinkielisissä kunnissa. Pohjoisessa puolueen kannatus on mittauksissa hypännyt kaupunkien ja maaseudun rajalla suuremmin kuin etelässä.¹⁶¹ Pohjoisen kokoomuslaisilla kansanedustajaehdokkailla on siis ollut kova työ vakuuttaa puolueen sanoman tärkeydestä alueella, jossa se ei perinteisesti ole loistanut. Tämä on vaikuttanut myös retoriikkaan ja aiheiden painotuksiin viestinnällisesti. Lappi nousi tärkeäksi teemaksi Autton päivityksissä. Palveluja ja infrastruktuuria korostettiin, mutta Autto kuitenkin painotti, että vaalipiiri hyötyy nimenomaan työstä ja työpaikoista. Lappia siis ei puolustettu muuhun Suomeen verrattuna hinnalla millä hyvänsä, vaan työpaikkojen syntymisen voi nähdä myös yleispoliittisena kannanottona, joka sopi koko Suomeen. Autto on päivitystensä perusteella sijoitettavissa kasvukeskus-syrjäseutu-janalla maltillisesti syrjäseudun puolelle, sillä Lappia voi perustellusti pitää tällä ristiriitailottuvuuden akselilla syrjäseutuna.

Ojala-Niemelä korosti vaalipiiriään vaalivideollaan ”Johanna Ojala-Niemelä SDP eduskuntavaalit 2015” YouTubessa. Videon loppupuolella tulee kuva ehdokkaasta nimen ja verkko-osoitteen kera ja slogan ”Lappilaisella sydämellä”.¹⁶² Pohjois-Suomen etua ehdokas korostaa myös rakenneuudistusten toteuttamisen suhteen jakaessaan blogipäivityksensä: ”Rakenneuudistukset varmistavat, että Lapissakin pystytään käymään koulua ja käyttämään terveyspalveluita tulevaisuudessa. Siksi etenkin sote-uudistus ja toisen asteen koulutusuudistus ovat ensisijaisen tärkeitä tulevalla vaalikaudella.”

¹⁵⁸ Heikki Autto -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 23.3.2015, statuspäivitys 27.3.2015 ja 1. statuspäivitys 8.4.2015.

¹⁵⁹ Heikki Autto -Facebook-sivun statuspäivitys 17.3.2015.

¹⁶⁰ Heikki Autto -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 17.4.2015 ja 2. statuspäivitys 11.3.2015.

¹⁶¹ Paloheimo & Sundberg 2005, 183–187.

¹⁶² Johanna Ojala-Niemelä -Facebook-sivun statuspäivitys 26.3.2015; Ojala-Niemelä 2015b, elektr. dokumentti.

Samaisessa kirjoituksessa ehdokas muistutti kyseessä olevan SDP:n talouspoliittinen linja.¹⁶³

SDP:n kannatus ei alueittain ole eriytynyt niin voimakkaasti kuin esimerkiksi keskustan, mutta kannattajakunnan ydinalueita ovat Etelä- ja Väli-Suomen kaupungit sekä erityisesti keskikokoiset kaupungit suurten sijaan. Heikointa kannatus on ollut Pohjois-Suomen maaseudulla.¹⁶⁴ SDP:n perinteinen alueellinen tilanne on vaikuttanut osaltaan poliittiseen retoriikkaan. Mitään suurempaa vastakkainasettelua kasvukeskusten ja syrjäseutujen välillä ei Ojala-Niemelä tuonut esiin, vaan alueen korostaminen näyttääkin palvelevan lähinnä retorisia tarkoituksia. Rakenneuudistusten korostaminen on tosiasiallisesti koko valtakuntaa koskeva teema, eikä niinkään alueellista edunvalvontaa. Ehdokkaalle sopiva määritelmä tässä kohdassa on sana ”tasapuolinen”.

Tapani Tölli jakoi keskustan kansanedustaja sekä maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja Jari Lepän kirjoituksen maaseudusta. Kirjoituksen olennaiset osat ovat: ”Keskustan tavoitteena on suomalaisen maaseudun mahdollisuuksien nykyistä selvästi vahvempi, kestävä hyödyntäminen.” ja ”Maaseudulla tulee olla mahdollisuus asua, elää ja yrittää. Tämä edellyttää kannattavaa maa- ja metsätaloutta, toimivia liikenne- ja tietoliikenne yhteyksiä, palveluita ja sitä että pystymme purkamaan ylisäätelyä ja täysin tarpeetonta byrokratiaa...” Lisäksi tekstissä korostettiin maaseudun merkitystä nousevan biotalouden raaka-aineiden osalta.¹⁶⁵ Tölli kirjoitti lisäksi metsästyksestä ja susipolitiikasta. Hän kehui metsästäjiä ja arvostelee susitilannetta. Ehdokkaan kannan tiivistä erinomaisesti hänen lausahduksensa: ”Susia näyttäytyy esim. Siikalatvan alueella, Koillismaalla ja Kainuussa pihapiirin tuntumassa ja aiheuttaa asukkaissa pelkoa. Kyllä susi on erämaan eläin, ei pihapiirin eläin. Susikannan kurissa pitäminen on välttämätöntä”.¹⁶⁶ Tölli kuvaa itseään vahvana ja luotettavana kotimaakunnan edustajana.¹⁶⁷

¹⁶³ Johanna Ojala-Niemelä -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 23.3.2015; Ojala-Niemelä 2015c, elektr. dokumentti.

¹⁶⁴ Paloheimo & Sundberg 2005, 183–187.

¹⁶⁵ Tapani Tölli -Facebook-sivun statuspäivitys 30.3.2015.

¹⁶⁶ Tapani Tölli -Facebook-sivun statuspäivitys 4.4.2015.

¹⁶⁷ Tapani Tölli -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 1.3.2015.

Keskustan kannattajien omintakeista aatteellista profiilia hallitseva piirre on ollut alueellisten kehityserojen vähentämisen tavoittelu.¹⁶⁸ Keskustan kannatus on alueellisesti hyvin eriytynyttä. Pohjois-Suomi on Itä-Suomen lisäksi vuosikymmeniä ollut puolueen vahvaa kannatusaluetta. Perinteisestä maanviljelijäväestön ammattiryhmäpuolueesta on aikojen kuluessa muovautunut maaseudun yleispuolue. Tätä kehitystä on vahvistanut kasvukeskusten ja syrjäseutujen välinen vastakkainasettelun voimistuminen 1990-luvulla. Keskustaa ovat äänestäneet useammat erilaiset ammattiryhmät nimenomaan puolueen kannatuksen ydinalueilla, mikä tarkoittaa, että asuinalueella itsellään on merkitystä puoluevalinnassa keskustan suhteen.¹⁶⁹ Tästä maaseudun ja pohjoisen eturyhmäpuolueasemasta johtuen ei olekaan ihmeellistä, että myös puolueen kansanedustajaehdokkaat ovat korostaneet retoriikassaan aluettaan ja syrjäseutuja. Tapani Töllin päivityksissä esille nostamissa aiheissa huokuu maaseudun eli ristiriitaulottuvuusakselilla kasvukeskukset vastaan syrjäseutu selkeästi jälkimmäisen intressiryhmän korostaminen. Huomionarvoista on maaseudun intressien laaja-alainen puolustaminen. Kirjoituksessa vaadittiin toimivia liikenneyhteyksiä eli käytännössä julkista rahaa maaseudun liikenneinvestointeihin ja susikannan osalta nimenomaan maaseudun asukkaiden mielipiteiden huomioimista, vaikka ne saattavat keskimääräisesti poiketa kaupunkilaisten ja muiden intressiryhmien näkemyksistä. Tölli on täten mielekästä sijoittaa ristiriitaulottuvuudella selkeästi syrjäseutuja korostavalle puolelle.

Lappilaisena ehdokkaana Aalto korostaa vaalipiiriään useaan otteeseen sloganilla ”Lapin ihmisten ja luonnon puolesta”.¹⁷⁰ Aalto totesi vaaliesitteestä otetussa kuvassa, että pitää koko Suomen asuttuna ja elinvoimaisena pitämistä jatkossakin erittäin tärkeänä.¹⁷¹ Eräässä päivityksessä Päivi Räsänen antaa suosituksen Aallolle aluepoliittista näkökulmaa painottaen: ”Päätöksenteossa

¹⁶⁸ Paloheimo 2005, 206–207.

¹⁶⁹ Paloheimo & Sundberg 2005, 183–187.

¹⁷⁰ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 1.4.2015, 2. statuspäivitys 2.4.2015, 3. statuspäivitys 8.4.2015 ja 4. statuspäivitys 12.4.2015.

¹⁷¹ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 5. statuspäivitys 12.4.2015.

tarvitaan päättäjää, joka tuntee hyvin pohjoisen Suomen haasteet. Pirkka hoitaa yhteisiä asioita kestävältä arvopohjalta.”¹⁷²

Kristillisdemokraattien kannatus on vanhastaan parempaa Etelä- ja Väli-Suomessa kuin Pohjois-Suomessa. Puolueella ei ole kuitenkaan monien muiden eduskuntapuolueiden tapaan yhtä vakaita ja pitkään säilyneitä kannatusalueita, vaan kristillisdemokraattien kannatus jakaantuu Suomen eri osiin.¹⁷³ Varsinaisten kannatuksen ydinalueiden puutteen vuoksi kansanedustajaehdokkaiden tarve korostaa alueellisia intressejä retoriikassaan ja vaatimuksissaan on pienempi. Pirkka Aallon päivityksissä ei tullut esille vihamielisyyttä tai erityisen suurta arvostelua kasvukeskuksia kohtaan. Lisäksi on huomioitava, että Lappia eli Suomen mittakaavassa ajateltuna syrjäseutua puolustavat päivitykset olivat julistuksenomaisia ja sloganmaisia enemmän kuin konkreettisia esityksiä toimista. Näistä syistä ehdokkaan tarkka sijoittaminen kasvukeskusten tai syrjäseutujen puolelle on epämielekästä.

Ristiriitaulottuvuutta kasvukeskukset vastaan syrjäseutu käytiin käytännössä selvästi ainoastaan yhdessä päivityksessä. Siinäkin se tuli esille vasta linkin takana olevassa kirjoituksessa vaaliteemoista. "Suomalaista työtä ja yrittäjyyttä" -osiossa Immonen painotti vahvoja paikallistalouksia sekä paikallista työtä ja hyvinvointia. "Elinkustannuksia alennettava - liikkuminen ja asuminen halvemmaksi" tekstiosion anti tämän ristiriitaulottuvuuden osalta oli erittäin kuvaavaa: "Koko Suomi tulee pitää asuttuna. Elinkustannusten nousu esimerkiksi asumisen ja liikkumisen osalta on pysäytettävä. Erityisesti polttoaineiden verotusta on alennettava ja sähkönsiirron riistohinnoitteluun puututtava. Kasvukeskusten ulkopuolella oman auton käyttö on käytännössä välttämätöntä työ-, asiointi- ja koulumatkoilla. Lisäksi harvaan asutussa Suomessa polttoaineen hinnalla on suuri merkitys kuljetuskustannuksiin ja sitä kautta tuotteiden hintoihin sekä viennin osalta maamme kilpailukykyyn." Näkökulma on selkeän syrjäseutumyönteinen. "Maaseutu elinvoimaiseksi" -otsikon alla Immonen piti voimakkaasti suomalaisen maaseudun puolta, minkä voi tulkita

¹⁷² Pirkka Aalto -Facebook-sivun 4. statuspäivitys 12.4.2015.

¹⁷³ Paloheimo & Sundberg 2005, 183–187.

ristiriitaulottuvuuden osalta syrjäseutujen puolustamiseksi. Hän painotti paikallista ruoantuotantoa, lähiruokaa, syrjäseutujen matkailua ja muuta elinkeinotoimintaa, maaseudun julkisten palvelujen laaja-alaista turvaamista, työmatkojen verovähennysoikeutta, keskittämisperitiikan kritiikkiä, maaseudun netti- ja valokuituyhteyksiä ja puurakentamisen potentiaalia maaseudun työllisyyteen. "Omavaraisen ja hajautetun energiatuotannon puolesta" -kohdassa Immonen korosti omavaraisen ja hajautetun energiatuotannon olevan parasta aluepolitiikkaa sekä syrjäseutujen ja maaseudun etu työpaikkojen muodossa.¹⁷⁴

Perussuomalaisilla ei ole ollut vakaita ja pitkään säilyneitä kannatuksen ydinalueita kuten monilla muilla eduskuntapuolueilla osin jo johtuen puolueen nuoruudesta. Puolue on saanut kannatusta maan kaikissa osissa.¹⁷⁵ Tällä voi katsoa olleen vaikutusta myös ehdokkaiden retoriikkaan. Vaikka Olli Immonen ei kannattanut päivityksissään syrjäseutujen elävöittämistä hinnalla millä hyvänsä ja ristiriitaulottuvuutta käsitteleviä tai painottavia julkaisuja oli vain yksi, hänen kotisivuillansa asiaa käsittelevät osuudet painottivat vahvasti syrjäseutuja. Keskittämisperitiikan avoimen arvostelun sekä maaseudun ja paikallisuuden monipuolisen puolustamisen vuoksi Immonen voidaan sijoittaa ristiriitaulottuvuudella selkeästi enemmän syrjäseutujen puolelle kuin kasvukeskusten puolestapuhujaksi.

Kasvukeskusten ja syrjäseutujen vastakkainasettelua ei juurikaan näy Jouppilan päivityksissä. Lisäksi harvat ristiriitaulottuvuuteen liittyvien asioiden käsittelyt tapahtuvat päivityksiin liittyvien linkkien takana, eivätkä niinkään saatetekstissä tai itse päivityksessä. RKP Oulun vaalimainos -YouTube-videossa videolla esiintyvä RKP:n ehdokas Tiina Fredriksson sanoi: "RKP on myös suomenkielisten puolue, ja me ajetaan Pohjois-Suomen etua".¹⁷⁶ Tässä lausahuksessa on hieman retorisia vivahteita syrjäseutujen puolustamisesta, mutta mitenkään voimakkaan kasvukeskuskriittistä tai vastakkainasettelevää puhetta se ei ole. Päivitys, jossa käsiteltiin vaaliohjelmää sivusi aihetta hieman, mutta sekin linkin takana vaaliohjelmassa eikä päivityksen saatetekstissä.

¹⁷⁴ Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015; Immonen 2015b, elektr. dokumentti.

¹⁷⁵ Paloheimo & Sundberg 2005, 183–187.

¹⁷⁶ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 23.3.2015.

Ohjelman osion “Landsbygd och stad” eli “Maaseutu ja kaupunki” korostettiin molempien alueiden hyvinvointia. Puolueelle tyypillistä erityispiirrettä ja alueellisuutta toi saaristoliikennettä ja turkistarhausta korostavat huomiot. Osio painottuikin enemmän maaseutuun kuin kaupunkialueisiin.¹⁷⁷

RKP:n kannatus on ollut alueellisesti eriytyneempää kuin millään muulla puolueella. Puolue on yllätyksettömästi saanut suurimman osan kannatuksestaan maan ruotsinkielisiltä alueilta eli Uudeltamaalta, Turunmaan saaristosta ja Pohjanmaan rannikoilta.¹⁷⁸ Kansanedustajaehdokkaiden ei siis juuri ole ollut hyödyllistä korostaa alueellisuutta itsessään retoriikassaan. Annika Jouppilan poliittinen sanoma ei päivitysten sisältö huomioiden juurikaan painottanut alueellista ristiriitaisuutta, joten sijoittaminen akselilla on käytännössä mahdotonta.

3.3.3. Kansallinen vastaan kansainvälinen suuntautuminen

Lijphartin ulkopoliittinen ristiriitaisuus kääntyy Paloheimon jaottelussa kansallisen ja kansainvälisen suuntautumisen vastakkainasetteluksi. Myönteisimmin Paloheimon mukaan kansainväliseen vuorovaikutukseen suhtautuvat keskusta, RKP, kristillisdemokraatit ja vihreät. Syyt vaihtelevat puolueittain. Kokoomus suhtautuu kansainväliseen markkinatalouteen myönteisesti, kun taas vasemmistopuolueet ja vihreät päinvastoin markkinatalouden kansainväliseen sääntelyyn.¹⁷⁹

¹⁷⁷ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 18.3.2015.

¹⁷⁸ Paloheimo & Sundberg 2005, 183–187.

¹⁷⁹ Reunanen & Suhonen 2009, 329; Lijphart 1984, 127–129; Paloheimo & Raunio 2008, 12–16.

Taulukko 9: Ehdokkaat kansallinen vastaan kansainvälinen - ristiriitaulottuvuudella¹⁸⁰

	Selkeästi kansallinen	Maltillisesti kansallinen	Neutraali	Ei voida päätellä	Maltillisesti kansainvälinen	Selkeästi kansainvälinen
Hänninen	XXX					
Halmeenpää	XXX					
Autto			XXX			
Ojala-Niemelä					XXX	
Tölli				XXX		
Aalto			XXX			
Immonen	XXX					
Jouppila					XXX	

Ristiriitaulottuvuus kansallinen vastaan kansainvälinen tuli usean kerran esille Katja Hännisen Facebook-julkaisuissa. Hänninen totesi tarkasteluajanjaksoni ensimmäiseen päivitykseen linkatussa kirjoituksessaan: “Itse kannatan esimerkiksi maakohtaisen kirjanpidon vaatimista suuryrityksiltä, EU:n laajuista rahoitusmarkkinaveroa sekä kriittistä suhtautumista neuvottelussa oleviin vapaakauppasopimuksiin.” Vapaakauppasopimuskritiikki ja maakohtaisen kirjanpidon vaatiminen olivat kirjoituksessa selkeästi kansallisen määräysvallan puolesta puhumista, kun taas EU:n rahoitusmarkkinavero kansainvälistä suuntausta.¹⁸¹

Katja Hänninen suhtautui kielteisesti Suomen Pohjois-Atlantin liiton eli NATO:n jäsenyyteen. Hän esitti oman Facebook-julkaisunsa mukaan vasemmistoliiton puoluevaltuuston kokouksessa, että puolueen kielteinen kanta Suomen sotilasliitossa oloon kirjattaisiin puolueen yhdeksi vaalikärjeksi.¹⁸² Huhtikuussa Hänninen kertoi päivityksessään uskovansa Suomen edistävän parhaiten turvallisuutta ja maailmanrauhaa pysymällä sotilasliittojen ulkopuolella

¹⁸⁰ Katja Hännisen, Hanna Halmeenpään, Heikki Autton, Johanna Ojala-Niemelän, Tapani Töllin, Pirkka Aallon, Olli Immosen ja Annika Jouppilan Facebook-sivujen statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

¹⁸¹ Katja Hänninen -Facebook-sivun statuspäivitys 3.3.2015; Hänninen, Katja 2015d, elektr. dokumentti.

¹⁸² Katja Hänninen -Facebook-sivun statuspäivitys 7.3.2015.

liittoutumattomana. Hän korosti tasavallan omaa ulkopoliittista linjaa, hyviä naapuruussuhteita ja suurvaltakonfliktien ulkopuolella pysymistä¹⁸³

Hänninen suhtautui julkaisuissaan voimakkaan kielteisesti EU:n ja Yhdysvaltain vapaakauppasopimukseen nimeltä TTIP. Huhtikuussa hän väitti sen uhkaavan demokratiaa, julkisia palveluja, ympäristönsuojelua ja työehtoja. Samaisen päivityksen mukaan ehdokkaan puolueella vasemmistoliitolla oli eduskunnan kielteisin kanta TTIP-sopimukseen.¹⁸⁴ Hänninen kutsui myöhemmin samassa kuussa päivityksessään TTIP:tä tuhoisaksi ja epädemokraattiseksi. Hän vaati sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväää talouden hallintaa markkinoiden vapauttamisen ja investoijien oikeuksien suojelun sijasta. Lisäksi hän vaati EU:n ja Kanadan CETA-sopimuksen hylkäämistä.¹⁸⁵

Ristiriitaulottuvuuden kansallinen vastaan kansainvälinen suuntautuminen suhteen Katja Hänninen korosti kansallista ulottuvuutta erityisesti markkinatalouden hallinnan työkalujen osalta ja torjui ehdotukset kansainvälisen vapaakaupan lisäämisestä. Niin ikään hän torjui Suomen liittymisen kansainväliseen sotilasliittoon. Vaikka hän kannatti EU:n yhteistyötä esimerkiksi rahoitusmarkkinaverossa, huokui päivityksissä kansallisen näkökulman korostaminen kansainvälistä suuntautumista vastaan, vaikkei se ollutkaan täysin yksiselitteistä vaan pikemminkin riippuvainen kulloisestakin asiasta. Pelkkien tarkasteltujen Facebook-päivitysten perusteella Hänninen on sijoitettavissa selkeästi kansallisen suuntautumisen puolelle.

Hanna Halmeenpään näkemykset kansainväliseen politiikkaan ja ristiriitaulottuvuuteen kansallinen vastaan kansainvälinen kytkeytyivät päivityksissä suurelta osin energiapolitiikkaan ja tarkemmin vielä ydinvoimaan. Erityisesti Venäjä mainittiin usein. Huolenaihetta aiheutti Halmeenpään mielessä Venäjän opposition tila palkkamurhineen. Eniten hän keskittyi Suomen energiariippuvuuteen Venäjästä.¹⁸⁶ Halmeenpää tuki vihreiden Heidi Hautalan

¹⁸³ Katja Hänninen -Facebook-sivun 3. statuspäivitys 13.4.2015.

¹⁸⁴ Katja Hänninen -Facebook-sivun 4. statuspäivitys 13.4.2015.

¹⁸⁵ Katja Hänninen -Facebook-sivun 7. statuspäivitys 18.4.2015.

¹⁸⁶ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 2.3.2015, 1. statuspäivitys 3.3.2015, 2. statuspäivitys 13.3.2015 ja statuspäivitys 4.4.2015; Halmeenpää 2015c, elektr. dokumentti.

vaatimuksia saada Fennovoima-uraaninhankintasopimuksia Venäjältä julkisiksi. Aiemmin EU-komissio oli puuttunut Unkarin aikeisiin ostaa tulevan voimalansa polttoaine Venäjältä.¹⁸⁷ Ehdokas totesi jakaessaan Helsingin Sanomien uutista: ""Ongelma on kokonaisriippuvuus, eli että olemme öljyn lisäksi etenkin kaasun, mutta myös hiilen ja uraanin osalta riippuvaisia venäläisestä tuonnista." Ja tätä vielä halutaan Fennovoiman myötä lisää, vai halutaanko?" Sanomalehden uutisessa kirjoitettiin: "Suomen kokonaisriippuvuus Venäjältä tuodusta energiasta kaventaa väistämättä Suomen poliittista liikkumavaraa, arvioi Venäjän energiapolitiikan professori Veli-Pekka Tynkkynen Helsingin Yliopistosta."¹⁸⁸ Hanna Halmeenpään painotukset kansainvälisistä suhteista painottuivat siis erityisesti energiapolitiikkaan ja energiariippuvuuteen Venäjästä. Retorisesti pelkkien päivitysten perusteella Halmeenpää olisi vihreäksi ehkä epätyypilliseen tapaan sijoitettavissa korostuksiltaan selkeästi ristiriitaulottuvuuden kansalliseen päähän.

Kansainvälisiin asioihin liittyen Ojala-Niemelä käsitteli YLE:n uutista "Paavo Lipposen selvitys: Arktisesta alueesta voi kehittyä Euroopan suurin investointikohde – Suomi tarvitsee pohjoisen tahtotilan". Uutisessa puhutaan muun muassa pohjoismaisesta yhteistyöstä energia- ja koulutuspolitiikan saralla. SDP:n Lipponen näkee, että Suomesta voisi muodostua maailmanlaajuisen logistiikan keskus Aasian ja Euroopan välillä pohjoisen kautta avattavan valokaapeliyhteyden avulla maanosien välillä.¹⁸⁹ Ojala-Niemelä ei sen kummemmin alustanut linkin jakoa, mutta on aika selvää, että hän kannatti ainakin jollain tasolla puoluekollegansa raportin tuloksia ja ajatuksia. Päivityksen voi nähdä maltillisen myönteisenä kannanottona kansainvälisen suuntautumisen puolesta. Ehdokkaan muut päivitykset eivät kuitenkaan todista kansallinen vastaan kansainvälinen -ristiriitaulottuvuudella suuntaan tai toiseen, joten tällä aineistolla ehdokas on sijoitettava korkeintaan maltillisesti kansainväliseen suuntaukseen.

¹⁸⁷ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 13.3.2015; Stenroos 2015, elektr. dokumentti.

¹⁸⁸ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 4.4.2015; Nissinen 2015, elektr. dokumentti.

¹⁸⁹ Johanna Ojala-Niemelä -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 30.3.2015; Brännare 2015, elektr. dokumentti.

Pirkka Aallon Facebook-sivujen ulkopolitiikkaan ja kansainvälisiin suhteisiin liittyvä kannanottaminen oli vähäistä. Ehdokas viesti pariin otteeseen vastustavansa Suomen liittymistä Pohjois-Atlantin liittoon eli NATO-sotilasliittoumaan.¹⁹⁰ Lisäksi hän jakoi Suomen UNICEFin päivityksen ”Koulutetut tytöt muuttavat maailmaa” kehitysyhteistyöstä.¹⁹¹ Facebook-päivitysten viestinnällisten valintojen perusteella Aaltoa ei ole mielekästä tiukasti sijoittaa kansainvälinen-kansallinen-janan kumpaankaan päähän.

Huhtikuun alussa julkaistussa päivityksessä Immonen levitti linkkiä kotisivuillensa laajaan kirjoitukseen vaaliteemoistaan. Kansallisen ja kansainvälisen suuntauksen ristiriitaisuutta sivutaan useammassa kohdassa. Ehdokas vaati EU:n liittovaltiokehityksen pysäyttämistä, eurosta eroamista, omavaraista energiapolitiikkaa, EU- ja ETA-alueiden ulkopuolelta tulevien osto-oikeuden rajoittamista maakaupoissa, nykymuotoisen kehitysavun lakkauttamista, sitovaa kansanäänestystä Suomen NATO-jäsenyydestä, puolueetonta roolia Pohjois-Euroopassa ja läheisten yhteyksien ylläpitämistä muihin suomalais-ugrilaisiin kansoihin.¹⁹²

Kattava näkemys kansainvälisiin suhteisiin ja erityisesti Euroopan tilanteeseen Immoselta tuli huhtikuun alussa päivityksessä, jossa hän jakaa linkin laajaan ”Kansakuntien Eurooppa korvaa romahtavan Euroopan unionin” -kirjoitukseen kotisivuillensa. Itse Facebook-päivityksessä Immonen totesi lyhyesti haluavansa kaataa Euroopan unionin ja Suomen irtautuvan yhteisvaluutta eurosta. Kotisivuillansa esitteli näkemyksiään laajemmin ja perustellummin. Otsikon ”Eurooppa on paljon enemmän kuin vain EU” alla Immonen korosti kirjoituksessaan sitä, että Eurooppa on paljon enemmän kuin vain Euroopan unioni. Hänen nähdäkseen Euroopan unioni on pyrkinyt monopolisoimaan Eurooppa-käsitteen. Ehdokas painotti, ettei eurooppalaisten kansojen tulisi mukautua samaan muottiin saman valtion osina, vaan edustaa kansallisia erityispiirteitään ja monimuotoisuuttaan itsenäisinä.¹⁹³

¹⁹⁰ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 18.3.2015 ja statuspäivitys 16.4.2015.

¹⁹¹ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 8.3.2015.

¹⁹² Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015; Immonen 2015b, elektr. dokumentti.

¹⁹³ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 3.4.2015; Immonen 2015c, elektr. dokumentti.

Osiossa ”Yhteisvaluutta ja syventynyt integraatio vaarantaneet Euroopan vakauden” Immonen arvoteli voimakkaasti euroon liittymisen juridista ongelmallisuutta. Immonen muistutti kirjoituksessaan, että äänestystä euroalueeseen ei järjestetty eduskunnassa, vaan kyseessä oli hallituksen tiedonanto, vaikka Suomen rahayksikkö oli tuolloin perustuslain mukaan markka. Edellisen lisäksi hän arvosteli itse euroa yhteisvaluuttana. Immosen mukaan eurokriisin kriisimaiden valuutat oli eurojäsenyyden kautta sidottu alueen vahvimman kansantalouden eli Saksan valuuttaan, minkä vuoksi Immosen mukaan tarpeellista kelluvaa valuuttaa ei voitu käyttää työkaluna ongelmatilanteissa. Tästä johtuen taloudellisessa kriisissä olevien maiden elintasoja ylläpidettiin tulonsiirroilla muista maista. Suomi joutui tässä tilanteessa maksajan rooliin, minkä vuoksi Immonen kannatti eroa yhteisvaluutasta.¹⁹⁴

Otsikon ”Kansallisvaltiota tarvitaan yhä” alla Olli Immonen puolusti kansallisvaltioita poliittisina yksikköinä Euroopassa ja vastusti ylikansallista federalismia. Kansallisvaltiolle ei hänen mielestään ole kelvollista kilpailijaa maailmanpoliittisessa järjestelmässä. Oma kansallisvaltiota Immonen piti suomalaisille parhaana mahdollisena edunvalvojana globalisoituvassa maailmassa. Ehdokas vastusti voimakkaasti Euroopan unionin liittovaltiota, ”EU-valtiota”, kuten hän asian totesi, sillä kehitys tähän suuntaan oli hänen käsityksensä mukaan luonut kansojen välistä epäluottamusta ja sulauttaisi lopulta erilaiset ja monimuotoiset kansakunnat yhdeksi massaksi.¹⁹⁵

”Eurooppalaisessa yhteistyössä palattava taaksepäin” -osiossa Immonen tarjosi kirjoituksessaan oman konkreettisen vaihtoehdon nykyiselle Euroopan unionille: ”Euroopan unionin purkaminen tai sen voimakas muuttaminen avaisi mahdollisuuden uudelle eurooppalaiselle vapaakauppaan ja jäsenmaiden yhdenvertaisuuteen perustuvalle järjestölle. Luontevinta tämä järjestö olisi toteuttaa yhdistämällä ETA ja EFTA.” Immosen mukaan Euroopan unioniin usein liitettävät hyödyt kuten vapaakauppa ja ihmisten vapaa liikkuvuus saavutettiin jo

¹⁹⁴ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 3.4.2015; Immonen 2015c, elektr. dokumentti.

¹⁹⁵ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 3.4.2015; Immonen 2015c, elektr. dokumentti.

ennen unionia vuonna 1994 sopimuksella Euroopan talousalueesta. Viimeisen otsikon ”EU:n tuhkasta nousee Kansakuntien Eurooppa” alla Immonen esitteli vision vaihtoehdosta: ”Euroopan unionin perustavaa laatua olevan mädännäisyyden vuoksi se pitää kaataa, jotta tilalle voidaan rakentaa aidosti kansanvaltainen ja Euroopan kansojen eroja kunnioittava yhteisö, Kansakuntien Eurooppa.” Ehdokas korosti jäsenvaltioiden neutraaliuden ja kansallisen budjettivallan säilyttämistä. Turkin jäsenyyden Immonen torjui osana Kansakuntien Eurooppaa. Hän näki eurooppalaisella yhteistyöllä joka tapauksessa merkityksen ja piti keskinäisen puolustusliiton mahdollisena asiana. Ulkopolitiikan hän pitäisi kuitenkin kansallisella tasolla, koska Immosen mukaan intressit eroavat eri puolilla Eurooppaa liikaa.¹⁹⁶

Immonen pohti yhdessä päivityksessään, kumpi valtio on pahempi uhka suomalaisille: Ruotsi monikulttuurisuuspolitiikkansa ja Suomen vaalituloksen kommentoinnin takia vai Venäjä ulkopolitiikkansa takia.¹⁹⁷ Tarkastelujaksoajan viimeisessä päivityksessä Immonen kehotti Euroopan unionia ottamaan mallia Australian Abbottin konservatiivihallituksen toimista turvapaikanhakijoiden suhteen. Vaikka maahanmuutto on sisäministeriön ja sisäpolitiikan asia, oli se tässä yhteydessä ulkopolitiikkaa, koska päivitys koski Euroopan unionia. Immonen toi julkaisussaan esille, että Australian mallissa turvapaikanhakijat pysäytettiin jo merellä ennen kuin he ovat päässeet maihin, minkä johdosta pakolaisia kuljettavia veneitä ei maahan enää käytännössä virrannut eikä kuolemantapauksia syntynyt.¹⁹⁸

Immonen on selkeästi sijoitettavissa kansallinen - kansainvälinen - ristiriitautottavuudella kansalliseen päähän. Kaikkea ulkopolitiikkaa leimasi hänellä päivityksissä kansallisen edun korostaminen. Hän painotti myös niistä kansainvälisistä organisaatioista, jotka eivät hänestä sopineet Suomen ja suomalaisten intresseihin, eroamista tai niiden uudelleenmuokkaamista. Täydellistä eristäytymistä hän ei kannattanut, vaan oli valmis jopa lisäämään eurooppalaista puolustusyhteistyötä. Tästäkin huolimatta on perusteltua pitää

¹⁹⁶ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 3.4.2015; Immonen 2015c, elektr. dokumentti.

¹⁹⁷ Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 20.4.2015.

¹⁹⁸ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 23.4.2015.

häntä ennemmin kansallisen päädyn edustajana kuin kansainvälisen suuntauksen kannattajana.

Annika Jouppila ei käsitellyt päivityksissään juuri kansallisen ja kansainvälisen ristiriitaulottuvuuden kysymyksiä. Kuten kasvukeskukset vastaan syrjäseutu - akselin suhteen myös tähän ristiriitaulottuvuuteen liittyvien asioiden käsittelyt tapahtuivat päivityksiin liittyvien linkkien takana, eivätkä niinkään saatetekstissä tai itse päivityksessä. RKP Oulun vaalimainos -YouTube-videossa videolla esiintyvän koomikon lukiessa puolueen vaaliohjelmää hän mainitsi sanat ”kansainvälinen” ja ”liberaali”. Merkittävää on se, ettei muita sanoja käytetty, joten ainakin video asetti puoluetta ristiriitaulottuvuuden osalta selkeästi kansainvälisen suuntautumisen puolelle, vaikka poliittinen sisältö videolla ja päivityksessä olikin itsessään niukkaa.¹⁹⁹ Vaaliohjelmää koskevassa päivityksessä kansainvälinen suuntautuminen tuli esille vasta linkin takana olevasta ohjelmasta. Ohjelman osion ”Europa” eli ”Eurooppa” käsitteli Euroopan unionin tärkeyttä RKP:lle. Puolue liputti Euroopan maiden hyvän yhteistyön puolesta.²⁰⁰ Jouppilan poliittinen sanoma ei kuitenkaan päivitysten sisältö huomioiden juurikaan korostanut tätä ristiriitaulottuvuutta, minkä vuoksi selkeä sijoittaminen ristiriitaulottuvuuden jompaan kumpaan laitaan olisi kyseenalaista. Oletusarvona voidaan kuitenkin pitää puolueen melko kansainvälisen linjan hyväksymistä, joten ehdokkaan voi todeta vähintään maltillisesti kansainvälinen.

Kansallinen vastaan kansainvälinen suuntautuminen -ristiriitaulottuvuuden aihepiiriin kuuluvia poliittisia kysymyksiä ei tarpeeksi selvästi käsitellä Tapani Töllin päivityksissä tarkastelujakson aikana, jotta sijoittaminen olisi mahdollista. Heikki Autton osalta tarkkaa päättelyä on myös mahdotonta tehdä.

3.3.4. Suomenkieliset vastaan ruotsinkieliset

Kielikysymys eli Paloheimon mukaan suomenkieliset vastaan ruotsinkieliset kantaa Lijphartin alkuperäisessä jaossa nimeä kulttuuris-etninen ristiriitaulottuvuus. Tämän voi Suomessa nähdä selkeimmin RKP:n ja

¹⁹⁹ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 23.3.2015.

²⁰⁰ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 18.3.2015.

suomenkielisten puolueiden jakolinjana.²⁰¹ Tulevaisuuden suhteen täytyy kuitenkin huomioida, että maahanmuuton muuttaessa Suomen väestörakennetta voivat kieli- ja etnisyyskysymykset moninaistua useampaankin suuntaan, ja tästä on jo viitteitä nykyisessä poliittisessa tilanteessa.

²⁰¹ Reunanen & Suhonen 2009, 329; Lijphart 1984, 127–129; Paloheimo & Raunio 2008, 12–16.

Taulukko 10: Ehdokkaat suomenkielisyys vastaan ruotsinkielisyys -ristiriitaulottuvuudella²⁰²

	Selkeästi suomi-painotteinen	Maltillisesti suomi-painotteinen	Puolueeton	Ei voi päätellä	Maltillisesti ruotsi-painotteinen	Selkeästi ruotsi-painotteinen
Hänninen				XXX		
Halmeenpää				XXX		
Autto				XXX		
Ojala-Niemelä				XXX		
Tölli				XXX		
Aalto				XXX		
Immonen	XXX					
Jouppila						XXX

Ehdokkaat Hänninen, Halmeenpää, Autto, Ojala-Niemelä, Tölli ja Aalto eivät käsitelleet julkaisuissaan suomenkieliset vastaan ruotsinkieliset -ristiriitaulottuvuutta, joten heitä ei voi jänalla sijoittaa.

Olli Immonen luetteloï päävaaliteemojaan eräässä päivityksessään. Yhdeksi teemoista on valikoitunut pakkoruotsi. Jo nimivalinta kertoo, että hän vastustaa ruotsin kielen pakollisuutta kouluopetuksessa.²⁰³ Huhtikuun alun päivityksessään Immonen jakoi kotisivujensa pitkän kirjoituksen vaaliteemoistaan. Kirjoituksessa hän paalutti hyvin selkeästi näkemyksiään myös ruotsin kielen pakollisuuden suhteen: "Suomen tulee olla virallisesti yksikielinen valtio, jonka kansalliskieli ja ainoa virallinen kieli on suomi."²⁰⁴ Ristiriitaulottuvuudella suomenkieliset vastaan ruotsinkieliset on Immonen asetettavissa Facebookin valossa selkeästi suomenkielisten puolelle.

RKP:n kannattajien omaleimaisen aateprofiilin hallitsevin piirre on ollut vähemmistöjen aseman korostaminen.²⁰⁵ Parhaiten tämä tulee esille

²⁰² Katja Hännisen, Hanna Halmeenpään, Heikki Autton, Johanna Ojala-Niemelän, Tapani Töllin, Pirkka Aallon, Olli Immonen ja Annika Jouppilan Facebook-sivujen statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

²⁰³ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 20.3.2015.

²⁰⁴ Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015; Immonen 2015b, elektr. dokumentti.

²⁰⁵ Paloheimo 2005, 206–207.

kielikeskustelussa. Suomenkieliset ja ruotsinkieliset vastakkain asettavalla ristiriitaulottuvuudella Annika Jouppila sijoittuu selkeästi jo puoluetustansa mutta myös päivitystensä osalta ruotsinkieliselle puolelle. Hän jakoi saatesanoilla ”Kannattaa lukea!” Kalevassa ilmestyneen mielipidekirjoituksen, jossa puolustettiin pakollista ruotsin kielen opiskelua Suomessa. Kirjoituksessa perusteltiin ruotsin kielen pakollisuutta, arvosteltiin sanaa ”pakkoruotsi” ja suomalaisten asenteita ruotsien kielen opiskelemista kohtaan. Ehdokas jakoi myös artikkelin ”Päiväkotilapsi suhtautuu ennakkoluulottomasti eri kieliin” Vaasan yliopiston tutkimuksesta, joka osoitti, että päiväkotilapsella on rajaton luottamus omaan (kieli)osaamiseensa ja hän haluaa oppia lisää.²⁰⁶ Lisäksi Jouppila jakoi puolueensa vaaliohjelman nimenomaan ruotsiksi.²⁰⁷ Toisaalta on huomioitava, että ehdokkaan jakamalla RKP Oulun vaalimainos -YouTube-videolla puolue korosti olevansa myös suomenkielisten puolue.²⁰⁸ Ristiriitaulottuvuutta ei pidäkään ymmärtää tiukkana väestöryhmien vastakkainasetteluna vaan pikemminkin suhtautumisena poliittisiin asiakysymyksiin kuten pakolliseen ruotsin kielen opetukseen tai ruotsinkielisten palvelujen saatavuuteen.

3.3.5. Yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus

Paloheimo määrittelee uskonnollisen ristiriitaulottuvuuden yhtenäiskulttuurin ja moniarvoisuuden vastakkainasetteluksi. Perinteisten moraaliarvojen, uskonnon ja perheen puolustajaksi on usein mielletty kristillisdemokraatit tai kokoomus.²⁰⁹ Huomionarvoista on, että 2010-luvulla perussuomalaiset on profiloitunut jokseenkin merkittävänä voimana yhtenäiskulttuurin suhteen noustuaan merkittävään asemaan puoluekentällä.

²⁰⁶ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitykset 3.3.2015 ja 4.3.2015.

²⁰⁷ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 18.3.2015.

²⁰⁸ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 23.3.2015.

²⁰⁹ Reunanen & Suhonen 2009, 329–330; Lijphart 1984, 127–129; Paloheimo & Raunio 2008, 12–16.

Taulukko 11: Ehdokkaat yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus -ristiriitaulottuvuudella²¹⁰

	Selkeästi yhteinäs- kulttuurin puolesta	Maltillisesti yhtenäis- kulttuurin puolesta	Puolueeton	Ei voi päättellä	Maltillisesti moni- arvoisuuden puolesta	Selkeästi moni- arvoisuuden puolesta
Hänninen				XXX		
Halmeen- pää				XXX		
Autto				XXX		
Ojala- Niemelä				XXX		
Tölli				XXX		
Aalto		XXX				
Immonen	XXX					
Jouppila				XXX		

Ehdokkaiden Hänninen, Halmeenpää, Autto, Ojala-Niemelä, Tölli ja Jouppila sijoittumista yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus -ristiriitaulottuvuudella ei voitu tutkimusaineiston perusteella tehdä. Selvät aiheeseen liittyvät julkaisut puuttuivat tarkasteluajanjaksolta.

Ristiriitaulottuvuutta yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus käsiteltiin Hännisen päivityksissä niukasti. Ainoa asiaan etäisesti liittyvä julkaisu käsitteli erilaisten perhemallien selviämistä taloudellisista haasteista. Katja Hänninen vältti korostamasta lapsi- tai ydinperhettä ainoana tavoiteltavana perhemuotona. Hän painotti, että yksinasuva joutuu kustantamaan elämänsä ja asumisensa riskeineen itse. Perheellisten tilannetta Hänninen kuvaili tässä suhteessa paremmaksi, sillä heillä oli yhteisöt tukena.²¹¹ Se että Hänninen ei korostanut ydinperheen tavoiteltavuutta suhteessa muihin perhemuotoihin on sinänsä arvopolitiikkaa. Niukan aineiston vuoksi Hännistä ei ole kuitenkaan mielekästä sijoittaa ristiriitaulottuvuudelle pelkkien päivitysten perusteella.

²¹⁰ Katja Hännisen, Hanna Halmeenpään, Heikki Autton, Johanna Ojala-Niemelän, Tapani Töllin, Pirkka Aallon, Olli Immosen ja Annika Jouppilan Facebook-sivujen statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

²¹¹ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 12.4.2015.

Autto puhui julkaisuissaan jonkun verran perheistä.²¹² Muuten ristiriitaisuutta yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus ei käsitelty temaattisesti, joten ehdokasta ei voi sijoittaa jänällä tämän asian suhteen.

Aalto edusti kristillisdemokraatteja, mikä luonnollisesti vaikuttaa valintaan yhtenäiskulttuurin eli perinteisten moraaliarvojen ja uskonnon sekä moniarvoisuuden välillä. Uskonollisuuden vaikutus näkyy useassa päivityksessä. Ehdokas kannatti aito avioliitto -kansalaisaloitetta. Aloitteen mukaan avioliitto on miehen ja naisen välinen liitto.²¹³ Aalto totesi yhdessä päivityksistään: ”Työssäni ja elämässäni pyrin noudattamaan perinteisiä kristillisiä arvoja, joihin läheisistä ja ympäristöstä huolehtiminen kuuluvat olennaisena osana.”²¹⁴ Ehdokkaan vastauksista uskonnonvapaus.fi-vaalikoneeseen voi niin ikään päätellä paljon. Aalto halusi vaalikonevastausten perusteella säilyttää jumalanpilkkan rangaistavuuden, evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen kirkon verotusoikeuden, jumalanpalvelusten kuulumisen perusopetukseen ja nykyisenkaltaisen uskonnonopetuksen kouluissa. Lisäksi lääkäreillä tulisi hänen mukaansa olla oikeus kieltäytyä abortin tekemisestä.²¹⁵ Ehdokas tuki omantunnonvapaus-nimistä kansalaisaloitetta, jonka mukaan se ”turvaisi yhtäläiset opiskelu- ja ammatinharjoittamisoikeudet terveydenhuollon ammattilaisille, jotka eivät voi vastoin vakaumustaan osallistua raskaudenkeskeytysten suorittamiseen”.²¹⁶ Pirkka Aalto on päivitysten perusteella helppo sijoittaa ristiriitaisuudella enemmän (eli maltillisesti) yhtenäiskulttuurin puolelle kuin janan moniarvoisuuden päähän.

Immonen alleviivasi islam-kritiikkiään kahdessa päivityksessään. Hän piti islamia väkivaltaisena ja suvaitsemattomana ideologiana, jota ISIS noudatti. Todisteeksi tästä hän jakoi suuria koraanista. YLE:n koraani-ohjelmasarjan hän näki monikulttuurisuusagendana.²¹⁷ Immonen nosti huhtikuun alussa esille islamisaation ja massamaahanmuuton. Päivityksessään hän jakoi YLE:n uutisen,

²¹² Heikki Autto -Facebook-sivun statuspäivitys 9.3.2015, 1. statuspäivitys 8.4.2015 ja 2. statuspäivitys 17.4.2015.

²¹³ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 8.4.2015.

²¹⁴ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 5. statuspäivitys 12.4.2015.

²¹⁵ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 7.3.2015.

²¹⁶ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 7. statuspäivitys 8.4.2015.

²¹⁷ Olli Immonen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 10.3.2015.

jossa käsiteltiin tutkimusta, jonka mukaan muslimien määrä lähes viisinkertaistuu Suomessa. Julkaisussaan ehdokas otti voimakkaasti kantaa molempia ilmiöitä vastaan.²¹⁸ Eräs selkein yhtenäiskulttuurin puolesta puhuva teema oli Immosen päivityksissä raju monikulttuurisuuskritiikki. Hän puhui muun muassa “monikulttuurisesta painajaisesta”, “monikulttuurisuushulluudesta” ja “monikulttuurisuusepidemiasta”.²¹⁹ Immonen on sijoitettavissa yhtenäiskulttuuri - moniarvoisuus -akselilla selkeästi yhtenäiskulttuurin puolelle erityisesti siksi, että hän suhtautui islamin kasvavaan merkitykseen Suomessa kriittisesti. Immonen siis näki kritiikittömän uskonnollisen moniarvoisuuden uhkana.

3.3.6. Ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus

Lijphartin vastakkainasettelu materialismin ja postmaterialismin kesken muuttuu Paloheimon järjestelmässä ekologisten arvojen ja taloudellisen kasvun ja kulutuksen väliseksi ristiriitaulottuvuudeksi. Suomessa ekologisia arvoja edustaa selkeimmin vihreät, mutta muutkin puolueet ovat vihreiden nousun myötä ottaneet ympäristöasioita enemmän tavoitteisiinsa.²²⁰

²¹⁸ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 7.4.2015; Forsberg 2015, elektr. dokumentti.

²¹⁹ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 17.3.2015, 18.3.2015, 1. ja 2. statuspäivitys 19.3.2015, statuspäivitys 24.3.2015, 2. statuspäivitys 2.4.2015, 2. statuspäivitys 20.4.2015.

²²⁰ Reunanen & Suhonen 2009, 330; Lijphart 1984, 127–129; Paloheimo & Raunio 2008, 12–16.

Taulukko 12: Ehdokkaat ekologisuus vastaan talouskasvu -ristiriitaulottuvuudella²²¹

	Selkeästi ekologisten arvojen puolella	Maltillisesti ekologisten arvojen puolella	Molempia	Ei voi päätellä	Maltillisesti kasvun puolella	Selkeästi kasvun puolella
Hänninen		XXX				
Halmeenpää	XXX					
Autto						XXX
Ojala-Niemelä				XXX		
Tölli					XXX	
Aalto	XXX					
Immonen			XXX			
Jouppila			XXX			

Ojala-Niemelä ei ole mahdollista tarkasteltujen päivitysten perusteella sijoittaa ekologiset arvot vastaan (talous)kasvu -ristiriitaulottuvuudella mihinkään päätyyn. Aineistoa siihen ei julkaisuissa ole.

Hänninen otti maaliskuun alkupuolella päivityksessään kantaa kaivosteollisuuteen ja ympäristöasioihin. Hän osallistui Facebook-tapahtumaan, jossa vaadittiin kestävää taloutta sekä ei kaivoshaitoille ja purkupuutuille. Tapahtuma korosti kaivosten vastuuta ympäristöstään myös kaivoksen lakkautettua toimintansa: "Ehdokkaamme ei salli matkailun, maatalouden, metsätalouden, kalastuksen tai muiden elinkeinojen oikeuksien sortamista lyhytnäköisten kaivoshankkeiden vuoksi."²²² Katja Hänninen jakoi YouTube-vaalivideosa päivitykseensä. Videolla käsiteltiin myös ympäristöasioita. Hänninen puolusti uusiutuvaa energiaa ja biotaloutta.²²³ Myöhemmin hän vaati useiden miljardien julkisia lisäpanostuksia "ekologisesti kestävä tuotannon edistämiseen ja hyvinvointipalveluihin".²²⁴ Toisaalta Hänninen puolusti talouskasvua ja suomalaisten ostovoimaa: "Maltti on valttia, mutta suomalaisten

²²¹ Katja Hännisen, Hanna Halmeenpään, Heikki Autton, Johanna Ojala-Niemelän, Tapani Töllin, Pirkka Aallon, Olli Immosen ja Annika Jouppilan Facebook-sivujen statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

²²² Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 8.3.2015.

²²³ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 11.4.2015; Peltokangas 2015, elektr. dokumentti.

²²⁴ Katja Hänninen -Facebook-sivun 9. statuspäivitys 18.4.2015.

ostovoimaa leikkaamalla palkkajäädytyksellä ei saada taloutta kasvuun.”²²⁵ Vasemmistoliiton veromallinkin hän esitti talouden eikä niinkään ekologisten arvojen kautta: ”Samalla se lisää ostovoimaa eli kotitalouksien käytettävissä olevaa rahaa, jolla ne ostavat tavaroita ja palveluja ja siten työllistävät muita.”²²⁶

Katja Hänninen korosti päivityksissään ekologisia arvoja jonkun verran. Hän puhui ekologisesti kestävästä tuotannosta, biotaloudesta ja ympäristöongelmista, minkä vuoksi hänet voitaisiin sijoittaa ekologisten arvojen puolelle. On kuitenkin huomattava, että tämän lisäksi hän korosti pienituloisten ostovoiman lisäämistä ja työpaikkojen luontia, minkä vuoksi häntä ei voi yksiselitteisesti asettaa kasvu ja kulutus vastaan. Katja Hännisellä on piirteitä ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus -ristiriitaulottuvuuden molemmilta puolilta. Päivityksistä huokuu ajattelu, jonka mukaan kulutusta voi olla, kunhan se pyrkii rakenteiltaan ekologisuuteen. Aineiston perusteella Hännisen voi sijoittaa edeltä johtuen maltillisesti ekologisten arvojen puolelle.

Ristiriitaulottuvuus ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus oli keskeisin ristiriitaulottuvuus Hanna Halmeenpään Facebook-julkaisuissa. Ensimmäisen selkeästi ekologisiin arvoihin liittyvän päivityksen tarkasteluajanjaksolla Halmeenpää julkaisi toinen päivä maaliskuuta. Siinä hän antoi piikin erityisesti puolueista keskustalle: ”Vannotaanko alueemme Keskusta-vetoisissa kunnissa maakuntiin laajasti työtä tuovan uusiutuvan energian ja biotalouden nimeen aina vasta seuraavan ydinvoimalan rakentamisen jälkeen? Vakaata, pitkän tähtäimen harkintaa kannattaisi suosia edes sijoituspuolella, mieluiten jo aiemmin.” Ydinvoimakriittisyys ja uusiutuvat energiamuodot nousivat heti tärkeiksi aiheiksi.²²⁷ Halmeenpää jakoi seuraavana päivänä linkin verkkosivujensa kirjoitukseen ”Aamun uutiset”, jossa hän käsitteli ajankohtaisia aiheita. Ehdokas piti Kuusamon päätöstä rajoittaa kaivostoimintaa kaavoituksella järkevänä. Risuja sai kansalaisten jätteiden lajittelun laiskuus. Halmeenpää arvosteli liiallista kulutusta ja oli huolissaan luonnon monimuotoisuudesta, sillä joka kymmenes Suomen eläin- ja kasvilaji oli kirjoituksen aikaan uhanalainen. Hän korosti

²²⁵ Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 15.4.2015.

²²⁶ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 16.4.2015.

²²⁷ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 2.3.2015.

kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämisen merkitystä ja energiatuotantorakenteen totaalisen muutoksen tarpeellisuutta. Arvostelua sai Suomen sijoittuminen häntäpäähän uusiutuvien energiamuotojen investointikohteena.²²⁸

Halmeenpää korosti ympäristöystävällisiä energiamuotoja maaliskuun alussa seuraavasti: "Pohjoisen osaajat eduskuntaan! Biotaloutta ja uusiutuvaa energiaa."²²⁹ Muutama päivä myöhemminkin hän painotti uusiutuvien energiamuotojen tärkeyttä ja vaati energiaremonttia.²³⁰

Halmeenpää jakoi linkin verkkosivujensa kirjoitukseen "Ajatuksia Japanista", jossa hän käsitteli matkaansa vuonna 2013 Pro Hanhikivi ry:n mukana Fukushima alueella ja Tokiossa. Vuonna 2011 Japanissa oli tapahtunut vakava ydinvoimalaonnettomuus. Kirjoituksen ydinsisältö olivat ydinenergian riskit. Onnettomuuden sattuessa ihmisten terveys ja turvallisuus olisivat luonnollisesti vaarassa ja taloudellinen lasku olisi mittava.²³¹

Hanna Halmeenpää jakoi uutisen Heidi Hautalan vaatimuksista Fennovoima-sopimuksista julkisiksi tekemistä ydinvoimalaan liittyen.²³² Aiheenvalinta perustuu Halmeenpään yleiseen ydinvoimakriittisyyteen.

Halmeenpää jakoi eräässä päivityksessään linkin sivuillensa, jossa hänen kirjoituksensa "Energiaa ilman tukia – kiitos!" oli. Siinä hän vaati energiapolitiikan muuttamista suuntaan, jossa energiatuista luovuttaisiin asteittain kokonaan. Tämä hänen mukaansa kasvattaisi uusiutuvien energiamuotojen markkina-asemaa, sillä Halmeenpään mukaan vanhaa fossiilienergiaa tuetaan epäsuorasti valtion kassasta erilaisin ympäristölle haitallisin tukimuodoin yhteensä noin kolmella miljardilla eurolla vuosittain.²³³

²²⁸ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 3.3.2015; Halmeenpää 2015c, elektr. dokumentti.

²²⁹ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 3.3.2015.

²³⁰ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 6.3.2015.

²³¹ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 11.3.2015; Halmeenpää 2015d, elektr. dokumentti.

²³² Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 13.3.2015.

²³³ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 15.3.2015; Halmeenpää 2015e, elektr. dokumentti.

Halmeenpää arvosteli huhtikuun alun päivityksessä Pyhäjoen kunnan Hanhikiven niemelle suunniteltua ydinvoimalaa ja lainasi vihreiden puheenjohtaja Ville Niinistö peräänkuuluttamaa siirtymää täysin uusiutuvaan energiaan pohjautuvaan energiatalouteen.²³⁴ Hän kritisoi myöhemmin ydinvoimaa kokonaisriippuvuuteen Venäjältä tuotuun energiaan vedoten.²³⁵

Lähellä varsinaista vaalipäivää Halmeenpää jakoi puoleensa tavoitteita Facebook-päivityksessään. Toisaalta hän puhui vihreästä taloudesta toisaalta taas ympäristönsuojelusta. Uutta työtä haluttiin puolueen esittämässä keinoissa luoda vihreällä työllisyyspaketilla, kotimaisilla uusiutuvilla energiamuodoilla ja vihreällä teollisuusstrategialla. Halmeenpää vaati puolueensa kanssa kunnianhimoista luonnonsuojelu- ja ympäristöpolitiikkaa sekä halusi Suomen ilmastonmuutoksen torjunnan edelläkävijäksi.²³⁶

Hanna Halmeenpään sijoittuminen julkaisujen perusteella ristiriitaisuudella ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus on hyvin selkeää, eikä asia yllätä puoluetusta huomioiden. Hän oli hyvin avoimesti ja selkeästi ekologisten arvojen puolella. Tämä asiantila painottuu jatkuvasti pitkin Facebook-päivityksiä vaalien alla.

Autto kommentoi päivityksillään muun muassa ympäristölupaprosessien sujuvoittamista ja käsittelyaikojen puolittamisesta.²³⁷ Hän puolusti voimakkaasti turpeen käyttöä polttoaineena. Autton mukaan turve on kotimainen sekä omavaraisuutta ja huoltovarmuutta parantava toisin kuin tuontikivihiili.²³⁸ Ehdokas arvosteli hänen mielestään ylimitoitettuja tuulivoimatukia, mutta piti biotalouden edistämistä valtavana mahdollisuutena.²³⁹ Luontoarvojen sijaan Autto korosti päivityksissään usein teollisuuden intressejä.²⁴⁰ Ristiriitaisuudella ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus Heikki Autto on

²³⁴ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015.

²³⁵ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitys 4.4.2015; Nissinen 2015, elektr. dokumentti.

²³⁶ Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 17.4.2015.

²³⁷ Heikki Autto -Facebook-sivun statuspäivitys 11.3.2015.

²³⁸ Heikki Autto -Facebook-sivun statuspäivitys 11.3.2015.

²³⁹ Heikki Autto -Facebook-sivun statuspäivitys 18.3.2015 ja 2. statuspäivitys 19.3.2015.

²⁴⁰ Heikki Autto -Facebook-sivun statuspäivitykset 17.3.2015, 18.3.2015 ja 27.3.2015.

sijoitettavissa julkaisujensa perusteella selkeästi kasvun ja kulutuksen puolelle vaikka hän sivuaakin ekologistia arvoja puhuttuaan biotaloudesta. Useammassa päivityksessään painotus oli kuitenkin taloudellisissa intresseissä luontointressien sijaan.

Tölli korosti biotaloutta maaseutuun liittyvässä päivityksessä: "Biotalous koko laajuudessaan on maailmanlaajuinen tulevaisuuden trendi. Sen hyödyntäminen on keskeisessä roolissa Suomen kuntoon saamisessa niin taloudellisesti kuin työllisyyden ja ympäristönkin kannalta." Ehdokas yhdisti päivityksessään mielenkiintoisella tavalla sekä ekologistia arvoja että kasvua ja kulusta korostavia ristiriitaulottuvuuden vastakkaisia päitä: "Biotalous on sekä raaka-aineita, tutkimus- ja kehittämistyötä, investointeja että teknologiaa. Näiden mahdollisuuksien hyödyntäminen vahvistaa myös kauppa- ja vaihtotasettamme ja luo meille vientimahdollisuuksia lisää."²⁴¹ Susipolitiikassa Tölli edusti päivityksissään susikannan kurissa pitämistä kannattavaa koulukuntaa.²⁴² Taloudelliset huolenaiheet kuten paikallinen sopiminen nousivat kuitenkin merkittävään asemaan Töllin poliittisessa ajattelussa.²⁴³ Töllin päivityksissä oli ekologistia arvoja tukevia kannanottoja, mutta silloin kun niistä puhuttiin, katsottiin niitäkin jokseenkin taloudellisen kasvun näkökulmasta. Painotuksen voi katsoa olleen siis taloudessa, mutta kuitenkin ympäristöasiat ja ekologiset arviot jokseenkin huomioiden. Päivitysten perusteella ehdokas on sijoitettavissa hieman enemmän (eli maltillisesti) kasvun ja kulutuksen puolelle kuin ekologisten arvojen puolelle.

Aallon slogan "Lapin ihmisten ja luonnon puolesta" on paljon puhuva.²⁴⁴ Ehdokas käsitteli useissa päivityksissä luontoasioita. Aalto peräänkuulutti Metsähallituksen napakkaa omistajaohjausta: "Kovat tulostavoitteet aiheuttavat riskin, että toiminta on sisäisesti ristiriidassa muiden luontoympäristön suojelua ja virkistyskäyttöä koskevien tavoitteiden kanssa."²⁴⁵ Hän vastusti

²⁴¹ Tapani Tölli -Facebook-sivun statuspäivitys 30.3.2015.

²⁴² Tapani Tölli -Facebook-sivun statuspäivitys 4.4.2015.

²⁴³ Tapani Tölli -Facebook-sivun 1. ja 3. statuspäivitys 24.3.2015.

²⁴⁴ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 1.4.2015, 2. statuspäivitys 2.4.2015, 3. statuspäivitys 8.4.2015 ja 4. statuspäivitys 12.4.2015.

²⁴⁵ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 8.3.2015.

ympäristöministeriön lakkauttamisehdotuksia ja haluaisi pikemminkin, että sen asemaa vahvistetaan. Keskustan puheenjohtaja Juha Sipilä oli ehdottanut ministeriön yhdistämistä maa- ja metsätalousministeriöön.²⁴⁶ Aalto vastusti Kemijärven allasta.²⁴⁷ Hän puolusti koskiensuojelulakia yhdessä muiden ehdokkaiden kanssa yli puoluerajojen. Ehdokkaan jakamassa linkissä todettiin: “Kollajan tekoallashanke Pudasjärvellä on nostanut keskusteluun suomalaiselle virtavesiluonnolle tärkeän koskiensuojelulain avaamisen.” Samaisessa kirjoituksessa otettiin selkeä kanta ekologisten arvojen puolesta taloudellisia intressejä vastaan: “Vesivoiman lisärakentamisella olisi suuria negatiivisia vaikutuksia virtavesiluontoon, kiinteistöjen arvoon, uhanalaisten lajien kantoihin, kalastusmatkailuun sekä paikalliskulttuuriin.”²⁴⁸ Aallon sitoutui yhdessä päivityksessään BirdLife Suomi -järjestön tavoitteisiin.²⁴⁹ Toisessa päivityksessä hän totesi: “SSL:n vaalitavoitteet ovat erittäin hyviä ja kannatettavia. Tarkemmat määritelmät niistä löytyvät oheisesta linkistä...” Kyseessä oli Luonnonsuojeluliiton vaalitavoitteisiin sitoutuneet ehdokkaat.²⁵⁰ Aalto tuki myös luontoystävälliseksi kutsuttua energiaremonttia.²⁵¹ Ehdokkaan luontoharrastus ja luontoon liittyvät luottamustehtävät tulivat niin ikään esille päivityksissä.²⁵² Ottaen huomioon ehdokkaan painotuksen ympäristö- ja luontoasioihin päivityksissä ja näihin kuuluvien kannanottojen sisällön, on helppo sanoa, että Aalto painottaa selkeästi enemmän ekologisia arvoja kuin taloudellista kasvua ja kulutusta.

Immosen päivitykset eivät juuri korosta ekologisten arvojen ja taloudellisen kasvun vastakkainasettelua puoleen tai toiseen paria erkausta lukuun ottamatta. Hän nosti maaliskuussa yhdeksi seitsemästä päävaaliteemasta selkeästi Facebookissa lausahduksen “Yrittäjyyttä edistettävä”.²⁵³ Myöhemmin huhtikuussa Immonen jakoi linkin kotisivuillensa huomattavista laajempaan 23 vaaliteeman luetteloon, joka piti sisällään huomattavasti kattavamman kirjoituksen jokaisesta kohdasta. Tämä oli käytännössä ainoa kohta, jossa

²⁴⁶ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 31.3.2015.

²⁴⁷ Pirkka Aalto -Facebook-sivun statuspäivitys 19.3.2015.

²⁴⁸ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 4. statuspäivitys 2.4.2015.

²⁴⁹ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 8.4.2015.

²⁵⁰ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 3. statuspäivitys 9.4.2015.

²⁵¹ Pirkka Aalto -Facebook-sivun 3. statuspäivitys 16.4.2015.

²⁵² Pirkka Aalto -Facebook-sivun 4. ja 5. statuspäivitys 12.4.2015.

²⁵³ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 20.3.2015.

ekologisiin arvoihin otettiin laajemmin kantaa. Immonen korosti verkkosivuillaan ihmisen vastuuta luonnon hyvinvoinnista otsikon "Terveet ympäristö- ja luontoarvot kunniaan". Hän arvosteli voimakkaasti materialismia ja kritiikitöntä kuluttamista. Immonen vaati kaivosveroa ja jokamiehenoikeuksien rajaamista lähinnä Suomen kansalaisille.²⁵⁴

Huhtikuussa jakamassaan linkissä kotisivuistaan, jossa luetteli 23 vaaliteemaa, otti Immonen ekologisten arvojen lisäksi kantaa kulutukseen ja kasvuun. Otsikon alla "Suomalaista työtä ja yrittäjyyttä tuettava" hän puolusti voimakkaasti suomalaista työtä ja yrittämistä kuvaavasti "Suomalainen työ on myös todellinen ympäristöteko." Ehdokas peräänkuulutti paikallisen tuotannon suosimista ja vahvoja paikallistalouksia. Tämä vähentäisi hänen mukaansa päästöjä erityisesti vähenevien kuljetusten avulla. Teollisuuden siirtymistä Immosen termiin saastuttajamaihin hän torjui laskemalla energian ja kuljetusten verotusta. Lisäksi hän vaati saastetulleja pahimpien saastuttajamaiden tuotteille. Ehdokas korosti ekologisten katastrofien torjumisen globaalia luonnetta. "Elinkustannuksia alennettava - liikkuminen ja asuminen halvemmaksi" -osiossa Immonen esitti polttoaineverotuksen alentamista, autoveron poistoa ja täyssähköautojen vapautusta arvonlisäverosta. Kohdassa "Maaseutu elinvoimaiseksi" ehdokas painotti paikallista, puhdasta ja eettisesti kestävästä ruoantuotantoa ja lähiruokaa. Immonen näki tämän ekologisesti kestäväksi. Kasvavan biotalouden hän näki mahdollisuutena. Ehdokas kannatti työmatkojen verovähennysoikeuden kasvattamista ja korostaa henkilöauton tarvetta syrjäseuduilla. Immonen ei kannattanut metsähakkuiden vähentämistä, mutta korosti metsäpolitiikassa tasapainoa talouden ja luonnon välillä. Otsikon "Omavaraisen ja hajautetun energiatuotannon puolesta" alla Immonen puhui ydinvoiman puolesta: "Kannatan lisäydinvoiman rakentamista, sillä se on keino tuottaa lisää sähköenergiaa mahdollisimman pienillä ympäristökustannuksilla."²⁵⁵

Immosen sijoittaminen ristiriitaisuudella ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus ei ole yksinkertaista. Hänellä on ristiriitaisuuden molempien päiden

²⁵⁴ Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015; Immonen 2015b, elektr. dokumentti.

²⁵⁵ Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015; Immonen 2015b, elektr. dokumentti.

tavoitteita. Toisaalta hän puolusti ekologisia arvoja mutta moni poliittinen tavoite taas oli valittu talouden ehdoin. Joissakin kohdin kotimaista taloutta vahvistavia kannanottoja puolustettiin myös ekologisuutta painottavalla retoriikalla. Jonkin verran päivitysten ja erityisesti vaaliteemojen ajatuskulkua selittää niitä avoimesti läpileikkaavat ideologiat: nationalismi ja patriotismi. Yksinkertaistettuna: Kun Immonen katsoi ekologisten arvojen olevan Suomen ja suomalaisten etujen mukaisia, niitä oli syytä kannattaa mutta silloin kun ne eivät olleet, kasvun ja kulutuksen intressit veivät voiton. Täysin tällainen logiikka ei selitä tokikaan ehdokkaan poliittisia tavoitteita, mutta monessa kohdin se auttaa ymmärtämään valittujen teemojen tavoitteita.

Ristiriitaulottuvuutta ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus ei käytännössä juuri käsitelty Jouppilan päivityksissä. Ainoa julkaisu, jossa näitä edes jokseenkin sivuttiin linkin takana on vaaliohjelman linkittävä päivitys.²⁵⁶ On siis tehtävä oletus, että Jouppila jakoi ainakin pääpiirteissään vaaliohjelmassa paalutetut linjaukset.

Ekologisten arvojen puolesta puhui ohjelman osuus ”Miljö” eli ”Ympäristö”. RKP halusi vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisätä uusiutuvaa energiaa. Puolue painotti ihmisten vastuuta ympäristöstä ja ilmastosta. Toisaalta ohjelman osuus ”Jobb och ekonomi” eli ”Työpaikat ja talous” painotti, että Suomi tarvitsee enemmän työpaikkoja ja yrityksiä. Muutenkin osio korosti työn ja yritteliäisyyden merkitystä.²⁵⁷ Selkeää sijoittamista ekologisten arvojen ja taloudellisen kasvun välillä ristiriitaulottuvuusjanalla ei voi näin vähäisellä päivitysaineistolla tehdä. Linkatun ohjelman sisällön perusteella molemmat janan päädyt ovat suhteellisen tasapainoisessa asemassa.

3.3.7. Eliitti vastaan kansa

Paloheimon määrittelemä ristiriitaulottuvuus eliitti vastaan kansa ilmenee muun muassa kansan enemmistön ja heikoimmassa asemassa olevien aseman puolustamisessa sekä kriittisyytenä eliittiryhmien etuihin ja valtaan. Suomessa

²⁵⁶ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 18.3.2015.

²⁵⁷ Annika Jouppila RKP -Facebook-sivun statuspäivitys 18.3.2015.

perussuomalaiset on kunnostautunut tämän ristiriitaulottuvuuden esilletuomisessa kansan näkökulmasta. Lijphart määrittelee alkuperäisen ristiriitaulottuvuuden kysymykseksi koko hallitsemistavan hyväksyttävyydestä, mutta näin syvästä merkityksestä suomalaiseen järjestelmään sovellettavassa ristiriitaulottuvuudessa ei ole kyse.²⁵⁸

²⁵⁸ Reunanen & Suhonen 2009, 330; Lijphart 1984, 127–129; Paloheimo & Raunio 2008, 12–16.

Taulukko 13: Ehdokkaat eliitti vastaan kansa -ristiriitaulottuvuudella²⁵⁹

	Selkeästi eliitin puolella	Maltillisesti eliitin puolella	Puolueeton	Ei voi päätellä	Maltillisesti kansan puolella	Selkeästi kansan puolella
Hänninen				XXX		
Halmeenpää				XXX		
Autto				XXX		
Ojala-Niemelä				XXX		
Tölli				XXX		
Aalto				XXX		
Immonen						XXX
Jouppila				XXX		

Eliitti vastaan kansa -ristiriitaulottuvuudessa tyypillistä on heikoimmassa asemassa olevien aseman puolustaminen. Hänninen puhui päivityksissään pariin otteeseen "heikoimmassa asemassa" olevista.²⁶⁰ Lisäksi Hänninen nosti monta kertaa esille tuloerot ja vasemmiston halun pienentää niitä.²⁶¹ Huolimatta edellä sanotusta ei Hännisen päivityksissä eliitin ja kansan välistä vastakkainasettelua korostettu kuitenkaan itsessään juurikaan avoimesti, vaan pikemminkin se tuli esille juuri heikoimmassa asemassa olevien puolustamisena. Tästä johtuen ehdokkaan sijoittaminen kansan puolelle eliittiä vastaan ei ole yksiselitteistä, vaan pikemminkin on todettava, että Hännisen päivityksissä on lähinnä piirteitä eliittikriittisyydestä ja nimenomaan taloudelliseen eliittiin liittyen. Asettaminen janan jompaan kumpaan päähän ei siten ole tarkoituksenmukaista.

Hanna Halmeenpäälläkään ei juuri ollut julkaisuja aiheesta. Eliitti vastaan kansa tuli Halmeenpäällä korkeintaan esille köyhien asian puolustamisessa pitkin päivityksiä, mutta tämän tutkimuksen tulkintojen mukaan pelkkä talouskritiikki ei riitä sijoittamisen perusteeksi yksistään janalla.²⁶²

²⁵⁹ Katja Hänninen, Hanna Halmeenpään, Heikki Autton, Johanna Ojala-Niemelän, Tapani Töllin, Pirkka Aallon, Olli Immosen ja Annika Jouppilan Facebook-sivujen statuspäivitykset aikavälillä 1.3.2015–26.4.2015.

²⁶⁰ Katja Hänninen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 13.3.2015 ja 2. statuspäivitys 23.4.2015.

²⁶¹ Esim. Katja Hänninen -Facebook-sivun 1. statuspäivitys 5.3.2015 ja 2. statuspäivitys 16.4.2015.

²⁶² Hanna Halmeenpää -Facebook-sivun statuspäivitykset, passim.

Olli Immonen kannatti kansanäänestyksiä tärkeistä asioista jopa siinä määrin, että nosti ne yhdeksi päävaaliteemoistaan.²⁶³ Immonen jakoi maaliskuun puolessa välin päivityksessään kansalaisaloitepalvelun aloitteen ”Rikokseen syyllistyneen ulkomaalaisen karkottaminen”.²⁶⁴ Immonen kannatti suoraa demokratiaa edustuksellisen demokratian tueksi. Hän vaati kansalaisaloitteita ja kansalaispäätöksiä eli kansanäänestyksiä tärkeistä asioista.²⁶⁵ Ristiriitaulottuvuudella eliitti vastaan kansa Immonen sijoittuu jo puolueensa luonteen mutta myös omien nostojensa perusteella selkeästi kansan puolelle.

Muilla ehdokkailla eli Auttolla, Ojala-Niemelällä Töllillä, Aallolla ja Jouppilalla ei ollut eliitti vastaan kansa -ristiriitaulottuvuuteen selvästi liittyvää sisältöä julkaisuissaan.

3.3.8. Yhteenveto

Kansanedustajaehdokkaiden Facebook-päivityksissä korostuvista ristiriitaulottuvuuksista on mahdollista tehdä monenlaisia mielenkiintoisia johtopäätelmiä niin ehdokkaisiin itseensä kuin heidän edustamiin puolueisiin, maantieteelliseen vaalialueeseen ja ylipäänsä vuoden 2015 eduskuntavaaleihin liittyen. Vasemmisto–oikeisto-jako näkyi yllättävänkin selkeästi ehdokkaiden päivityksistä, sillä vain yksi voitiin luokitella maltillisesti vasemmistolaiseksi, yhden sijoittumista ei voitu käytössä olleella aineistolla tehdä, mutta muut olivat joko selkeästi vasemmalla tai oikealla. Korostettu maltillisuus ei ollut tarkasteltavilla henkilöillä ainakaan juuri noiden vaalien aikaan suosittu, vaan väriä tunnustettiin reilusti ja avoimesti. Ehdokkaiden puolueataustojen kohdalla ei juuri yllätyksiä tullut: vasemmistopuolueiden ehdokkaat olivat vasemmalla ja oikeistolaiseksi yleisesti miellettyjen puolueiden ehdokkaat päivityksissään myös oikeistolaisia. Ainoa ehkä odotuksista poikkeava tulos oli RKP:n ehdokkaan sijoittuminen julkaisujen pohjalta maltillisesti vasemmalle oikeistolaisuuden sijaan. On toki reilua tuoda esille, että saman aineiston perusteella voisi eri tulkinnoilla tulla toisenlaiseenkin tulokseen, kuten minkä tahansa muunkin tässä

²⁶³ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 20.3.2015.

²⁶⁴ Olli Immonen -Facebook-sivun statuspäivitys 13.3.2015.

²⁶⁵ Olli Immonen -Facebook-sivun 2. statuspäivitys 2.4.2015; Immonen 2015b, elektr. dokumentti.

käsitellyn ristiriitaulottuvuuden kohdalla, mutta suuntaa-antavana päätelmät ovat joka tapauksessa melko selviä.

Syrjäseutujen ja kasvukeskusten keskinäinen vastakkainasettelu korostui lähes yhtä paljon kuin vasemmisto–oikeisto-akseli. Tämän ristiriitaulottuvuuden osalta eri puolueiden ehdokkaat olivat Facebook-retoriikassaan hämmästyttävänkin lähellä toisiaan. Selkeästi syrjäseutujen puolella oli ehdokkaista kolme ja maltillisesti kaksi. Vain kaksi ehdokasta oli suhteellisen tasapuolisesti retoriikassaan syrjäseutujen ja kasvukeskusten puolella sekä yhden ehdokkaan osalta päätelmiä ei tarkasteluajan aineistosta voinut päätellä. Syrjäseutuja puolustaneiden ehdokkaiden puoluetustat eivät yllättäneet: keskusta, vasemmistoliitto ja perussuomalaiset korostuivat. Kuten jo aiemminkin tutkimuksessa on tullut ilmi, ovat kaksi ensin mainittua puoluetta olleet syrjäseuduilla suosittuja jo perinteisesti. Hieman yllättäen myös Vihreän Liiton ehdokkaan some-retoriikka oli syrjäseutuja maltillisesti puolustavaa. Tähän yhtenä syynä on luultavasti henkilön itsensä asuinpaikka suurten asutuskeskusten ulkopuolella. Toinen tekijä lienee vaalipiiri: pohjoisen harvaan asutun alueen asukin ei kannata äänestäjilleen toistaa Etelä-Suomen asutuskeskusten kaupunkeihin keskittyvää puhetta, joka on sinänsä ymmärrettävästi hieman tyypillisempää puolueelle vahvimpien kannatusalueiden keskittyessä juuri Suomen mittakaavassa suuriin ja eteläisiin kaupunkeihin.

Kansallinen vastaan kansainvälinen -ristiriitaulottuvuus tarjosi päivitysten osalta suhteellisen odotettavissa olevien tulosten lisäksi myös edellisen ristiriitaulottuvuuden kaltaisia pienehköjä yllätyksiä. Vasemmisto ja oikeisto hajosi tässä eri leireihin, sillä kansallisessa päädyssä oli niin selkeästi vasemmistolaisia ehdokkaita kuin selkeästi oikeistolainen ehdokas. Vihreän Liiton ehdokas yllätti sijoittumalla selkeästi kansalliseen päätyyn vasemmistoliiton ja perussuomalaisen ehdokkaan kanssa. Selkeästi kansainväliseen päätyyn ei yltänyt kukaan, mikä on mielenkiintoinen huomio sinänsä jo. Tämä seikka on luultavasti monen osatekijän summa, jonka selvittämiseen täytyisi tehdä omaa laajempaa jatkotutkimusta, mihin tämän tutkimuksen aineistolla ja rajauksilla ei ole syvempää mahdollisuutta. Hypoteesin tästä voi kuitenkin jo esittää: kärjistäen ulkopoliittiset linjaukset kiinnostavat etelän yliopistokaupungeissa enemmän kuin

pohjoisen maaseudulla, jossa arjen työhön ja toimeliaisuuteen vaikuttaa ennemminkin harjoitettu aluepolitiikka.

Suomessa historiallisesti ja erityisesti itsenäisyyden alkuaikoina poliitikkoja innostanut kielikysymys ei juuri innostanut ehdokkaita. Ruotsinkieliset vastaan suomenkieliset -ristiriitaulottuvuudella oli mahdollista Facebook-julkaisujen perusteella sijoittaa ainoastaan kaksi kansanedustajaehdokasta, joista molemmat puoluetustat huomioiden hyvin yllätyksettömästi: RKP:n ehdokas selkeästi ruotsin kieleen painottuvalle puolelle ja perussuomalaisten ehdokas selkeästi suomen kieleen painottuvalle puolelle. Muiden ehdokkaiden hiljaisuus kielikysymyksen osalta oli tyrmäävää: kenenkään muun kuuden ehdokkaan päivityksistä ei löytynyt aineistoa painotuksen selvittämiseksi. Tämä kertoo siitä, etteivät ehdokkaat pitäneet kysymystä mitenkään olennaisena ainakaan omassa sosiaalisen median kampanjassaan.

Kielikysymyksen lisäksi yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus -ristiriitaulottuvuus loisti poissaolollaan päivityksissä. Ainoastaan kaksi ehdokasta oli julkaisujen perusteella sijoitettavissa janalla: Perussuomalaisten ehdokas selkeästi yhtenäiskulttuurin puolesta ja kristillisdemokraattien ehdokas maltillisesti yhtenäiskulttuurin puolesta. Tutkimustulos vahvistaa yleistä ajattelua, jossa perussuomalaiset ja kristillisdemokraatit edustavat puolueista suhteellisesti eniten konservatismia Suomessa.

Ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus -ristiriitaulottuvuus oli ulottuvuuksista ainoa, jossa jokaisesta ehdokkaasta pystyi päättämään jotakin, eli jokainen oli ottanut asiaan kantaa ainakin jollain tavalla. Tämä kertoo ekologisten kysymysten olleen ajankohtaisia vuoden 2015 vaalien alla ja yleisestikin aikakaudelle leimallisia. Yleisten odotusten mukaisesti Vihreä ehdokas oli selkeästi ekologisten arvojen puolella. Vasemmistoliiton ehdokas ylsi vain maltillisesti ekologisten arvojen puolelle. Hieman yllättävää oli kristillidemokraattien ehdokkaan painottuminen selkeästi ekologiseen päätyyn, mutta tätä itse ehdokaskin mainosti avoimesti ja toistuvasti. Jos vasemmistopuolueiden suhteen ei tullut yllätyksiä, eivät oikeistopuolueetkaan tehneet erkausta: Kokoomuksen ehdokas oli selkeästi kasvun ja kulutuksen puolella kun taas keskustan ehdokas

maltillisesti kasvun puolella. Perussuomalaisten ja Ruotsalaisen Kansanpuolueen ehdokkailla oli piirteitä ja näkökulmia janan molemmista päistä. Perussuomalaisen ehdokkaan kohdalla ainakin osin selittävänä tekijänä voidaan pitää muihin puolueisiin verrattuna omaleimaista kansallismielistä aatetta: jos ekologisuudella pystyttiin edistämään kansallista etua, sitä kannatettiin kasvun ja kulutuksen kustannuksella. Tämä ei tosin ollut ainoa syy ekologisille näkökulmille, mutta yksi selkeästi esille noussut.

Eliitti vastaan kansa -ristiriitaulottuvuus herätti ehdokkaissa kaikista vähiten intohimoja. Seitsemän ehdokasta kahdeksasta oli mahdotonta käytössä olevalla aineistolla sijoittaa janan mihinkään päähän aihetta käsittelevien päivitysten puutteen vuoksi. Selkeästi kansan puolelle asettui kuitenkin perussuomalaisten ehdokas, mikä ei ole suuri yllätys populistiseksi mielletyltä puolueelta. On täysin mahdollista, että eliittiin ei varsinaisesti halua retoriikassaan asettua ehdokkaista kukaan, vaikka sellainen sopisi ehdokkaan poliittisille linjoille paremmin kuin kansan korostaminen. Avoimella eliittimyönteisyydellä voi katsoa olevan huono kaiku äänestäjien keskuudessa.

Bekafigon havainto, jonka mukaan sosiaalisen median vallankumouksellinen puoli on edullisuus ehdokkaille sekä kyky tavoittaa äänestäjiä ehdokkaiden hyväksi, vaikka he olisivat muuten alisteisessa asemassa kilpaillessaan vaaleissa, saa tukea tutkimuksen pohjoissuomalaisten ehdokkaiden osalta.²⁶⁶ Facebook toi selkeästi lisäarvoa kampanjointiin, sillä sen avulla ehdokkaat tavoittivat suuren määrän äänestäjiä jopa ilmaiseksi. Lisäksi viestin pystyi säilömään myöhempää käyttöä varten. Some antoi vähemmän varakkaille ja edustajakokemusta vailla olleille ehdokkaille aiempaa paremman mahdollisuuden tuoda ajatuksiaan esille suurellekin yleisölle.

Suomalaisten ehdokkaiden sosiaalisen median käyttämistavassa oli samankaltaisuuksia Romanian ehdokkaiden kanssa. Kuten Pătrut tutkimuksissaan totesi, Romaniassa ehdokkaat käyttivät sosiaalista mediaa itseä mainostaviin viesteihin, hyökätäkseen joitakin aiheita vastaan ja kutsuakseen

²⁶⁶ Bekafigo et al. 2013, 101–102.

kannattajia äänestämään. Juuri näitä samoja käyttötapoja hyödynsivät pohjoissuomalaiset kansanedustajaehdokkaat.²⁶⁷

²⁶⁷ Pătrut 2016, 85–86.

LOPPULAUSE

Tutkimuksen aiheena on Pohjoissuomalaisten ehdokkaiden Facebook-kirjoittelu vuoden 2015 eduskuntavaalien alla. Kohteena oli kahdeksan pohjoissuomalaisen eduskuntavaaliehdokkaan Facebook-käyttäytyminen eri puolueista: Katja Hänninen (vasemmisto), Hanna Halmeenpää (vihreät), Pirkka Aalto (kristillisdemokraatit) Heikki Autto (kokoomus), Johanna Ojala-Niemelä (sosiaalidemokraatit), Tapani Tölli (keskusta), Olli Immonen (perussuomalaiset) ja Annika Jouppila (RKP). Opinnäytetyössä keskityttiin Facebook-julkaisujen tekniseen muotoon ja poliittiseen sisältöön.

Tutkimuksessa käsiteltyjen ehdokkaiden julkaisujen tekninen muoto eli toteutus ja niiden suosio vaihteli. Yleisin tapa käyttää Facebookia oli jakaminen. Vähemmistöllä ehdokkaista julkaisut ilman muun sisällön jakamista nousivat suosituimmaksi. Yleisin yksittäinen julkaisutoimintatyyppi kansanedustajaehdokkaiden keskuudessa oli tekstilinkin jako ja toiseksi suosituin julkaisutoimintatyyppi taas oli kuvapäivitykset. Oman Facebook-profiilin kuvajulkaisun jako Facebook-sivulle sijoittui kolmanneksi suosituimmaksi julkaisutoimintatyypiksi, ja Auttolla se oli jopa suosituin tapa. Teknisen toteuttamisen erot eivät noudatelleet oikeisto-vasemmisto-jakoa tai mitään muutaakaan ristiriitautuvuutta eli yksityinen tekniikka ei ollut suositumpaa tietyn aatteellis-poliittisen ryhmän keskuudessa. Eri ehdokkaiden saama suosio julkaisuihin reagoitien ja julkaisujen muodossa vaihteli radikaalistikin suositumpien ja vähemmän suosittujen ehdokassivujen kesken. Niidenkin osalta, joilla reagointi ja kommentointi oli määrällisesti lähempänä toisiaan, toiset ehdokkaat keräsivät tarkasteluajanjaksolla enemmän reagointeja ja kommentteja yksittäisiin julkaisuihin ja toiset tasaisemmin useampaan päivitykseen. Reagointeja eniten keränneen ehdokkaan (Halmeenpää, 6263 kappaletta) ja vähiten keränneen ehdokkaan (Jouppila, 139 kappaletta) ero oli suuri. Myös päivityksiin tulleiden kommenttien osalta ero oli valtaisa (suosituimmalla Halmeenpäällä 409 ja vähiten suositulla Jouppilalla 3 kappaletta).

Eräs tapa saada selville mitä politiikan alueita ehdokkaat käsittelevät ja korostivat julkaisuissaan, oli selvittää järjestelmällisesti minkä ministeriöiden alaisuuteen

Facebook-päivitysten aiheet kuuluivat. Käsiteltyjen ehdokkaiden painotukset eri ministeriöihin olivat puoluetustat huomioiden pääpiirteissään odotustenmukaisia. Poikkeuksia tarjosivat lähinnä kokoomuslaisen Autton vähäinen painotus puolustusministeriön suhteen ja kristillisdemokraattien Aallon ympäristöasioiden korostus. Muuten ehdokkaat, myös edellä mainitut kaksi, nostivat esille sellaisia aiheita, joissa jo perinteisesti heidän edustamansa puolueet ovat kunnostautuneet: Vasemmistoliiton Katja Hänninen painotti veropolitiikkaa keskittymällä valtionvarainministeriöön sekä työ- ja elinkeinoministeriön sisältöjä, SDP:n Johanna Ojala-Niemelä korosti samoja ministeriöitä toisena vasemmistopuolueen edustajana mitä vasemmistoliiton Hänninen, vihreiden Hanna Halmeenpää korosti suhteellisen paljon ympäristöön liittyviä asioita myös ympäristöministeriön ulkopuolella, keskustan Tapani Tölli maa- ja metsätalousministeriö nousi kärkisijoille heti työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön jälkeen, perussuomalaisten Olli Immonen painotti sisäministeriötä pitkälti maahanmuuton vuoksi mutta myös puolueelleen tyypillisesti oikeusministeriötä ja RKP:n Annika Jouppilalla korostui opetus- ja kulttuuriministeriö erityisesti ruotsin kielen aseman takia.

Toinen tapa tarkastella ehdokkaiden Facebook-päivitysten poliittista sisältöä oli järjestelmällisesti eritellä julkaisujen poliittisia ristiriitailottuvuuksia. Eduskuntavaaliehdokkaiden sosiaalisen median päivitysten poliittisilla ristiriitailottuvuuksilla sijoittumisen ja sijoittamisen tutkimuksellinen vahvuus on siinä, että sillä saa järjestelmällistä ja aihepiireittäin eriteltyä tietoa poliitikkojen aatteellis-poliittisista painotuksista ja vaatimuksista. Sen avulla näkymätön tulee näkyväksi: on mahdollista huomata myös se, mitä ehdokas ei sanonut, kirjoittanut tai vaatinut. Vaikenemisen voi laskea myös poliittiseksi kannanotoksi ja arvovalinnaksi itsessään. Poliittisten ristiriitailottuvuuksien systemaattisella analyysillä juuri nämä poliittisten aihepiirien katveet on mahdollista tuoda näkyväksi. Tässä tutkimuksessa jokaisella ulottuvuudella poliitikot sijoitettiin joko keskelle, maltillisesti jommalle kummalle puolen janaa tai selkeästi jompaan kumpaan laitapäähän. Lisäksi huomioitiin tilanne, jossa ei aineiston niukkuuden perusteella ollut mahdollista tehdä sijoittamista ollenkaan. Yhtä kaikki, poliittisista ristiriitailottuvuuksista erityisesti perinteinen oikeisto-vasemmisto-jako korostui siitäkin huolimatta, että sen merkittävyyden laskusta on huomauteltu jo jonkin

aikaa. Tutkimukseen valikoiduilla ehdokkailla sijoittuminen akselin jompaan kumpaan päätyyn oli päivitysten osalta ehkä yllättävänkin selkeää. Saatavilla olevasta aineistosta ei noussut painotusta korostettuun maltillisuuteen tai keskustalaisuuteen. Perinteisten oikeistopuolueiden edustajat olivat julkaisuissaan oikealla ja perinteisten vasemmistopuolueiden edustajat vasemmalla. Ainoastaan RKP:n ehdokkaan Jouppilan sijoittuminen maltillisesti vasemmalle rikkoi odotuksia.

Seuraavaksi merkittävin ristiriitaulottuvuus, syrjäseudut vastaan kasvukeskukset, olikin tulosten osalta erityislaatuinen ja jossakin määrin jopa yllätyksellinen: eri puolueiden edustajat olivat hyvinkin lähellä retoriikassa toisiaan. Syrjäseutujen puolelle oli sijoitettavissa maltillisesti tai selkeästi kahdeksasta ehdokasta jopa viisi. Yllättävimmäksi näistä voi katsoa vihreiden Halmeenpään sijoittumisen tähän kastiin ottaen huomioon puolueen ehkä stereotyyppisenkin luonteen etelän urbaanina kaupunkipuolueena. Lopuista kolmestakaan ehdokkaasta ketään ei voitu aineiston perusteella sijoittaa edes maltillisesti kasvukeskusten puolelle, vaan joko ehdokas oli janalla keskellä tai ei häntä ei ollut mahdollista sijoittaa tietojen puuttuessa ollenkaan. Tämän jopa herttaisen yksimielisyyden voi katsoa johtuvan Pohjois-Suomen vaaliipiirien vähäväkisestä ja syrjäseutumaisesta luonteesta: kukaan ehdokkaista tuskin halusi leimautua ainakaan alueensa etujen vastustajaksi.

Kansallinen vastaan kansainvälinen -ristiriitaulottuvuuden kohdalla ehdokkaan vasemmistolaisuus tai oikeistolaisuus ei taannut samaan janahan päähän kuulumista. Vihreän Liiton Halmeenpää yllätti jälleen kerran sijoittumalla selkeästi kansalliseen päätyyn vasemmistoliiton Hännisen ja perussuomalaisen Immosen kanssa. Mielenkiintoinen huomio oli, että tutkimukseen valitut ehdokkaat sijoittuvat keskimäärin kansallisempaan päähän, sillä kansainväliseen laitapäähän ei päätynyt kukaan, vaikka maltillisesti kansainvälisistä painotusta oli SDP:n Ojala-Niemelällä ja RKP:n Annika Jouppilalla. Loppujen kolmen edustajan sijoittuminen oli janalla neutraali tai Facebook-aineisto ei riittänyt johtopäätöksiin.

Ekologiset arvot vastaan kasvu ja kulutus -ristiriitaulottuvuuden laaja kiinnostus ehdokkaiden parissa kertoo asian ajankohtaisuudesta vaalien aikaan: jokainen

oli ottanut asiaan kantaa jossain päivityksessä. Janan ennalta-arvattavimpia laikapäitä edustivat Vihreän liiton Halmeenpää, joka oli selkeästi ekologisten arvojen puolella ja kokoomuksen Autto puolustaessaan julkaisuissaan selkeästi kulutusta ja kasvua. Puoluepoliittisen yllätyksen tarjosi KD:n Aalto sijoittumalla samaan kohtaan ristiriitaulottuvuudella vihreän kanssa. Muut ehdokkaat sijoittuivat suhteellisen yllätyksettömästi puoluepoliittiset linjaukset huomioiden joko keskelle (PS, RKP) tai maltillisesti jommalle kummalle puolen janaa (vasemmistoliitto, keskusta). Ainoastaan SDP:n ehdokkaan sijoittamista ei voinut suorittaa aineiston puutteen takia.

Ristiriitaulottuvuudet ruotsinkieliset vastaan suomenkieliset, yhtenäiskulttuuri vastaan moniarvoisuus ja eliitti vastaan kansa herättivät ehdokkaissa vaisusti kiinnostusta, sillä suurimmalla osalla tarkastelluista poliitikoista ei ollut Facebook-päivityksissään minkäänlaista kannanottoa asiaan. Se julkaisutoiminta, jota kuitenkin oli, noudatteli vahvasti puoluepoliittisia ennakoasetelmia: Perussuomalaisten Immonen oli selkeästi yhtenäiskulttuurin, kansan ja suomenkielisyyden puolella janaa moniarvoisuutta, eliittiä ja ruotsinkielisyyttä vastaan. Ruotsalaisen Kansanpuolueen Jouppila taas oli selkeästi ruotsinkielisellä puolella. Kristillisdemokraattien Aalto sijoittui maltillisesti yhtenäiskulttuurin puolelle janaa.

Tässä esitettyjä tutkimustuloksia ristiriitaulottuvuuksista ei voi yleistää automaattisesti Suomen puolueissa tai eduskunnassa sellaisenaan yleisesti vallitseviksi ristiriitaulottuvuuksiksi. Niiden selitysvoima koskee lähinnä juuri sitä mitä on tutkittu: valittujen ehdokkaiden sosiaalisen median päivittelyä Facebookin osalta vaalien aikaan. Tarkemman järjestelmällisen analyysin ulkopuolelle jäävät väkisilläkin vaalikonevastaukset, puolueohjelmat, perinteisessä mediassa tapahtuvat ulostulot, blogit, muu sosiaalinen media ja varsinainen toiminta eduskunnassa. Mikäli tutkimuksessa saatuja tuloksia hyödyntää kuitenkin yhtenä osana muiden samoja aihepiirejä koskevien tutkimusten kanssa, on eri puolueiden kansanedustajaehdokkaiden yleisestä sijoittumisesta eri ristiriitaulottuvuuksilla mahdollista saada jo suhteellisen kokonaisvaltaista tietoa.

Poliitikkojen sosiaalisen median kirjoittelu tarjoaa käytännössä loputtomasti jatkotutkimusmahdollisuuksia eri tavalla valituilla rajauksilla. Tutkimuskohteeksi voisi valita eri vaalit tai vaalien välisen ajan, eri ehdokkaat, eri vaalipiirit tai erilaiset sosiaalisen median alustat. Vaalien osalta on järkevää pysyä pääosin 2010-luvulla some-alustojen historiallisesta uutuudesta johtuen. Vaikka ajalliset rajauksetkin täytyy perustella huolellisesti, on kuitenkin ymmärrettävä, että parhaiten perusteltukin aikarajaus on jokseenkin mielivaltainen rajaus politiikassa. Kansanedustajaehdokkaat kun aloittavat vaalikampanjoitaan eri aikoihin, ja lisäksi monelle politiikka on enemmän elämäntapa kuin vain yksittäinen kampanja. Tämän vuoksi ehdokkaina olleiden henkilöiden poliittinen kirjoittelu sosiaalisen median alustoille ei katso keinotekoisia kampanja-aikoja, vaan poliittinen julkaiseminen on ajallisesti jatkuvaa. Muiden rajausten lisäksi tutkimuksen luonnetta muuttaisi sisällöllisen tarkastelutavan muuttaminen: poliittisten ristiriitaulottuvuuksien tarkastelun painottamisen sijasta sisältöä voisi analysoida jonkun muun teoreettisen viitekehyksen tai kysymyksenasettelun kautta. Joka tapauksessa tätä opinnäytetyötä lukevat voivat ottaa työn paitsi tutkimuksena itsessään myös kannanottona ja kehotuksena tutkia historia- ja yhteiskuntatieteiden parissa enemmän, laajemmin ja syvemmin poliitikkojen sosiaalisen median julkaisutoimintaa vaalien alla ja niiden välissä.

LÄHTEET JA TUTKIMUSKIRJALLISUUS

I Painamattomat lähteet:

1. Viranomaislähteet:

"Hallituksen tiedot ja kokoonpano 72. Katainen | 22.6.2011 - 24.6.2014". Ministeritietojärjestelmä, valtioneuvoston viestintäosasto. Valtioneuvosto. <http://valtioneuvosto.fi/tietoa/historiaa/hallitukset-ja-ministerit/raportti/-/r/m1/72> (luettu 6.6.2021).

"Hallituksen tiedot ja kokoonpano 73. Stubb | 24.6.2014 - 29.5.2015". Ministeritietojärjestelmä, valtioneuvoston viestintäosasto. Valtioneuvosto. <http://valtioneuvosto.fi/tietoa/historiaa/hallitukset-ja-ministerit/raportti/-/r/m1/73> (luettu 6.6.2021).

"Euroopan parlamentti / Vuoden 2014 eurovaalien tulokset". Tulokset maittain. Euroopan parlamentti. <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/fi/country-results-fi-2014.html> (luettu 6.6.2021).

"Euroopan parlamentti. Vuoden 2014 eurovaalien tulokset". Vuoden 2014 avajaisistunto. Euroopan parlamentti. <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/fi/20150201PVL00021/Edelliset-eurovaalit> (luettu 6.6.2021).

2. Uutiset ja uutistoimistot:

Brännare, Stina 2015: *Paavo Lipposen selvitys: Arktisesta alueesta voi kehittyä Euroopan suurin investointikohde – Suomi tarvitsee pohjoisen tahtotilan*. Yle Uutiset 30.03.2015. <https://yle.fi/uutiset/3-7898031> (luettu 6.6.2021).

Forsberg, Tiina 2015: *Tutkimus: Suomessa muslimien määrä lähes viisinkertaistuu*. Yle Uutiset 07.04.2015. <https://yle.fi/uutiset/3-7909301> (luettu 6.6.2021).

Hara, Jyrki & Hamunen Ulla-Maija 2019: *Perussuomalaiset siirretään istumaan eduskunnan oikeaan laitaan vasten tahtoaan – Halla-aho: "Protestointia ja kiusantekoa"*. Yle Uutiset 2.5.2019. <https://yle.fi/uutiset/3-10763828> (luettu 6.6.2021).

Kunnas, Kristiina 2017: *KD:n varapuheenjohtajaehdokka Pirkka Aalto: "Haluan Kristillisdemokraateista entistä luonto- ja ympäristöystävällisemmän puolueen"*. KD-Lehti. <https://www.kdlehti.fi/2017/07/29/kdn-varapuheenjohtajaehdokka-pirkka-aalto-haluan-kristillisdemokraateista-entista-luonto-ja-ymparistoystavallisemman-puolueen/> (luettu 6.6.2021).

Leppänen, Veli-Pekka 2015: *Professori Uusikylä on peruskoulun puolustaja*. Helsingin Sanomat. <https://www.hs.fi/ihtiset/art-2000002815817.html> (luettu 6.6.2021).

Niemonen, Reeta 2021: *Ylen kysely: Sosiaalinen media vaikuttaa lähes joka toisen äänestyspäätökseen kuntavaaleissa – tulos yllätti tutkijankin*. YLE Uutiset 30.01.2021. <https://yle.fi/uutiset/3-11761178> (luettu 6.6.2021).

Nissinen, Hannes 2015: *Lähes puolet kaikesta Suomen energiasta tulee Venäjältä – Professori: "Suomi ei mielellään keikuta ylläpitävää venettä"*. Helsingin Sanomat 04.04.2015. <https://www.hs.fi/talous/art-2000002814065.html> (luettu 6.6.2021).

Rissanen, Samuli 2015: *"1–2 miljardin säästöt, kivuttomasti"*. KD-Lehti 18.3.2015. <https://www.kdlehti.fi/2015/03/18/1-2-miljardin-saastot-kivuttomasti/> (luettu 6.6.2021).

Stenroos, Maria 2015: *Heidi Hautala vaatii Fennovoima-sopimuksia julkisiksi*. Yle Uutiset 13.03.2015. <https://yle.fi/uutiset/3-7867334> (luettu 6.6.2021).

Varjonen, Terhi 2018: *Talous- ja velkaneuvonta siirtyy kunnilta valtiolle – Vaasassa siirto tietää muuttoa ja lisää henkilökuntaa*. Yle Uutiset 23.11.2018. <https://yle.fi/uutiset/3-10519814> (luettu 6.6.2021).

Rosvall, Minna 2015: *Tutkija: Facebook on edelleen ehdokkaiden suosituin someväline – nettikaverit puivat päätöstään keskusteluverkostoissa*. YLE Uutiset 13.4.2015. <https://yle.fi/uutiset/3-7920336> (luettu 6.6.2021).

Gertsch, Mia & Lapintie Lassi 2014: *Vasemmistoliitto lähtee hallituksesta*. YLE Uutiset 25.3.2014. <https://yle.fi/uutiset/3-7155893> (luettu 6.6.2021).

Tapiola, Paula 2014: *Vihreät ulos hallituksesta – "Mieli on raskas ja pettynyt"*. YLE Uutiset 18.9.2014. <https://yle.fi/uutiset/3-7478372> (luettu 6.6.2021).

"Koko maa - Puolueiden kannatus". Tulospalvelu. Vaalit 2011. YLE. <http://vaalit.yle.fi/tulospalvelu/2011/index.html> (luettu 6.6.2021).

"Koko maa - Puolueiden kannatus". Tulospalvelu. Kuntavaalit 2012. YLE. http://vaalit.yle.fi/tulospalvelu/2012/kuntavaalit/puolueiden_kannatus.html (luettu 6.6.2021).

"Koko maa - Puolueiden kannatus". Tulospalvelu. Eduskuntavaalit 2015. YLE. http://vaalit.yle.fi/tulospalvelu/2015/eduskuntavaalit/?puolueet_##graafi (luettu 6.6.2021).

"Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto: Aivovuoto etelään pysäytettävä". Kansan Uutiset 19.3.2015. <https://www.kansanuutiset.fi/artikkeli/3344263-pohjois-pohjanmaan-vasemmisto-aivovuoto-etelaan-pysaytettava> (luettu 6.6.2021).

"Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto: Vasemmisto elvyttäisi työllistämällä myös Pohjois-Pohjanmaalla". Tiedotteet 31.3.2015, Pohjois-Pohjanmaan Vasemmisto. <https://pohjois-pohjanmaa.vasemmisto.fi/pohjois-pohjanmaan-vasemmisto-vasemmisto-elvyttaisi-tyollistamalla-myos-pohjois->

pohjanmaalla/?fbclid=IwAR3fzhT02sUpXjy8xe-xhWTfUQHTvXGAPW7BVCXmQ6rWAWnPuvyk9DP98Uk (luettu 06.06.2021).

3. YLE:n vaalikone

"Annika Jouppila". Vaalikone. Eduskuntavaalit 2015. YLE.
<http://vaalikone.yle.fi/eduskuntavaalit2015/oulu/ehdokkaat/4381> (luettu
 6.6.2021).

"Hanna Halmeenpää". Vaalikone. Eduskuntavaalit 2015. YLE.
<http://vaalikone.yle.fi/eduskuntavaalit2015/oulu/ehdokkaat/5186> (luettu
 6.6.2021).

"Heikki Autto". Vaalikone. Eduskuntavaalit 2015. YLE.
<http://vaalikone.yle.fi/eduskuntavaalit2015/lappi/ehdokkaat/5340> (luettu
 6.6.2021).

"Johanna Ojala-Niemelä". Vaalikone. Eduskuntavaalit 2015. YLE.
<http://vaalikone.yle.fi/eduskuntavaalit2015/lappi/ehdokkaat/5385> (luettu
 6.6.2021).

"Katja Hänninen". Vaalikone. Eduskuntavaalit 2015. YLE.
<http://vaalikone.yle.fi/eduskuntavaalit2015/oulu/ehdokkaat/4407> (luettu
 6.6.2021).

"Pirkka Aalto". Vaalikone. Eduskuntavaalit 2015. YLE.
<http://vaalikone.yle.fi/eduskuntavaalit2015/lappi/ehdokkaat/5190> (luettu
 6.6.2021).

"Tapani Tölli". Vaalikone. Eduskuntavaalit 2015. YLE.
<http://vaalikone.yle.fi/eduskuntavaalit2015/oulu/ehdokkaat/5799> (luettu
 6.6.2021).

4. Kansanedustajaehdokkaiden verkkosivut, blogit ja videot

Hänninen, Katja 2015a: *Raahen Seudun jutusta ja Zyskowiczin leikkauslistasta*. Katja Hännisen verkkosivujen blogi. <https://katjahanninen.fi/2015/03/03/raahen-seudun-jutusta-ja-zyskowiczin-leikkauslistasta/?fbclid=IwAR2H4vC0A9uXsIIIPg7RIRv6QpYt0Glqdo5E8TOVfiToAwnJ43MrfWpRg8WM> (luettu 6.6.2021).

Hänninen, Katja 2015b: *Opintotukirajauksen peruminen on oikein*. Katja Hännisen verkkosivujen blogi. http://katjahanninen.fi/2015/03/13/opintotukirajauksen-peruminen-on-oikein/?fbclid=IwAR1-O70JAWV4zCsfhf2gvmufRQpdppsKz_mq4HpPYze8Jxs8HL4frs5C2S4 (luettu 6.6.2021).

Hänninen, Katja 2015c: *Köyhyys on rahasta kiinni*. Hännisen verkkosivujen blogi. <http://katjahanninen.fi/2015/03/18/koyhyys-on-rahasta-kiinni/?fbclid=IwAR0HjsDxL3BAnLen2hyGLp11uraFy7EdMwi8qGDio4XT9XbmNMrletpVXDg> (luettu 6.6.2021).

Hänninen, Katja 2015d: *Raahen Seudun jutusta ja Zyskowiczin leikkauslistasta*. Katja Hännisen verkkosivujen blogi. <https://katjahanninen.fi/2015/03/03/raahen-seudun-jutusta-ja-zyskowiczin-leikkauslistasta/?fbclid=IwAR2H4vC0A9uXsIIIPg7RIRv6QpYt0Glqdo5E8TOVfiToAwnJ43MrfWpRg8WM> (luettu 6.6.2021).

Halmeenpää, Hanna 2015a: *Vihreä veropolitiikka tähtää kestävään, kannustavaan kasvuun*. Hanna Halmeenpään verkkosivun blogi. <http://www.hannahalmeenpaa.fi/vihrea-veropolitiikka-tahtaa-kestavaan-kannustavaan-kasvuun/?fbclid=IwAR2pqGt6JY5pqY1YdfaUICOdMO09yz7vUoGj7KaAYPbMCvcCQKJHejzZ8Rc> (luettu 6.6.2021).

Halmeenpää, Hanna 2015b: *Lähiruoka – mahdollisuus vai utopia?* Hanna Halmeenpään verkkosivun blogi. <http://www.hannahalmeenpaa.fi/lahiruoka->

mahdollisuus-vai-

utopia/?fbclid=IwAR0rPg6rwdAVdqFUJepMbYtlzUj7lb_1aJ9vM1WafTSs5FLPs
QNYW3InEVc (luettu 6.6.2021).

Halmeenpää, Hanna 2015c: *Aamun uutiset*. Hanna Halmeenpään verkkosivun
blogi. [http://www.hannahalmeenpaa.fi/aamun-
uutiset/?fbclid=IwAR0lQLXEBf8zw8xrr7Qeii6IXFrFBCXaP7shtnr6X8uIWMWj16
MZFIzSE1w](http://www.hannahalmeenpaa.fi/aamun-uutiset/?fbclid=IwAR0lQLXEBf8zw8xrr7Qeii6IXFrFBCXaP7shtnr6X8uIWMWj16MZFIzSE1w) (luettu 6.6.2021).

Halmeenpää, Hanna 2015d: *Ajatuksia Japanista*. Hanna Halmeenpään
verkkosivun blogi. [http://www.hannahalmeenpaa.fi/ajatuksia-
japanista/?fbclid=IwAR2Ej3U4cFmgft_k-KH_rtlGcv50FV83v3nTxevH90RVI-
UiDLHbNHjyCi8](http://www.hannahalmeenpaa.fi/ajatuksia-japanista/?fbclid=IwAR2Ej3U4cFmgft_k-KH_rtlGcv50FV83v3nTxevH90RVI-UiDLHbNHjyCi8) (luettu 6.6.2021).

Halmeenpää, Hanna 2015e: *Energiaa ilman tukia – kyllä kiitos!* Hanna
Halmeenpään verkkosivun blogi. [http://www.hannahalmeenpaa.fi/energiaa-
ilman-tukia-kylla-
kiitos/?fbclid=IwAR1rQi_aE0iM0ZfY_IVIT2u6VTjZTpAAtrSUpVS9vzh2rnCSiHJg
BSQR4JM](http://www.hannahalmeenpaa.fi/energiaa-ilman-tukia-kylla-kiitos/?fbclid=IwAR1rQi_aE0iM0ZfY_IVIT2u6VTjZTpAAtrSUpVS9vzh2rnCSiHJgBSQR4JM) (luettu 6.6.2021).

Immonen, Olli 2015a: *Ulkomaalaisten maakaupat kuriin*. Olli Immosen
verkkosivujen blogi. [http://www.oliimmonen.net/blogi/ulkomaalaisten-
maakaupat-kuriin/?fbclid=IwAR0vO-
8Qg6alyofrEv5LkM1baR8NpJ4zuzPCODqYpud3pstZFzDNeuYu2SI](http://www.oliimmonen.net/blogi/ulkomaalaisten-maakaupat-kuriin/?fbclid=IwAR0vO-8Qg6alyofrEv5LkM1baR8NpJ4zuzPCODqYpud3pstZFzDNeuYu2SI) (luettu
10.5.2021).

Immonen, Olli 2015b: *Vaaliteemat*. Olli Immosen verkkosivujen blogi.
[http://www.oliimmonen.net/teemat/?fbclid=IwAR3M2WmX2sQOUmLQx4imVbh
S_enfoqhp5rL4U8pmP0PRF-RT2nT8HzDCbY](http://www.oliimmonen.net/teemat/?fbclid=IwAR3M2WmX2sQOUmLQx4imVbhS_enfoqhp5rL4U8pmP0PRF-RT2nT8HzDCbY) (luettu 10.5.2021).

Immonen, Olli 2015c: *Kansakuntien Eurooppa korvaa romahtavan Euroopan
unionin*. Olli Immosen verkkosivujen blogi.
<http://www.oliimmonen.net/blogi/kansakuntien-eurooppa-korvaa-romahtavan->

euroopan-unionin/?fbclid=IwAR0il-_yZXMAyH6QU03S-TX-hoyR8t8pvOkTNPPVoIZdIlGA2tEg5lln9SQ (luettu 10.5.2021).

Immonen, Olli 2015d: *Esittely*. Kansanedustaja Olli Immosen verkkosivujen esittely. <http://olliimmonen.net/esittely/> (luettu 10.5.2021).

Ojala-Niemelä, Johanna 2015a: *Velkaneuvonnan siirtäminen valtiolle helpottaisi monien ahdinkoa*. Uusi Suomi Blogit. <https://puheenvuoro.uusisuomi.fi/johannaajala-niemel/192496-velkaneuvonnan-siirtaminen-valtiolle-helpottaisi-monien-ahdinkoa/> (luettu 6.6.2021).

Ojala-Niemelä, Johanna 2015b: *Johanna Ojala-Niemelä SDP eduskuntavaalit 2015*. YouTube-video. <https://www.youtube.com/watch?v=On3UxkBG7TY> (katsottu 6.6.2021).

Peltokangas, Niko 2015: "Katja Hänninen 135 | Työpaikkojen ja kotien parhaaksi | Oulun vaalipiiri". YouTube-video. <https://www.youtube.com/watch?v=99tqH636G7Y> (katsottu 6.6.2021).

Tölli, Tapani 2015: *Normit ja hyvinvointi*. YouTube-video. <https://www.youtube.com/watch?v=um4BjBNyiX4> (katsottu 6.6.2021).

Ojala-Niemelä, Johanna 2015c: *Rakenneuudistukset ovat aluepolitiikkaa*. Uusi Suomi Blogit. <https://puheenvuoro.uusisuomi.fi/johannaajala-niemel/190707-rakenneuudistukset-ovat-aluepolitiikkaa/> (luettu 6.6.2021).

5. Facebook-sivut

Aalto, Pirkka: "Pirkka Aalto - poliitikko". Pirkka Aallon Facebook-sivu. <https://www.facebook.com/Pirkka-Aalto-poliitikko-1468858586678148/> (luettu 6.6.2021).

Autto, Heikki: "Heikki Autto". Heikki Auton Facebook-sivu. <https://www.facebook.com/heikkiautto/> (luettu 6.6.2021).

Halmeenpää, Hanna: "Hanna Halmeenpää". Hanna Halmeenpään Facebook-sivu. <https://www.facebook.com/hannahalmeenpaa/> (luettu 6.6.2021).

Hänninen, Katja: "Katja Hänninen". Katja Hännisen Facebook-sivu. <https://www.facebook.com/hannisenkatja/> (luettu 6.6.2021).

Immonen, Olli: "Olli Immonen". Olli Immosen Facebook-sivu. <https://www.facebook.com/Olli-Immonen-334608399882600/> (luettu 6.6.2021).

Jouppila, Annika: "Annika Jouppila RKP". Annika Jouppilan Facebook-sivu. <https://www.facebook.com/Annika-Jouppila-RKP-928029577237764/> (luettu 6.6.2021).

Kokoomus. Kokoomuksen Facebook-sivu. <https://www.facebook.com/kokoomus/> (luettu 6.6.2021)

Ojala-Niemelä, Johanna: "Johanna Ojala-Niemelä". Johanna Ojala-Niemelän Facebook-sivu. <https://www.facebook.com/johannaojalaniemela/> (luettu 6.6.2021).

Tölli, Tapani: "Tapani Tölli". Tapani Töllin Facebook-sivu. <https://www.facebook.com/Tapani.Tolli.poliitikko/> (luettu 6.6.2021).

II Tutkimuskirjallisuus:

Bekafigo, Marija A.; Cohen, Diana Tracy; Gainous, Jason; Wagner, Kevin M 2013: "State Parties 2.0: Facebook, Campaigns, and Elections." *International Journal of Technology, Knowledge & Society*. 2013, Vol. 9 Issue 1, p. 99-112.

Dahlgren, Peter 2005: "The Internet, Public Spheres, and Political Communication: Dispersion and Deliberation." *Political Communication* 22, s. 147–162.

Erkkola, Jussi-Pekka 2008: *Sosiaalisen median käsitteestä*. Medialaboratorio, lopputyö. Taideteollinen korkeakoulu.

González-Arriaga, Cinthya Nimbe 2015: "Social Media in Political Communication in Mexico: An Empirical Study in Local Electoral Institutions." *International Conference e-Society*. 2015, p. 320 - 324.

Hagar, Douglas 2014: "Campaigning Online: Social Media in the 2010 Niagara Municipal Elections." *Canadian Journal of Urban Research*. Summer 2014, Vol. 23 Issue 1, p. 74 - 98.

Lietsala, Katri & Sirkkunen, Esa 2008: *Social Media. Introduction to the tools and processes of participatory economy*. Hypermedia Laboratory Net Series 17, University of Tampere.

Lijphart, Arend 1984: *Democracies. Patterns of Majoritarian and Consensus Government in Twenty-One Countries*. Yale University Press, New Heaven and London.

Maarek, J. Philippe 2011: *Campaign Communication and Political Marketing*. Wiley-Blackwell, Hoboken.

Matikainen, Janne 2012: "Sosiaalinen media - uudenlainen julkisuus?" Kari Karppinen & Janne Matikainen, *Julkisuus ja Demokratia*, s. 133–159. Vastapaino, Tampere.

Mickelsson, Rauli 2015: *Suomen puolueet. Vapauden ajasta maailmantuskaan*. Kustannusosakeyhtiö Vastapaino, Tampere.

Nieminen, Hannu 2006: *Kansa seisoi loitompana*. Vastapaino, Tampere.

Paloheimo, Heikki 2005: "Puoluevalinnan tilannetekijät". *Vaalit ja demokratia Suomessa*, s. 202–228. Toimittaja Heikki Paloheimo. WSOY, Helsinki.

Paloheimo, Heikki & Sundberg, Jan 2005: "Puoluevalinnan perusteet". *Vaalit ja demokratia Suomessa*, s. 169–201. Toimittaja Heikki Paloheimo. WSOY, Helsinki.

Paloheimo, Heikki & Raunio, Tapio 2008: "Puolueiden rooli ja tehtävät demokratiassa." *Suomen puolueet ja puoluejärjestelmä*, s. 11–25. Heikki Paloheimo ja Tapio Raunio (toim.). WSOY, Helsinki.

Paloheimo, Heikki 2008: "Ideologiat ja ristiriitaisuudet." *Suomen puolueet ja puoluejärjestelmä*, s. 27–59. Heikki Paloheimo ja Tapio Raunio (toim.). WSOY, Helsinki.

Perrin, Andrew 2015: *Social Media Usage: 2005-2015 - 65% of adults now use social networking sites – a nearly tenfold jump in the past decade*. Pew Research Center. Internet & Technology. <http://www.pewinternet.org/2015/10/08/social-networking-usage-2005-2015/> (luettu 6.6.2021).

Pătruț, Monica 2016: "Can Facebook Help You Become Mayor? Case Study: Bacău, 2016." *BRAIN: Broad Research in Artificial Intelligence & Neuroscience*. November 2016, Vol. 7 Issue 4, p. 84–92.

Reunanen, Esa ja Suhonen, Pertti 2009: "Kansanedustajat ideologisella kartalla". Sami Borg & Heikki Paloheimo (toim.), *Vaalit yleisdemokratiassa: Eduskuntavaalitutkimus 2007*. s. 325–356. Tampere University Press.

Saarikoski, Petri & Suominen, Jaakko & Turtiainen, Riikka & Östman, Sari 2009: *Funetista Facebookiin - Internetin kulttuurihistoria*. Gaudeamus Helsinki University Press, Helsinki.